

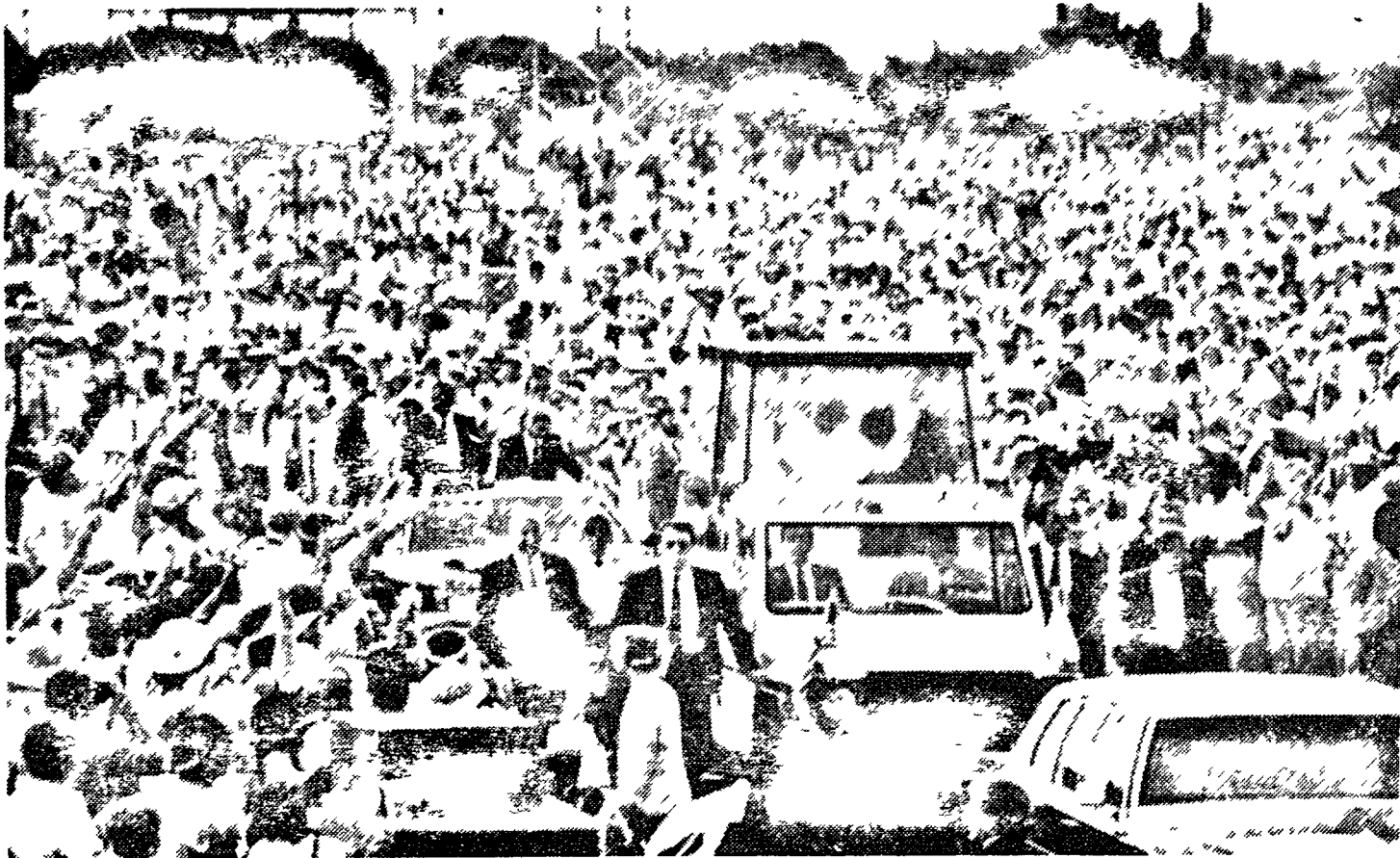
ECHO TYGODNIA

Cena
\$ 1.25Sejm
Polski
w USA
Str 5

NIEZALEZNY MAGAZYN DLA KAZDEGO

Nr 256 17-23 września 1987

JAN PAWEŁ II W USA

JAN PAWEŁ II przebywa z 10-dniową wizytą w USA. Władze Kościoła określiły wizytę jako ważny krok zbliżenia 52-milionowej rzeszy amerykańskich katolików do stolicy apostolskiej oraz umocnienia wiary na kontynencie, poprzez osobisty kontakt z Papieżem.

Wizytę poprzedziły sondaze opinii publicznej, które potwierdziły ogromną popularność Jana Pawła II. Ujawniły jednak również powszechność przekonania, że Kościół nie zaspakaja potrzeb współczesnych katolików. W sondażu NYT i CBS respondenci wysoko ocenili apostolską rolę Jana Pawła II (59% ocenił go przychylnie), margines respondentów (5%) był mu nieprzychylny.

Spółczesność, wskazywały wyniki sondażu, jest podzielona w odpowiedzi na pytanie czy Kościół dotrzymuje kroku współczesności. "TAK" odpowiedziało 43 procent, "NIE" - 48 procent respondentów. Dla spragnionych reform amerykańskich katolików wizyta jest wyjątkową okazją do przedstawienia swego punktu widzenia. Trzeba przyznać, że do przyjazdu oponenti Ojca Świętego przygotowali się bardzo starannie. Wizytę poprzedziło szereg artykułów prezentujących reformistyczny punkt widzenia. Warto przedstawić zapalne punkty, z którymi Jan Paweł II styka się w Ameryce na każdym kroku.

KOBIETY W KOŚCIELE

Rola kobiet w Kościele jest szeroko debatowana przez amerykańskich katolików. Spora ich część wyraża niezadowolenie, że kobiety są tradycyjnie wyłączone z ról przywódczych, odsunięte do ról pomocniczych. Tuz przed wizytą 30 grup kobiecych zorganizowało demonstracje w całej Ameryce pod hasłem "Prawa kobiet są prawami człowieka". W demonstracjach wzięły udział organizacje ekatolickie, jak i katolickie. Czołową rolę w ich organizowaniu odegrała NOW (Krajowa Organizacja Kobiet).

Część kobiet domaga się by pozwolono im na odprawianie mszy. Inne podkreślają, że bez dostępu do hierarchii kościelnej i podejmowania w niej decyzji kobiety nie mają szansy zaprezentowania ich punktu widzenia w kwestii macierzyństwa czy kontroli urodzin.

MORALNOŚĆ SEKSUALNA

Sprawy moralności seksualnej ściśle wiążą się z rolą i pozycją kobiety w Kościele katolickim. W Ameryce katolicy, jak wykazują sondaze, nie przestrzegają na dużą skalę nauki Kościoła w kwestii moralności seksualnej i małżeńskiej. W praktyce akceptują rozwody, powtarzane małżeństwa, przerywanie ciąży, sztuczne zapłodnienie, stosunki przedmałżeńskie, związki pozamałżeńskie. Sondaż NYT wykazał, że większość badanych jest za zniesieniem celibatu księży.

HOMOSEKSUALIZM

W diecezji Nowego Yorku zarysował się wyraźny konflikt Watykanu na tle decyzji, by wycofać pomoc Kościoła dla homoseksualistów. Grupa reprezentująca katolików - homoseksualistów o nazwie Dignity utrzymuje, że nauka Kościoła nie ma nic wspólnego z upodobaniem seksualnymi wiernych. W Nowym

Dokonczenie na str 6

PASZPORTY KONSULARNE PRL "LIBERALIZACJA"

Na niedawnej konferencji prasowej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w Warszawie zapowiedziano zmianę polityki w stosunku do posiadaczy paszportów konsularnych. Zmianę tę określono ponętym zwrotem "liberalizacja polityki paszportowej i wizowej".

O paszporty konsularne mogą się starać ci obywatele polscy, którzy zamie-

szkują stale za granicą i uważam są nadal za obywateli PRL w myśl ustawy o obywatelstwie. Ustawa ta nie dopuszcza podwójnego obywatelstwa, czyniąc zrzeczenie się obywatelstwa polskiego zabiegiem jeśli nie niemożliwym, to bardzo kosztownym, zależnym od uznania Rady Państwa.

Przepisy ustawy o obywatelstwie in-

terpretowano dotychczas sztywno. Obecnie postanowiono interpretację tę rozluźnić. W praktyce paszporty konsularne wydawano osobom, które zmieniły stan cywilny za granicą, wyjechały na stałe w ramach łączenia rodzin, bądź też zostały na Zachodzie w wyniku działań wojennych.

Ciąg dalszy str 4

PROTESTY

14 września, poniedziałek, Wrocław
Pracownicy wrocławskich zakładów Polar zwrócili się do władz o przywrócenie do pracy Andrzeja Kowalskiego i Krzysztofa Zadroznygo i zagrozili akcją protestacyjną, gdyby ich żądanie nie zostało spełnione.

31 sierpnia Komisja Zakładowa Solidarności w zakładzie Polar zorganizowała wiec. Była na nim m.in. mowa o tym, że został zgłoszony wniosek o rejestrację niezależnego związku zawodowego o nazwie Solidarności. Milicja rozpendziła wiec, zatrzymano ok. 10 uczestników. Kowalski i Zadrozny zostali zwolnieni (AFP).

12 września, sobota, Jelenia Góra
Na granicy polsko-czechosłowackiej, koło Jeleniej Góry odbył się po południu marsz protestacyjny przeciw dewastacji środowiska naturalnego.

Protest odbył się w gorach, w strefie granicznej, na szlaku zwanym "Szlak przyjaźni", biegnącym przez terytorium obu krajów. Milicja po obu stronach granicy kontrolowała ruch w tym regionie, nie dopuszczając do granicy szeregu osób.

Na szlak protestu przedostało się, ze strony polskiej, 16 osób, m.in. Zbigniew Janas z Regionu Mazowsze NSZZ Solidarnosc, Mirosław Jaszynski z niedawno

utworzonej grupy Przyjaciele Solidarności Polsko-Czechosłowackiej oraz Radek Gawlik i Marek Krukowski z ruchu Wolność i Pokój. Czechosłowacy współorganizatorzy protestu nie przybyli. Jak powiedziała przez telefon agencji AP rzeczniczka Karty 77 Anna Sabatova, nie chcieli ryzykować aresztowania.

Jak poinformował w telefonicznym wywiadzie Józef Piniór, rzecznik polsko-czechosłowackiej grupy solidarnościowej i znany działacz Solidarności Dolnego Śląska, protest trwał ok. 45 minut, demonstranci maszerowali po obu stronach granicy z transparentami po polsku i czesku, żądającymi ratowania Karkonoszy. Wysłali do premiera PRL Messnera apel o natychmiastowe działania dla ratowania Karkonoszy.

Nawet oficjalne dokumenty określają stan środowiska naturalnego w regionie jako katastrofalny. Kwasne deszcze zniszczyły w Karkonoszach prawie połowę drzewostanu, niektóre gatunki drzew wyginęły całkowicie.

Uczestników protestu MO zatrzymała i wywoziła w góry, po pół godzinie wszystkich zwolniono.

Piniór powiedział zachodnim reporterom, że katastrofa ekologiczna w Sudetach jest przykładem ogólnej, dramatycznej sytuacji środowiska w PRL i Czechosłowacji.

GŁODÓWKA

13 września, niedziela, Bydgoszcz
W kościele św. Andrzeja 47 członków ruchu Wolność i Pokój rozpoczęło strajk głodowy, zapowiedziany na tydzień. O protestie informuje Magda Czaputowicz, której mąż Jacek, działacz WiP, uczestniczy w głodówce.

Głodujący wysłali do Sejmu petycję wzywającą do natychmiastowego zwolnienia Piotra Rozyckiego, którego sąd wojskowy w Bydgoszczy skazał 23 lipca br. na dwa i pół roku więzienia oraz Oskara Kasperka, skazanego we Wrocławiu na 2 lata. Są to pierwsi więźniowie polityczni od czasu amnestii z września 1986.

Obaj skazani odmówili złożenia przysięgi wojskowej, która mówi o wierności ZSSR i wniesli o możliwość odbycia służby zastępczej. Petycję podpisało ok. 2 tys. osób.

Ruch Wolność i Pokój podaje, że w br. o służbę zastępczą wniosło ok. 60 działaczy i sympatyków tego ruchu.

Na ten tydzień zapowiedziano wizytę Jaruzelskiego w NRD. Zdaniem komentatorów, sygnalizuje to zaniepokojenie Warszawy ewentualnym zbliżeniem NRD i RFN, po niedawnej wizycie szefa NRD w Niemczech Zachodnich.

● **Ustąpienie wiceprezydenta Jugosławii** Jugosłowiański wiceprezydent Hamdija Pozderaz zrezygnował ze stanowiska po ujawnieniu przez jugosłowiańskie środki masowego przekazu największej afery finansowej od chwili objęcia władzy przez komunistów w roku 1945. 62-letni Pozderaz oraz jego brat Hakija zostali określani przez prasę jako współodpowiedzialne osoby. Obydwaj zaprzeczyli jakoby rzekomo wiedzieli o aferze, polegającej na wystawieniu przez kompleks rolniczo-przemysłowy Agrokomerc w Bosni-Hercegowinie zapewnien płatniczych, akcji i obligacji, na około 400 milionów dol. Zaareztowany dyrektor kompleksu Fikret Abdic wymienił jako współodpowiedzialnych wiceprezydenta i jego brata, ale następnie wycofał swoje zeznanie. Partia komunistyczna w Bosni i Hercegowinie przyjęła rezygnację Pozderaza, ale jej prezydium oświadczyło, że wysocy funkcjonariusze partyjni, włączając w to Pozderaza, nic nie wiedzieli o machinacjach Agrokomercu. Afera poważnie dotknęła co najmniej 63 jugosłowiańskie banki wypłacające fundusze gwarantowane przez Agrokomerc oraz Bank Bosni. Niektórzy zachodni dyplomaci akredytowani w Bejrucie utrzymują, że afera sięga najwyższych szczytów władzy, a elita partyjna poświęciła Pozderaza jako kozła ofiarnego. Ponadto wyrzucono z partii komunistycznej 42 członków, a 28 członków partii postawiono w stan oskarżenia.

● **Demonstracja ortodoksyjnych Żydów w Jerozolimie** W proteście przeciwko wyświetlaniu filmów w kinach w szabas kilkusetosobowa grupa ortodoksyjnych Żydów zorganizowała demonstrację w Jerozolimie. Doszło do 6-godzinnych walk z policją, która posłużyła

się armatkami wodnymi i gazem łzawiącym.

● **Czy Kreml daruje karę Rustowi?** Światowe środki masowego przekazu spekulują czy Kreml daruje zachodniemieckiemu pilotowi M. Rustowi wyrok 4 lat łagru. Zwłaszcza, że zbliża się 70 rocznica rewolucji bolszewickiej. W. Falin, dyrektor sowieckiej agencji prasowej Nowosti powiedział, że w przeciągu miesiąca władze rozpatrzą starannie i zyczliwie prośbę o ulaskawienie Rusta, wystosowaną przez rodziców nastolatka.

● **Mudzahedini zestrzelili samolot sowiecki** Agencja TASS podała, że partyzanci afgańscy zestrzelili samolot transportowy z 15 osobami na pokładzie. Samolot został zestrzelony na krótko przed wylądowaniem na lotnisku Kunduz w pobliżu granicy sowieckiej.

● **Napięta sytuacja na Filipinach** Ukrywający się przywódca ostatniej wojkowej próby zamachu stanu, pułkownik G. Honasan nadaje komunikaty przez radio i udziela wywiadów prasie, w których kwestionuje zdolności przywódcze Aquino i krytykuje drogę naprawy Filipin, którą obrała Zdzaniem Honasana. "Nasz kraj umiera". Charyzmatyczny pułkownik zapowiedział prowadzenie walki aż do obalenia Aquino. Minister obrony Rafael Ileta ostrzegł Aquino, że istniejące wśród wojskowych niezadowolenie stanowi poważne zagrożenie dla narodu filipińskiego i powinno być jak najszybciej rozładowane. "Liczba tych, którzy wzięli udział w zamachu - podkreślił Ileta, - proporcjonalnie do liczebności sił zbrojnych jest mała, ale trzeba pamiętać, że jest to tylko wierzchołek góry lodowej".

● **Pomysły sowieckiego projektanta mody na rynku USA** Najbardziej ceniony przez Sowietki projektant mody, Waczesław Zajcew, podpisał 3-letni kontrakt z amerykańską firmą Intertog Inc, która będzie sprowadzała do Stanów Zjednoczonych stroje damskie przez niego zaprojektowane. Licząca 120 sztuk kolekcja Zajcewa znajdzie się na amerykańskim rynku w tym miesiącu. Zajcew projektuje stroje dla Raisy Gorbaczow. Zyski ze sprzedaży jego projektów w USA, będą przekazane do kasy sowieckiego Domu Mody.

● **"Qigong" i akupunktura przeciwko AIDS** Chińscy i amerykańscy lekarze spotkali się w Pekinie w ubiegłym miesiącu za zamkniętymi drzwiami w celu przedyskutowania przydatności tradycyjnej, istniejącej już od 5000 lat medycyny chińskiej w zwalczaniu AIDS. R. Leeds, jeden z amerykańskich lekarzy powiedział, że starożytne chińskie studia nad systemem immunologicznym ciała ludzkiego mogą rzucić światło na sposób niszczenia odporności organizmu przez chorobę oraz na sposoby walki z nią. Leeds stwierdził także po konferencji w szkole medycyny tradycyjnej w Pekinie, że ziola i "qigong" mogą poszerzyć wiedzę na temat problemu. "Qigong" jest starożytną praktyką lekarską polegającą na przekazywaniu pacjentowi energii ciała "dawy" bezpośrednio w formie masażu lub na odległość, bez osobistego kontaktu. Podczas chińskiej rewolucji kulturalnej, w latach 1966-76, qigong był zwalczany, lecz pod koniec lat siedemdziesiątych przywrócono go do łask. Lekarze chińscy pracują również nad metodami zwalczania choroby za pomocą akupunktury. Seminarium w Pekinie było pierwszym seminarium w ChRL dotyczącym AIDS, który jest chorobą praktycznie w Chinach nieznaną. Pewna niewielka liczba ludzi choruje na AIDS po otrzymaniu krwi z importu. Organizator konferencji, J. Young, z Bostonu, wyraził obawę, że AIDS może zostać w Chinach rozprzestrzeniony, gdyż igły jednorazowego użytku stanowią tam ciągle rzadkość.

● **Wyrok za pronazistowską propagandę** Zachodniemiecki nauczyciel, oskarżony o wykładanie uczniom, że istnienie hitlerowskich obozów koncentracyjnych jest zmyślenie, został skazany przez sąd w Koblencji na 9 miesięcy więzienia w zawieszaniu za szerzenie nienawiści rasowej i obrażenie moralności. Skazany nauczyciel, Rudolf Koch, twierdził, że nie więcej jak 400 tysięcy Żydów poniosło śmierć w II wojnie światowej, natomiast oboz koncentracyjny w Oswięcimiu był wynalazkiem Stanów Zjednoczonych. Twierdził również, że członkowie lewicowej Partii Zielonych są kłamcami i kryminalistami, do których chętnie by strzelał. Sędzia przewodniczący rozprawy uznał, że Koch próbował pomniejszyć kolektywną odpowiedzialność Niemców za erę hitlerowską i zniesławiać naród ży-

dowski. Koch natomiast stwierdził, że nie miał nic złego na myśli, i że oskarżenie jest intrygą uknutą przez wroga do niego nastawionych uczniów i ich rodziców. Kara została zawieszona na rok, a sam Koch otrzymał zezwolenie na powrót do swoich zajęć pod warunkiem, że będzie się poprawnie zachowywał.

● **Nowy lek na cholesterol** Japońscy naukowcy odkryli niedawno lekarstwo skutecznie obniżające poziom cholesterolu w organizmie. Środek jest pochodną grzyba wytwarzającego penicylinę. Nowy specyfik o symbolu SC-514 powoduje spadek poziomu cholesterolu od 11 do 25%. U poddanych kuracji 37 pacjentów w Uniwersyteckim Szpitalu Tokai w Tokio nie zaobserwowano poważniejszych działań ubocznych. Wysoki poziom cholesterolu uchodzi za jeden z czynników powodujących zawał serca. Uczni i lekarze japońscy oczekują, że dalsze badania, na szerszą skalę, potwierdzą możliwość skutecznego i bezpiecznego stosowania nowego lekarstwa.

● **FCC znieśli "doktrynę sprawiedliwości"** Federalna Komisja ds. Łączności (FCC) w USA poinformowała, iż planuje zniesienie obowiązującego od 38 lat przepisu znanego jako "Doktryna sprawiedliwości". Przepis ten wymaga aby radio i telewizja przekazywały różne, w tym sprzeczne opinie, na kontrowersyjne tematy. Przeciwni temu przepisowi byli od dawna pracownicy radia i telewizji. FCC zdecydowała się na jego zniesienie po postawieniu przez prezydenta Reagana weta przeciwko ustawie, która uczyniłaby ze wspomnianego przepisu prawo federalne. Zdzaniem FCC "Doktryna sprawiedliwości" narusza i Poprawkę Konstytucyjną, dotyczącą wolności słowa. "Doktryna sprawiedliwości" była wprowadzona przez FCC w roku 1949, a w 10 lat później została dołączona, w charakterze poprawki, do ustawy o łączności.

● **Probný rozruch silników wahadłowca** Agencja astronautyczna NASA podała, iż rozpoczęto probny rozruch silników wahadłowca, który w czerwcu przyszłego roku ma udać się w podróż kosmiczną. Pierwsza próba pracy trzech głównych silników wahadłowca nie wykazała żadnych odchylen od normy. Na pełną ocenę silników trzeba będzie poczekać kilka tygodni. Każdy z silników będzie włączony co najmniej przez 770 sekund. Wyniki tych prób podane będą w grudniu br.

● **Chińczycy tworzą nielegalne kartele** Organ komunistów chińskich "Dziennik Ludowy" stwierdził, że przedsiębiorstwa państwowe tworzą nielegalne kartele, naruszające system cen i sprzedające zły towar, co powoduje dalsze zadłużenie państwa. Dziennik stwierdził, że 17-miesięczne badania ujawniły prawie 34 tysiące nadużyć związanych ze sprzedażą surowców na ogólną sumę 90 mln dol. Zdzaniem gazety przedsiębiorstwa państwowe, za-

miast służyć rządowi, sprzedawały swoje wyroby po cenach wyższych niż ustalone przez państwo. Ceny podbijane były przez nielegalnie zatrudnionych pośredników, wymuszających dodatkowe opłaty podczas zawierania kontraktów z kupującymi. W Chinach istnieją co najmniej dwie ceny na wszystkie surowce niskie ustanowione przez państwo i o wiele wyższe, obowiązujące w sprzedaży wolnorynkowej. Wiceminister finansów, Chi Haibin powiedział, że deficyt narodowy Chin spowodowany jest właśnie przez takie praktyki. Chi zaatakował również zły sposób zarządzania, wysokie koszty produkcji, niską jakość wyrobów i "szokujące" marnotrawstwo w wielu przedsiębiorstwach państwowych.

● **Dobre stosunki Gorbaczowa z KGB** Amerykańscy i zagraniczni specjaliści twierdzą, że KGB cieszy się pod rządami Gorbaczowa większym poparciem niż za czasów jego poprzedników. Ścisłe stosunki pomiędzy Gorbaczowem i KGB stanowią ostry kontrast z wyobrażeniami jakie ma o przywódcy ZSSR Zachód, uważający go za liberalnego reformatora, zaś KGB za instytucję sięgającą terror. KGB jest jedyną instytucją rządową, której Gorbaczow publicznie nie skrytykował, zaś jej szef, Wiktor Czebrikow, jest wiele razy widywany, co sugeruje ścisłe powiązania z Gorbaczowem.

Specjaliści twierdzą, że ten ostatni potrzebuje silnej tajnej policji, aby zapewnić elitę partyjną, że jego reformy nie wymkną się spod kontroli, że popierając zmiany w sowieckim życiu politycznym i gospodarczym, gwarantuje, iż KGB zachowa czujność w sprawie działalności dysydentów. Od czasu objęcia przez Gorbaczowa stanowiska sekretarza generalnego partii, Czebrikow został mianowany członkiem biura politycznego i jako pierwszy spośród rządzącej elity publicznie poparł jego apel o reformy. W pierwszym roku władzy Gorbaczowa Czebrikow wygłosił przemówienie na Kremlu z okazji rocznicy rewolucji bolszewickiej. Szef KGB stał się także aktywnym ambasadorem sowieckiej polityki zagranicznej, odbył szereg podróży na Zachód, co wcześniej nie było dla szefów KGB dozwolone. W tym samym czasie poszerzono zakres uprawnień, kierowanej przez niego instytucji. Z doniesień wywiadów zachodnich wynika, że KGB przejmuje kontrolę nad działalnością instytucji gospodarczych i rolniczych.

W przeszłości zajmowali się tym delegowani do danej instytucji członkowie partii, lecz ostatnio ich autorytet zdaje się maleć wobec zwiększania się roli KGB. Ścisłe powiązania Gorbaczowa z KGB pozwalają mu mieć na oku krytyków jego poczynan. Krytyków tych można znaleźć nie tylko w partii, ale także w wojsku i przemysle.

ECHO TYGODNIA

WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF I GRAŻYNA FARMUS

TEL. 743 - 5706 766 - 3774

ADRES POCZTOWY

51 a Thistle Down Blvd

REXDALE, ONT M9V 4A6

ADVERTISEMENTS

● Display ads \$7 column inch ● Full page \$700 half page \$400

● Classified ads \$4 (up to 25 words) 5+ each additional word

● Box \$1.50 each issue

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w nieliterackich listach i wierszowanych tekstach

Prenumerata półroczna \$25, roczna \$50

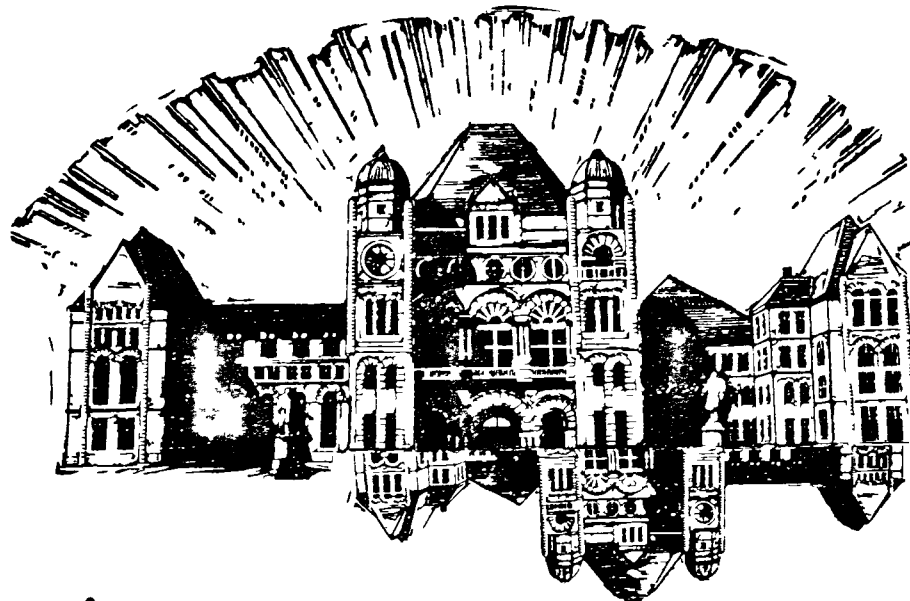
Paszport konsularny

Czerwony wyciąga do nas łapę, a w łapie paszport Konsularny

Paszport konsularny, w ramach tzw. liberalizacji polityki paszportowej i wizowej, właśnie uatrakcyjniono. Marchewka jest teraz większa i nieco bardziej soczysta, poszerzono udogodnienia przewidziane dla posiadaczy paszportu.

Brac? Ostrożnie z tym braniem. Kto bierze paszport konsularny, ten znowu oddaje się w zależność od władzy PRL, od której się kiedyś wyzwolił, osiadając na Zachodzie.

JACEK ADOLF

BLIŻEJ JEDNOWŁADZTWA

Torysi ponieśli sromotną klęskę w ontaryjskich wyborach. Utrzymali zaledwie 16 okręgów w tradycyjnie konserwatywnym wiejskim, północnym i wschodnim Ontario. Wielkie miasto Toronto głosowało na Liberalów.

Larry Grossman, przywódca ontaryjskich konserwatystów przegrał wybory w swoim torontonskim okręgu, gdzie od 22 lat, w pierwszym jego ojciec, a potem on sam cieszył się niezmienną popularnością. Grossman złożył rezygnację z przywództwa, biorąc odpowiedzialność za klęskę partii na siebie.

"Rola torysów w prowincji polegać będzie obecnie na zachowaniu równowagi i zdrowego rozsądku w morzu interwen-

cjonizmu państwa" - powiedział na odchodnym Grossman ostrzegając przed lewicowymi tendencjami w rządzie liberalnym, którego krytyk oficjalny NDP nakłaniać będzie do bardziej jeszcze lewicowych rozwiązań społecznych.

Bob Rae, którego partia zdobyła zaledwie 19 miejsc, a on sam niewielką przewagę głosów wygrał w swoim okręgu wyborczym, zapowiedział, że nie tylko będzie walczył jako oficjalna opozycja w tej kadencji, ale także stworzy podwaliny, by NDP objęła w przyszłości władzę w Ontario. NDP straciło 4 okręgi wyborcze.

David Peterson wygrał wybory miażdżącą przewagą głosów. Liberalowie zdobyli 95

okręgów. Od 50 lat nie było tak większości liberalnego rządu w prowincji. Jeszcze 3 lata temu szanse partii na przejęcie władzy wyglądały na znikome, tak mocna była w tym czasie popularność rozbudowanej przez Daviesa partii konserwatywnej Mullera. Krotkotrwała władza, a potem opozycja w wydaniu Grossmana, a także pewien zawód wyborców wobec władz federalnych, przyczyniły się do spadku popularności konserwatyzmu w prowincji.

O popularności dotychczasowych posunięć rządu Petersona świadczy to, iż wszyscy jego ministrowie (w liczbie 22) wygrali w swoich okręgach wyborczych.

W okręgach tradycyjnie

zamieszkałych przez Polaków wygrali Liberalowie. W Parkdale - Tony Ruprecht uzyskał 13 526 głosów. Jego hasłem wyborczym było zapewnienie 400 sybudyjowanych mieszkań i relokacja domów.

W okręgu High Park Swansea Jurij Shymko, znany z bezkompromisowości i anty-sowieckich wystąpień, przegrał z Davidem Fleet, liberałem. W ten to sposób zdobywając 9740 głosów Fleet po raz pierwszy jako liberał zdobył dla swej partii konserwatywny okręg 33-letni prawnik działał w organizacji lokatorskiej. Jurij Shymko i Elaine Ziemia uzyskali oboje poniżej 9 tys. głosów. Podobnie w Don Mills z silnie niebieskiego okręgu przypadł liberałom i ich reprezentantowi Muradom Velshi.

Wybory chodzą różnymi drogami. Przykładem może być wygrana liberałów w centralnym Scarborough. Reprezentowała ich młoda 30-letnia prawniczka o niezbyt bogatej karierze politycznej i administracyjnej, lecz sławna z innego powodu. Cindy Nicholas przeżyła kilkakrotnie w 1970 roku kanał La Manche.

WOJTEK GRABOWSKI
NA I MIEJSCU
W RAJDZIE SAMOCHODOWYM

Wojtek Grabowski kaskader z Polski a obecnie właściciel warsztatu samochodowego w Toronto w sobotę 12 bm w North Bay na I miejscu w klasie Production A ukończył rajd samochodowy Mistrzostw Północnej Ameryki i Mistrzostw Ontario a także uplasował się na III miejscu w klasie generalnej w tym samym rajdzie. Zapewnił sobie tym samym mistrzostwo Ontario na 1987 rok w klasie Production A w klasie generalnej zajmuje teraz drugą pozycję. Został mu jeszcze jeden rajd i będzie walczył o tytuł najlepszego kierowcy rajdowego w Ontario.
Startowało 40 załóg. Wojtek wystartował z numerem 38 na samochodzie seryjnej produkcji.

Toyota Corolla GTS W klasie generalnej walczył z kierowcami którzy prowadzili samochody przygotowane przez fabryki i sponsorów i mające powyżej 200 koni mechanicznych. Wojtek jest swym własnym sponsorem sam przygotowuje do rajdów samochody które kupuje z własnej kieszeni. Za powiedział że 17 września jedzie do New Brunswick na Mistrzostwa Kanady.

KONTA DZIENNE (DAILY INTEREST ACCOUNT)

Interesujące dla operujących pieniędzmi na bieżąco

- Procent kalkulowany dziennie
- Płacony z koncem miesiąca
- Korzystna stopa procentowa
- Dla emerytów w ramach programu 60+ o 0,5% wyższa stopa procentowa

PYTAJ O KONTA DZIENNE
WE WSZYSTKICH
ODDZIAŁACH

Credit Union
św. Stanisława
i św. Kazimierza

220 Roncesvalles Ave
tel 537-2181

12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor St W
tel 236-1225

4260 Cawthra Rd
tel 848-4303

WOLNY HANDEL ZE STANAMI ZJEDNOCZONYMI L E K

Wolny handel z USA, o czym dobrze pamiętać, to nie jest coś, co Kanada wymyśliła sobie jako remedium na ekonomiczne bolączki. Do myśli o wolnym handlu Kanada została poniekąd zmuszona przez wzrastający amerykański protekcyjizm. Co to znaczy protekcyjizm? Znaczący to, na przykład, że Stany Zjednoczone obłożyły rok bądąże temu, wysokimi opłatami celnymi wwożone do USA drewno budowlane. Drewno to stanowi gros eksportu Brytyjskiej Kolumbii i podstawę jej utrzymania, a prowincja ta i bez wysokich celi na swój główny produkt eksportowy ma dość ekonomicznych kłopotów. Obecnie podobny proces grozi potazowi, czyli technicznemu węglanowi potasu, którego odbiorcami są amerykańscy farmerzy, a który z kolei stanowi podstawę eksportu - i gospodarki - Saskatchewanu. To są na razie wypadki sporadyczne, niemniej podnoszą się głosy w USA, by podobnym protekcyjizmem, czyli celną ochroną własnych wyrobów objąć znacznie szersze regiony amerykańskiej gospodarki. Równie bolesne mogą stać się dla Kanady posunięcia "ratownicze", zgodne z 201 Sekcją amerykańskiego prawa handlowego z 1974 roku. Pozwalają one na nagłe podniesienie celi na produkty, których zwiększony import ogranicza możliwości rodzimego przemysłu. Ostatnio USA podjęły podobne akcje przeciw sprowadzanej z Kanady stali, cukrowi oraz gontom na pokrycie dachów.

Propozycja wolnego handlu ze Stanami Zjednoczonymi wyszła więc do Kanady i została przedstawiona przez komisję Donalda Macdonalda, byłego ministra fi-

nansów w byłym rządzie liberalnym w raporcie o ekonomii kraju i perspektywach rozwoju. Przyjęta została podówczas przez Kanadyjczyków entuzjastycznie, choć już podnosiły się głosy zatroskane o przyszłość kanadyjskiej kultury i suwerenności, zagrożone ekspansywnością południowego sąsiada. Miało to miejsce w czasie, gdy wiele się mówiło o "amerykanskosci" kanadyjskiej telewizji i wydawało się, że zagrożenia widac gołym okiem. W miarę upływu czasu zachodząc zaczął charakterystyczny proces: liczba zwolenników wolnego handlu poczęła maleć, zwłaszcza w Quebecu i Ontario, z kolei zaś obawy o kulturalną samoistność wycofane zostały na dalszy plan, przytłoczone konkretnymi obawami o byt Kanadyjczyków zaczęły podejrzewać, że na otwarciu granicy raczej stracą, niż zyskają. Nie od rzeczy jest tu wspomnieć, że był to efekt silnej kampanii przeciw idei wolnego handlu, prowadzonej przez partię Nowych Demokratów.

Lęki wywołane perspektywą traktatu o wolnym handlu można zamknąć w pięciu grupach tematycznych. Pierwsza dotyczy pracy, druga przyszłości rolnictwa, trzecia kultury, czwarta możliwości podejmowania rządowych programów pomocy dla poszczególnych działów gospodarki krajowej, piąta wreszcie kontroli nad inwestycjami. Charakterystyczne jest też to, jak bardzo obawy te są skoncentrowane terytorialnie ich centrum stanowi Ontario. Według wszelkich bowiem prognoz zmiany w gospodarce po otwarciu granic z USA zajść muszą, to nie ulega wątpliwości. Najpoważniejsze straty ponieść musiałoby Ontario, 90% ogólnego ciężaru traktatu spadłoby na tę najpomysłniej dziś rozwijającą się prowincję. Z benefitów umowy skorzystałyby natomiast raczej inne części kraju, zwłaszcza Brytyjska Kolumbia, Alberta i prowincje atlantyckie, Ontario uczestniczyłoby w zyskach tylko w 60%. Bliższa koszula ciała w ostatnich wyborach Ontario głosowało za Liberalami przeciwko wolnemu handlowi ze Stanami Zjednoczonymi, rozumując, niezbyt skądinąd precyzyjnie, że skoro premier Peterson stawia warunki w tej kwestii rządowi w Ottawie, to znaczy, że jest on idei wolnego handlu przeciwny.

Czy obawy, związane z postępującymi rozmowami między Kanadą a USA mają konkretne podstawy? Niestety, nikt dotychczas nie pokusił się o obiektywne obliczenie zysków i strat. Zgodnie z kuszającym się o największy obiektywizm studium Rady Ekonomicznej Kanady wolny handel z USA spowodowałby wzrost ilości stanowisk pracy o 189 tysięcy. Więcej jeżeli kanadyjskie przedsiębiorstwa potrafiłyby skorzystać z traktatu umiejętnie, mogłyby spowodować podwojenie tej liczby w ciągu następnych osmiu lat. Kto by stracił? Producenty gumy, plastiku, skóry, tekstyliów, przemysł chemiczny i elektryczny oraz gałęzie wytwarzające wyroby sportowe, czy instrumenty naukowe. Ich straty wyniosłyby około 16 tysięcy miejsc pracy, które mogłyby zostać zredukowane do 7 tysięcy, o ile nastąpiłoby sprawne przebranzowanie. Rada nie wspomina, niestety, że zagrożeniem objęte byłyby również przedsiębiorstwa niewielkie, przewidując, być może, że przez prosty zabieg rozbudowy odsunęłyby one od siebie niebezpieczeństwo. Nie wszystkie jednak przedsiębiorstwa posiadają odpowiedni potencjał, by zwiększyć produkcję. Stratami objęte by zostały browarnie, niemniej ogólnie przemysł przetworczy zyskałby około 42 tysiące nowych stanowisk pracy. Rada przewidziała duże zyski z rozwoju usług, wiadomo jednak, że na razie usługi, jako zbyt kompleksowy problem, zostały wyłączone z rozmów. Nie wspomina ona natomiast nic o przyszłości rolnictwa. Farmerzy zaś boją się otwarcia granic jak ognia.

Zastanawiające jest też to, że studium nie porusza kwestii przemysłu samochodowego, przynajmniej jako rejonu zagrożenia. Samochody stanowią podstawę gospodarczej pomysłności Ontario. W przemyśle samochodowym, funkcjonującym na podstawie tak zwanego Auto-Pact między Kanadą a Stanami Zjednoczonymi, pracuje 130 tysięcy osób, z czego 90% stanowią mieszkańcy Ontario. Dzięki układowi Auto-Pact oplaca się USA utrzymać wytwornie samochodów w Kanadzie. Główny negocjator z ramienia Kanady, Simon Reisman, swego czasu współautor Auto-Pact zdecydował się już poddać go nego-

cją. Bez Auto-Pact zas, przy otwarciu granic, kto zagwarantowałby, że wytwornie samochodów nie zostałyby przesunięte bardziej na południe? Robotnik kanadyjski jest tanszy, znikłyby jednak benefity płynące z omińnięcia celi celnych. Co by przeważało? Cała Oshawa, Oakville i kilka innych miejscowości ontaryjskich żyjących z produkcji samochodów głosowało 10 września na Liberalów lub NDP jako oponentów wolnego handlu. Omińnięcie tak drastycznego tematu znacznie osłabiło wymowę całego studium.

Wrocmy do samych negocjacji. Jak wiadomo, zyskać na nich musi nie tylko Kanada, ale i Stany Zjednoczone, inaczej nie przystąpiłyby one w ogóle do rozmów. Czego chcą Stany Zjednoczone? W kwestiach politycznych Kanada złagodziła swoje stanowisko w sprawie Arktyki, kwasnych deszczów i Południowej Ameryki. Dawniej już padła propozycja eksportu słodkiej wody z Kanady. Możliwość zmiany przepisów dotyczących patentów farmakologicznych, radia, praw wydawniczych itp. także nie wydają się wystarczające. Na jakie propozycje czekają Amerykanie?

Otoż zgodnie z przewidywaniami specjalistów jedynym, co ma siłę przetargową w negocjacjach ze Stanami Zjednoczonymi jest umowa w kwestii inwestycji. Stany Zjednoczone pragną wolnego wstępu na rynek kanadyjski ze swoją mocą inwestycyjną. Czy to złe dla Kanady? Dobrze, pod warunkiem, że nie straciłaby ona możliwości kontroli wpływającego kapitału, a także gdyby nie przeważał on kapitału kanadyjskiego w tak żywotnych dziedzinach gospodarki, jak przemysł energetyczny, informatyka, bankowość, czy usługi medyczne.

Gotowy projekt wstępny musi zostać przedłożony Kongresowi Stanów Zjednoczonych w nieprzekraczalnym terminie do 5 października tego roku. Czy premierzy prowincjonalni zaakceptują umowę? Co się stanie, jeżeli nie? Nietrudno bowiem zauważyć, że Kanadyjczyki nie mają za wiele wyboru, wobec wzrastającego protekcyjizmu amerykańskiego szanse Kanady mogą wyglądać marnie.

Katarzyna BANACHOWSKA

PASZPORTY KONSULARNE

Dokonczenie ze str 1

Odmawiano na ogół wydania paszportu konsularnego tym, którzy przedłużali pobyt za granicą, ociągali się z powrotem, albo zaangażowali się w antykomunistyczną działalność polityczną. Obowiązywały przy tym nie pisane reguły, jako że w myśl artykułu 12, punkt 1, podpunkt 4 ustawy o paszportach, przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny PRL może odmówić wydania paszportu konsularnego w przypadku, gdy przeciwko wydaniu takiego paszportu przemawiają ważne względy państwowe-poleczne.

W rezultacie paszportów konsularnych używano jako dogodnego narzędzia nacisku na osoby, które choć stałe mieszkające na Zachodzie, chciały utrzymać więzi z Polską.

Paszporty takie były też od początku pomyślane jako środek zbierania danych personalnych i środowiskowych o emigracji. Aby uzyskać paszport konsularny musi się najpierw wypełnić szczegółowy formularz osobowy. Na podstawie takiego wypełnionego formularza funkcjonariusze w konsulacie mogą wnioskować o kontaktach i potencjalnej użyteczności osoby ubiegającej się o paszport konsularny.

W związku z zapowiedzią liberalizacji polityki paszportowej i wizowej można oczekiwać, że zwiększy się niebezpieczeństwo nacisku i infiltracji w środowiskach emigracyjnych, w ramach tej polityki bowiem władze dążą do uatrakcyjnienia paszportu konsularnego. Marchewka stanie się więc bardziej ponętą. Władze oferują, między innymi, ważność paszportu konsularnego na 10 lat, zamiast jak dotychczas na lat 5, zniesienie klauzuli wjazdowych, czyli wiz wjazdowych na przyjazd do Polski, możliwość pobytu w kraju na paszporcie konsularnym przez co najmniej sześć miesięcy.

Nowe ustalenia o paszportach konsularnych nie obejmują osób, które nie powróciły do kraju z zagranicznych podróży służbowych, zaangażowały się w nieprzychylną władzom PRL działalność polityczną w kraju zamieszkania, lub w oczach władz winne są popełnienia przestępstwa.

Liberalizacja kryteriów wydawania paszportów konsularnych obejmuje jednak uchodźców politycznych, którzy w ostatnich latach uzyskali azyl lecz nie angażowali się bezpośrednio w działalność polityczną na emigracji. Ale przyjmowanie paszportów konsularnych przez takich uchodźców ma ten skutek, że uchodźcy oddają się z powrotem pod opiekę władz PRL w Warszawie, ze wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami. Zostali uznani za uchodźców, w rozumieniu Konwencji Genewskiej z roku 1951, a więc za osoby prześladowane w ojczystym kraju - w Polsce, ze względów politycznych, religijnych, bądź rasowych. Czynniki przyznające azyl polityczny uznały, że w razie powrotu do Polski osobom tym groziłoby represje.

Tymczasem, dobrowolnie przyjmując paszport konsularny, uchodźcy tacy z powrotem oddają się pod opiekę władz PRL, choć właśnie przez te władze byli represjonowani lub obawiali się represji ze strony tych właśnie władz. Konsekwencją tego faktu jest to, że uchodźca polityczny z paszportem konsularnym zmienia swój formalno-prawny status wobec rządu kraju, który go przyjął.

Wielu wczorajszych uchodźców politycznych, którzy dziś ubiegają się o paszporty konsularne, twierdzi że robią to dla własnej wygody. Łatwiej im będzie jeździć do Polski, odwiedzać rodzinę, handlować, inwestować oszczędności. Nie wszyscy zdają sobie sprawę, że w ten sposób status uchodźcy zamieniają na status "gastarbeiters".

W rezultacie rządu niektórych tradycyjnych państw osiedlenia się emigran-

tów, jak na przykład Australia, zaczynają mieć coraz większe wątpliwości, co do samego zjawiska politycznego uchodźstwa z Polski.

Większość młodych ludzi z Polski szuka na Zachodzie lepszych warunków życia, większych możliwości życiowych. Warunkiem zdobycia prawa pobytu i legalnej pracy jest jednak azyl polityczny, który zamyka drogę powrotu do Polski. Dlatego nie wszyscy wyjeżdżający z Polski ubiegają się o azyl. I tak zresztą coraz trudniej uzyskać azyl na Zachodzie.

W związku z nową polityką paszportową będzie też trudniej zalegalizować pobyt nie będący wynikiem azylu. W takim pół legalnym stanie pobytu, tolerowanego czasowo przez rządy państw zachodnich, znajduje się około **czwórc milion Polaków**, którzy wyjechali na Zachód po 1980 roku. Dotychczas władze konsularne przedłużały ich paszporty do lat 5, obecnie będą one mogły być przedłużane do 10 lat z możliwością wyjazdu do Polski i powrotu na Zachód w razie posiadania wizy powrotnej.

Jest jasne, że przy wprowadzaniu nowej polityki paszportowej i wizowej władzom PRL przyswiecały co najmniej dwa cele, po pierwsze, uatrakcyjnienie paszportu konsularnego, który po wprowadzeniu przymusowych dniówek dolarowych w okresie pobytu w Polsce stracił, dla wielu, praktyczny sens. Po drugie, władze chcą finansowo wiązać z krajem Polaków mieszkających na Zachodzie. Dają im do zrozumienia, że za te same dolary, za które na Zachodzie można tylko wegetować, w Polsce można żyć dostatnio, więc czemu ich tam nie inwestować.

TYSIĄCE ZEGNAŁY KS. BOGUCKIEGO

Warszawa, 12 września, sobota Odbył się dziś pogrzeb zmarłego w środę ks. prałata Teofila Boguckiego, proboszcza Kościoła św. Stanisława Kostki na Żoliborzu. Ks. Bogucki został pochowany na terenie plebanii, na dziedzińcu przykościelnym, obok ks. Jerzego Popiełuszki.

W uroczystości pogrzebowej wzięła udział większość warszawskich biskupów, przybyli z Gdanska Lech Wałęsa oraz tysięczne rzesze warszawiaków i osób przybyłych z całej Polski.

Ks. Bogucki, uznawany za duchowego ojca ks. Popiełuszki, zamordowanego w 1984 przez oficerów MSW, kontynuował tradycję odprawiania mszy św. na intencję ojczyzny.

Na pogrzebie wiele osób rozwinęło transparenty Solidarności, podnoszono dłonie w znaku zwycięstwa V, wielu uczestników pogrzebu miało plakietki Solidarności.

Odczytano posłanie od Ojca Świętego oraz apel, napisany niedługo przed śmiercią przez ks. Boguckiego, który wzywa Polaków do stania na straży ideałów, dla których ks. Popiełuszko poniósł męczeńską śmierć.

Warszawski biskup sufragan Władysław Niziołek podkreślił ogromne zasługi zmarłego kapłana i wyraził uznanie dla ks. Boguckiego za jego przywiązanie do sprawy praw człowieka i sprawy wolności, sprawiedliwości, prawdy i wspólnej odpowiedzialności za ojczyznę.

My się nie poddamy!

Wałęsa złożył wieniec na grobie ks. Boguckiego. Działacz Solidarności z Huty Warszawa Karol Szaburski powiedział, że ks. Bogucki był obrońcą robotników. Szaburski spotkał się z aplauzem obec-

nych, kiedy oświadczył: "My się nie poddamy".

Milicja patrolowała okolice kościoła, ale nie ma doniesień o jakichś akcjach.

KS. PRYMAS W AUSTRII

Wiedeń, 12 września, sobota Przebywający z wizytą w Austrii prymas Polski kardynał Glemp odprawił dziś mszę św. w Kahlenbergu, dla uczczenia rocznicy zwycięstwa króla Jana III Sobieskiego nad Turkami.

Kardynał Glemp oświadczył, że marksizm zagraża dziś chrześcijaństwu, tak samo jak zagrażało mu imperium otomanskie 304 lata temu. Prymas dodał, że wówczas było to zagrożenie militarne, zaś dzisiejsze opiera się na propagandzie i ateizmie.

Przedtem prymas spotkał się z głową kościoła katolickiego w Austrii arcybiskupem Hermanem Groerem.

Prymas udał się z Wiednia do Kolonu, gdzie miał się spotkać z biskupem Heffnerem.

MOCZULSKI: SYSTEM SŁABNIE

Biuro Konfederacji Polski Niepodległej w Nowym Jorku udostępniło tekst wywiadu udzielonego przez Leszka Moczulskiego z okazji 8 rocznicy powstania KPN. Oto odpowiedź Moczulskiego na niektóre pytania.

- Jak zachowuje się rząd PRL wobec was, zwłaszcza w kontekście tak reklamowanej na Zachodzie "główności"?

Moczulski: Rząd PRL ma liczne ograniczenia międzynarodowe i ograniczenia wewnętrzne. Wewnętrzne polegają na tym, że próba przykrycia sroby może względnie szybko spowodować wybuch społeczny. A wybuch społeczny to jest śmierć ekipy Jaruzelskiego. Oni sobie z tego zdają sprawę.

Poza tym sytuacja gospodarcza gwałtownie się pogarsza i sędzę, że na jesieni może się stać dramatyczna. Niektórzy współpracujący z nami ekonomis-

ci, a mogą się nawet powołać w tej chwili na nie opublikowany jeszcze wywiad, który ukazuje się w najbliższym numerze "Drogi", a którego udzielił wybitny ekonomista prof. Stefan Kurowski, związany zresztą z nami od lat - otóż prof. Kurowski stwierdza, że wszystkie wskaźniki ekonomiczne wskazują, że już na jesieni może odbić się to na zachowaniach społecznych bardzo poważnie, a w każdym razie ekonomiczne perturbacje są bliskie.

I w tym kontekście wewnętrznym gen. Jaruzelski ma bardzo skrópowane ręce.

Do tego należy dodać kontekst międzynarodowy, to znaczy to, że Związkowi Radzieckiemu zależy bardzo na porozumieniu się z Zachodem oraz bardzo ważny kontekst amerykański, to znaczy politykę amerykańską, którą tutaj odbieramy jako politykę, która zakłada, że Polacy sami, bez żadnych gwałtownych działań ze strony władz, powinni rozstrzygnąć swoje sprawy, a więc bez żadnej interwencji z zewnątrz.

Natomiast w tym rozstrzygnięciu spraw rząd musi iść w kierunku tego, do czego się już kiedyś zobowiązał wewnętrznie, na przykład w Porozumieniach Sierpniowych, czy zewnętrznie, na przykład w Helsinkach. A więc iść w kierunku demokracji.

W Warszawie bardzo silne wrażenie zrobiło kilka ostatnich wystąpień prezydenta Reagana. We wszystkich z nich pojawia się żądanie w stosunku do ZSSR, żeby wycofał się z doktryny Brezniewa, związanej z ograniczeniem suwerenności państw obozu. Poza tym jest tu bardzo wyraźne stwierdzenie o konieczności zmian demokratycznych w Polsce.

() Poza oficjalną propagandą, to na komunistycznym establiszmentie politycznym w Polsce zrobiło to duże wrażenie. A ponieważ jeszcze tylko Amerykanie, czy głównie Amerykanie, mogą wpłynąć na to, żeby ten rząd dostał pomoc gospodarczą, - a bez pomocy gospodarczej nie ma żadnej szansy, żeby zatrzymać tę ruinę gospodarczą - to też powoduje, że ten rząd jest łagodniejszy.

W tej chwili czekają na przyjazd wiceprezydenta Busha. Wiąza z tym bardzo duże nadzieje, ponieważ wyobrażają sobie, że w części mniej zorientowanego społeczeństwa polskiego ta wizyta sprawi wrażenie, że Stany Zjednoczone popierają tylko rząd Jaruzelskiego w Polsce.

**Nowy
cennik**

w a z n y

1 WRZEŚNIA 1987 - 1 WRZEŚNIA 1988

**SOLIDNA, SZYBKA WYSYŁKA ZLECEŃ
DO POLSKI**

- ŻYWNOSC, BAKALIE, CYTRUSY, ODZYWKI I WYPRAWKI DLA NIEMOWLĄT, ZABAWKI, NARTY, ROWERY
- ZAMRAZARKI, PRALKI, SUSZARKI, ZMYWARKI, ROBOTY KUCHENNE, TELEWIZORY, STEREO, KOMPUTERY, MAGNETOWIDY, GRZEJNIKI, OPAŁ
- CIĄGNIKI I MASZYNY ROLNICZE, PRZYCZEPY SAMOCHODOWE

**PRZEKAZY GOTOWKI -
WPLĄTY NA OPROCENTOWANE KONTA WALUTOWE
BEZ PŁATNY EGZEMPLARZ NOWEGO
CENNIKA WYSYŁA BIURO**

**PEKAO TRADING CO.
(CANADA) LTD.**

532 Annette St. Toronto, Ont M6S 2C2

TEL. (416) 767-4928

l u b

uprawniony przedstawiciel PEKAO

Polślowkami sugerują, jakoby Amerykanie cofali poparcie dla Solidarności czy też w ogóle dla opozycji. Mam nadzieję jednak, że oni sami zdają sobie sprawę z tego, że propaganda ta ma dosyć krótkie nogi, że za trzy, cztery tygodnie propaganda ta przestanie działać.

- Jak obecnie wygląda sytuacja w kraju?

- Nastąpiło wyraźne rozluźnienie. Ono nie jest tak widoczne jak być powinno, widoczne, prawdopodobnie dlatego, że opozycja jako całość, a w szczególności Solidarność, nie jest w stanie wykorzystywać tych możliwości, które są teraz otwarte. Może to okres urlopowy, ostatnie trzy miesiące, spowodował Mysłę, że na jesień efekty będą wyraźniejsze.

W PRL następują szybkie zmiany. Ja sądzę, że zmiany wywołane są bardzo przyspieszonym słabnięciem ustroju. Drobnym tego przykładem jest fakt, że wczoraj do mnie zadzwonił z pałacu Mostowskich, czyli ze stołecznej komendy milicji. Zadzwonił prosząc, abysmy się zgłosili po odbiór maszyn do pisania, które nam zabrali. Tych maszyn mnie chyba zabrali szesc na przestrzeni lat i oddali teraz cztery. Oddali między innymi taką najbardziej historyczną maszynę, na której w latach 77-78 była robiona "Opinia" i było robione pierwsze wydanie "Drogi" ()

Ten drobny fakt pokazuje tę zmianę sytuacji, która jest w Polsce.

GRUSZKI NA WIERZBIE?

12 wrzesnia, sobota, Berlin Zachodni. Zakonczyła się tu 3-dniowa konferencja z udziałem przedstawicieli PRL, poświęcona polskiej gospodarce oraz stosunkom politycznym i powiązaniom gospodarczym PRL z USA, W Brytanią, RFN i ZSSR.

Spotkanie oficjalnych przedstawicieli USA, RFN i W Brytanii zorganizował Aspen Institute - amerykański instytut polityki międzynarodowej, cieszący się wielkim prestiżem (członkami są m.in. prezydent RFN i byli kanclerze RFN Franz i Schmidt).

PRL reprezentowali wicepremier Sadowski i b. członek Biura Politycznego PZPR Hieronim Kubiak, towarzyszyli im rządowi eksperci.

Jak podaje z Berlina Zach. Edward Klimczak, redaktor pisma "Pogląd", było jasne, że celem delegacji PRL było jak najbardziej pozytywne przedstawienie sytuacji politycznej i gospodarczej w Polsce, aby zachodni rozmowcy, mający wpływ na decyzje swych rządów, przekonali się o słuszności dalszej pomocy gospodarczej - dalszych kredytów - niewypłacalnemu rządowi PRL.

Rządowi ekonomiści chcą przyspieszenia wzrostu produkcji i eksportu. Twierdzą, że na przeszłości stoi niechętnie do pracy i ponoszenia ofiar polskie społeczeństwo, które - a w szczególności jego młode pokolenie - ma wygorowane ambicje konsumpcyjne. Z tego powodu pierwszy etap reformy zajął 6 lat. Obecnie osiągnięto poziom konsumpcji sprzed kryzysowego roku 1979 i sytuacja gospodarcza ma być na tyle dobra, że można wprowadzić drugi etap.

Rządowi eksperci twierdzą, że jednym z głównych celów drugiego etapu ma być decentralizacja gospodarki i poważne odejście od systemu nakazowo-rozdzielczego. W wyniku tego można się spodziewać wzrostu produkcji i eksportu dewizowego. Już w tym roku, oświadczyła strona rządowa, uzyskana zostanie nadwyżka dewizowa w handlu zagranicznym wynosząca 1,5 miliarda dol., a w latach przyszłych eksport będzie się rozwijał jeszcze lepiej.

Ale - twierdzą rezimowi ekonomiści - warunkiem pomyslnego rozwoju gospodarki jest przełożenie spłat długów

PRL, wraz ze spłatami procentów, najlepiej od razu do następnego 10-lecia, np. do roku 1995. Miałyby to dać rezimowi PRL możliwości manewru przy transakcjach importowych, obecnie nikt na Zachodzie nie chce niczego sprzedawać do PRL bez gotówkowych zaliczek i natychmiastowego płacenia należności.

Dawano do zrozumienia, że nowe kredyty z Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Banku Światowego potrzebne są również dla utrzymania dotychczasowego stanu konsumpcji, bo polskie społeczeństwo sceptycznie odnosi się do reformy i w swojej większości ani nie chce ponosić ofiar, ani - jak zauważyli zachodni uczestnicy konferencji - udzielić poparcia rządowi.

Zabiegi ekipy PRL spotkały się z jednej strony ze zrozumieniem zachodnich uczestników imprezy, którzy podkreślali sympatię swych rządów wobec Polaków oraz chęć niesienia im pomocy, z drugiej jednak strony ogromnie silnie dał się odczuć sceptycyzm zachodnich partnerów, którzy jednoznacznie i z naciskiem twierdzili, że według ich oceny niemożliwe jest przezwycięzenie kryzysu gospodarczego w Polsce bez dopuszczenia szerokich mas społecznych, w tym Solidarności, do autentycznego udziału w życiu społeczno-politycznym.

Zachodni partnerzy berlińskich rozmów zażądali wprost od władz PRL przedstawienia programu społeczno-ekonomicznego, który zostałby zaakceptowany przez opozycję i Kościół w Polsce.

W innym wypadku, jak stwierdził jeden z zachodnich polityków, na Zachodzie, a w jego kraju w szczególności, nie zmieni się negatywne stanowisko opinii publicznej i kół politycznych wobec polityki Jaruzelskiego. PRL nie ma co liczyć na kredyty, jeśli nie potrafi zmobilizować po swej stronie społeczeństwa.

SEJM POLSKI W USA

14 wrzesnia, poniedzialek, Chicago. Rozpoczął tu obrady sejm Związku Narodowego Polskiego, największej organizacji polskiej w USA, istniejącego od 107 lat związku kas ubezpieczeniowych i kół samopomocy.

Prezsem ZNP jest Alojzy Mazewski, zarazem prezes organizacji politycznej Polaków w USA, tj. Kongresu Polonii Amerykańskiej, a Związek Narodowy Polski, ze swymi idącymi w setki milionów dolarów zasobami, stanowi najważniejsze zaplecze finansowe Kongresu.

Członek Kongresu USA Dan Rostenkowski, przewodniczący Komisji Finansów Izby Reprezentantów Kongresu USA, który przemawiał w niedzielę 13 września, opowiedział się za udzieleniem pomocy gospodarczej Polsce. Rostenkowski, który niedawno odwiedził Polskę, stwierdził, że Stany Zjednoczone powinny starać się wpłynąć na ewolucję polityczną w Polsce, ale w żadnym wypadku nie powinny usiłować - jak to określił - rzucić ekipy rządzącej na kolana, bo i tak się to nie powiedzie, zaś próby takie wypychają rząd polski w objęcia Sowieców.

Podobny pogląd wyraził zastępca sekretarza stanu Eduard Verliniski, który podkreślił, że zbliżająca się wizyta wiceprezydenta Busha w Polsce jest przede wszystkim dowodem wpływu politycznych Polonii na arenie amerykańskiej. Głosy polskie liczą się bowiem w wyborach prezydenckich i Bush, który stara się o nominację partii republikańskiej, po to właśnie jedzie do Polski, by głosy te padły na niego. Zastępca sekretarza stanu przestrzegł, by nie sądzić, że sprawa Polski stoi wysoko na liście obecnych priorytetów amerykańskiej polityki zagranicznej.

Obrady sejm Związku Narodowego Polskiego trwać miały do czwartku, następnie wszyscy delegaci w liczbie ponad 300 wybierają się do Detroit na spotkanie Polaków z Ojcem Świętym.

MÓWI WAJDA

Amerykański tygodnik "Newsweek" zamieścił ostatnio wywiad z Andrzejem Wajdą, którego nazywa największym polskim reżyserem filmowym. Przypomina też film "Człowiek z żelaza", którego od chwili wprowadzenia stanu wojennego nie wolno publicznie wyświetlać w Polsce. Stwierdza też, że chociaż w 1983 Wajdzie odebrano zespół filmowy X, którym kierował od lat, to jednak reżyser nie przestał wierzyć w przyszłość polskiego filmu (N.B. Zespół X został później rozwiązany).

- Czy Polska kinematografia odżyła już po surowych ograniczeniach, które narzucono po wprowadzeniu stanu wojennego?

Wajda: Sądzę, że tak. Na razie jednym ważnym zwycięstwem polskiej kinematografii były nagrody przyznane na tegorocznym festiwalu filmowym w Moskwie. Władze polskie chciały pokazać w Związku Radzieckim parę filmów, jakbym to powiedział, wyważonych. Filmy, które ostatecznie wysłało, były bez porównania bardziej kontrowersyjne i jeden z nich nawet zdobył nagrodę.

Innym zwycięstwem polskiej kinematografii jest to, że szesc filmów, które stały się przyczyną zlikwidowania mojego zespołu filmowego - z wyjątkiem "Prześluchania" - zostało po raz pierwszy wyświetlonych w kinach w Polsce. Ale nie zanoszą się na to, aby mój zespół filmowy został reaktywowany.

Mój film "Człowiek z żelaza" leży wciąż na półkach i nie powrócił na ekrany kin polskich.

Dziennikarka pyta, co Wajda sądzi o ustawie, która przewiduje kolejną reorganizację polskiej kinematografii.

Wajda: Nie bardzo znam się na tym, jak ma funkcjonować ta ustawa, ale jestem stanowczo przeciwny rozwiązywaniu problemów polskiego filmu przy pomocy ustaw. Nie wierzę, aby ta nowa ustawa mogła cokolwiek zmienić na lepsze.

Innym problemem jest to, że upanostwowiona kinematografia ma monopol na produkcję i dystrybucję filmów. Mecenat państwa w tej dziedzinie stwarza daleko idące ograniczenia i inne restrykcje.

Czy w dzisiejszej Polsce twórca może mieć satysfakcję, że tworzy to co chce, nie czując, że robi to wbrew swoim przekonaniom?

Wajda: Jeżeli nie ma ambicji politycznych, to tak. Można kręcić filmy artystyczne, można zrobić każdy film, który nie ma tła politycznego.

Czy dotyczy to też problemów społecznych?

Wajda: Kiedy się ogląda naszą telewizję, to odnosi się wrażenie, że nie. Programy telewizyjne są bardzo krytyczne, pokazują przykłady niewykonywania rocznych zadań produkcyjnych, że ludzie zatruwają się jedzeniem, bo produkty żywnościowe są skażone. Telewizja krytykuje i wskazuje wiele problemów społecznych, ale nie wskazuje na ich przyczyny, nie stara się tłumaczyć, dlaczego tak się właśnie dzieje. Gdyby to robiła, musiałaby zaatakować istniejący system, ale nikt samego systemu nie atakuje i dlatego taka krytyka nie prowadzi do rozwiązania żadnego problemu.

Nasze filmy z minionych lat krytykowały system, który jest przyczyną tych wszystkich negatywnych zjawisk.

Czy twórca powinien służyć społeczeństwu, czy też wyłącznie temu rodzajowi sztuki, który uprawia?

Wajda: Twórcy powinni służyć społeczeństwu. W krajach takich, jak Polska,

twórcy muszą brać udział w życiu politycznym, muszą walczyć o pewne swobody i o prawa człowieka. Myslę, że jest to jednym z naszych obowiązków.

Odpowiedz na kolejne pytanie.

Wajda: Polskie społeczeństwo jest społeczeństwem wielopoglądowym, nie jest jednolite pod względem uznawania jednej tylko ideologii. Jest społeczeństwem pluralistycznym. A nam właśnie chodzi o ten pluralizm.

Nie miałbym nic przeciwko istnieniu sztuki, która byłaby podporządkowana zasadom, a nawet praktyce marksizmu, ale nie widzę żadnego powodu, dlaczego cała polska sztuka ma być podporządkowana tym właśnie zasadom i przepisom.

Co miał pan na myśli mówiąc niedawno, że świat podzielony jest według pewnych linii własnych zainteresowań?

Wajda: Dotyczy to szczególnie sztuki. Pewne rzeczy, które są ważne i żywotnie istotne dla nas w Polsce, w Związku

Radzieckim i w innych krajach Europy Wschodniej, są całkowicie różne od tego, co społeczeństwa zachodnie uważają za najbardziej dla nich istotne.

Społeczeństwa Zachodu mają inne zainteresowania i problemy. Gdyby dzisiaj, w Nowym Jorku czy w Paryżu, ponownie pokazano w kinach mój film "Człowiek z żelaza", to być może oglądałoby go z zainteresowaniem tylko niewielu. Ci, co pamiętają, o co tam w tym wszystkim chodziło. Ale gdyby ten sam film wyświetlono teraz w Moskwie, w Budapeszcie albo w Berlinie Wschodnim, byłaby to sensacja.

Czy polskie środowiska twórcze śledzą to, co dzieje się teraz w ZSSR?

Wajda: Jeśli miałbym generalizować, to powiedziałbym, że polskie środowiska twórcze i społeczeństwo na ogół sceptycznie patrzy na zachodzące tam zmiany. Może dlatego, żeby ich nie zapeszyć przez okazywanie nadmiernego entuzjazmu. A może też Polacy są sceptyczni dlatego, że nie widzą żadnych instytucjonalnych gwarancji, które zapewniłyby utrwalenie tych zmian.

Ale polskie społeczeństwo, staje się, w coraz większym stopniu, świadome potrzeby zmian. Myslę, że nadzieja na poprawę sytuacji polskiego filmu łączy się ze zmianami o charakterze politycznym, jakie zachodzą w kinematografii Związku Radzieckiego. Te zmiany są dla nas czymś zupełnie nowym.

Czy kryzys gospodarczy odbił się na sytuacji polskiego filmu?

Wajda: Niestety tak. Przede wszystkim dlatego, że w wyniku kryzysu wszystko szalenie podrożało, a fundusze przeznaczone na kręcenie filmów wzrosły tylko nieznacznie. Doszło do tego, że po raz pierwszy w historii polskiej kinematografii liczba obecnie robionych filmów spadła o prawie 50 procent.

Mógłby pan pracować wszędzie, dlaczego więc pozostaje pan nadal w Polsce?

Wajda: Przede wszystkim dlatego, że odbiorcy moich filmów są tutaj, w Polsce. Gdybym mógł razem z nimi przenieść się gdzieś indziej, zrobiłbym to z przyjemnością, ale jest to niemożliwe. Mam pecha, że mój drugi i trzeci film, to jest "Kanał" i "Popiół i diament", rozeszły się po całym świecie. Nie mam więc powodów aby myśleć, że w Polsce nie można robić filmów, które byłyby wyświetlane gdzieś indziej, jak świat długi i szeroki. Wręcz przeciwnie.

Myslę, że film, który zrobię w Polsce, może mieć większy rezonans w świecie niż filmy, które nakręciłbym za granicą.

JAN PAWEŁ II W OŚRODKU POKUS WSPÓŁCZESNYCH

Yorku aż do kontrowersyjnej decyzji Watykanu odprawiane były msze i rekolekcje dla homoseksualistów

HISZPAŃSKI KATOLICYZM W USA

17 milionów katolików w Ameryce mówi po hiszpańsku i wywodzi się z hiszpańskiego kręgu kulturowego. Czują się oni nie tylko dyskryminowani politycznie, ale także zaniedbani przez Kościół. Brak szkół katolickich z wykładowym językiem hiszpańskim, brak księży, którzy potrafiliby w ojczystym języku odwołać się do wartości i symboli południowej Ameryki i otworzyć serca katolików. Mimo różnych prób asymilacji, do kultury anglosaskiej, środkowo-południowa część USA pozostała wierna swym tradycjom wyniesionym z krajów Ameryki Łacińskiej.

BRAK KSIĘŻY, BRAK POWOŁAŃ

Sytuacja w kościołach hiszpańskojęzycznych odzwierciedla ogólny problem, jakim jest zupełny brak księży. Ksiądz Frank J. McNulty reprezentuje na spotkaniu z Papieżem 55 tysięcy księży amerykańskich. McNulty uważa, że zasada celibatu odstrasza młodych ludzi od duszpasterstwa. Sądzi, że trudno w społeczeństwie wyznającym swobodę seksualną i obyczajową znaleźć liczną rzeszę kandydatów do zakonów i parafii. Jan Paweł II musi podjąć wyzwanie społeczne, domagając się zaakceptowania przez Kościół rewolucji obyczajowej. Jak się okazało, autorytet papieski wystarcza by przywrócić sens konserwatywnym wartościom. Na spotkaniu z księżmi w Miami, McNulty wygłosił przemówienie w imieniu księży amerykańskich, w którym prosił Papieża by rozpatrzył stanowisko Kościoła w omawianych kwestiach. Otrzymał ortodoksyjną odpowiedź.

CZARNI KATOLICY

1,3 miliona amerykańskich katolików ma czarny kolor skóry. Domagają się oni zaakceptowania specyfiki ich religijności, zwłaszcza w sferze rytuału. Wspaniałe chóry murzynskie Blacks spirituals, rytm, taniec, emocje w celebrowaniu mszy - to co istnieje tak mocno u Baptistów jest źle widziane w kościołach katolickich, zdominowanych przez białych księży i parafian. Czarni domagają się zwiększenia liczby swoich biskupów, nominacji czarnych księży do parafii zamieszkałych przez Murzynów. Na 11 biskupów murzynskich tylko jeden biskup Hawze ma swoją diecezję w Biloxi, Miss. Murzyni domagają się zwiększenia liczby szkół katolickich w dzielnicach murzynskich, zwłaszcza biedniejszych. Szkoły te, kładąc nacisk na zwiększenie dyscypliny są ważnym czynnikiem uwolnienia czarnych z getta nędzy.

W ocenie profesora Giuseppa Alberigo, historyka Kościoła na Uniwersytecie w Bologni, specjalizującego się w historii najnowszej specyfiką pontyfikatu Jana Pawła II są jego duszpasterskie podróże i rewelacyjne efekty jakie osiąga dzięki bezpośredniemu kontaktowi z wiernymi. Od 22 października 1978 roku Jan Paweł II spędził pełny rok pielgrzymując z kraju do kraju. W sensie teolo-

gicznym obecny Papież jest bardziej konserwatywny niż dwóch jego poprzedników - koncentruje się w swych pismach na klaryfikowaniu idei i ich propagowaniu, niż na wprowadzaniu rewolucyjnych rozwiązań.

W tym rzecz, że sposób propagowania jego przekonań filozoficznych, politycznych i religijnych, a także pryncypiów nauki Kościoła jest na wskroś nowoczesny, z uwzględnieniem najnowszych środków przekazu masowego. Jego wizyty pozostawiają głęboki wstrząs emocjonalny i wzrost religijności wbrew nastawieniom i opiniom poprzedzającym wizytę. Było więc do przewidzenia, że Jan Paweł II nie ulegnie naciskom amerykańskiej opinii publicznej, a wręcz przeciwnie w kwestiach zasadniczych będzie próbował zawrócić ją z drogi określanej przez doktrynę Kościoła jako niewłaściwą.

BEZPIECZEŃSTWO

Starcie ostro zarysowanych punktów widzenia, gromadzących fanatyków różnego rodzaju z osobowością i autorytetem tej miary, niesie groźbę zamachu terrorystycznego.

Minuta wizyty papieskiej w USA kosztuje 400 dolarów. Większość z tych kosztów to zapewnienie Ojcu Świętemu ochrony osobistej, koszt całosci - 20 milionów, pokryją diecezje, zdając sobie sprawę z pożytku tej wizyty.

Wydatki na ochronę Papieża są uzasadnione. Jak wyjaśnił Ojciec Tucci, który koordynuje zagraniczne podróże papieskie, USA jest krajem gdzie fanatycy, chorzy psychicznie cieszą się największą swobodą, gdzie panuje wysoki stopień przestępczości i gdzie łatwo zdobyć broń.

Nic dziwnego, że nie słychać w Kościele ani głosów sprzeciwu wobec wystawnej oprawy papieskiej wizyty, jak i wydatków na ochronę osobistą.

Bez tych wydatków wizyta papieska z pewnością nie byłaby tak urozmaicona, a na trasie nie pojawiłyby się tak niebezpieczne punkty na mapie Ameryki jak Miami czy Detroit.

TRASA

Jan Paweł II rozpoczął swą wizytę w czwartek ubiegłego tygodnia w Miami. Trasa przebiega przez 5 stanów południowych do Kalifornii, następnie Papież przybywa do Detroit, gdzie ujrzyć go może liczna Polonia USA, a także goście z Ontario. Następnie w dniach 18 i 19 września Jan Paweł II uda się do kanadyjskich terytoriów północnych do Fortu Simpson, gdzie odwiedzi Indian i Eskimosów, którym nie udało się zobaczyć Papieża podczas jego ostatniej wizyty w Kanadzie.

Oblicza się, że 20 milionów wiernych znajdzie się w tłumie, witającym Jana Pawła II na trasie jego pielgrzymki.

Jan Paweł II odwiedza w swej podróży między innymi Columbię, Nowy Orlean, San Antonio i Phoenix w Arizonie.

PAPIESKA ODPOWIEDŹ NA AMERYKANSKIE PROBLEMY

Zanim Jan Paweł II wylądował na amerykańskiej ziemi, zaatakował otwarcie problemy, którymi Go powitała. Na pytania reporterów o stosunek Kościoła do homoseksualistów odpowiedział, że nie są oni wyłączeni z Kościoła. Jak dla

wszystkich cierpiących jest dla nich miejsce w Kościele.

W sprawie żądania zniesienia celibatu księży, sformułowanym w publicznym wystąpieniu księży w Miami, Jan Paweł II odpowiedział, że miłość do Chrystusa jest fundamentem wyboru życia w celibacie.

Przybywając do USA Jan Paweł II powiedział na powitanie Ameryki w Miami, że przybywa by głosić godność człowieka i stawic czoła rosnącym problemom katolików.

Przybywam jako ktoś kto Was zna i kocha - powiedział Papież do prezydenta Reagana i 1500 dygnitarzy witających Go na lotnisku.

CNOTA WSTRZEMIĘZLIWOSCI

Jan Paweł II wybrał jako miejsce swej homilii na temat moralności seksualnej młodzieży Nowy Orlean, miasto o reputacji bardzo swobodnej. Na spotkaniu w największej sali amfiteatralnej z 45 tysiącami nastolatków i starszej młodzieży Jan Paweł II ostrzegł, iż łatwo ulegają presji świata, w którym złe moce szatańskie są tak mocno obecne. Wezwał młodych, by znaleźli siły na obronę przed złem, odsuwali pokusy i szukali ucieczki w modlitwie. Apelowo o zachowanie cnot chrześcijańskich i pielęgnowanie wstrzeźliwości seksualnej. Młodzież powitała Jana Pawła II pełną entuzjazmu. Powiewała flagami krzyżując "Kochamy Cię", tańcząc i śpiewając, klaszcząc w dłonie. Ku pewnemu zdziwieniu entuzjazm ten towarzyszył, choć nie tak tłumnie słowem, które nastąpiło potem: "Sex jest wielkim darem Boga i zastrzeżonym dla związku małżeńskiego. Nie dajcie się zwieść tym, którzy określają nas jako zafobanych, reakcyjnych, nierealistycznych. Słowo Jezusa jest jasne - czystość oznacza prawdziwą miłość".

ODPOWIEDŹ W RYTMIE

"Kościół - powiedział Jan Paweł II - nie powinien milczeć w obliczu niesprawiedliwości". Słowa te padły na historycznym spotkaniu z 1800 czarnymi katolikami w Nowym Orleanie.

Jan Paweł II przyznał, że czarna rasa powinna mieć równe z białymi szanse dostępu do amerykańskiego bogactwa. Jan Paweł II wspominał wielką rolę, jaką odegrał Martin Luter King w walce o prawa czarnej mniejszości i wezwał hierarchię kościelną, by rekrutowała więcej czarnej młodzieży do seminarium duchownych.

Podczas występu czarnego chóru katolickiego Uniwersytetu św. Xawiera, Jan Paweł II słuchając "spirituals" postukiwał do rytmu stopą i klaskał jak czynią to zwykle, ku zgorszeniu białych katolików, murzynscy wierni.

Jego wystąpienie i zachowanie wywołało ogromny entuzjazm. Jedną z uczestniczek spotkania powiedziała, że wydaje jej się, że Jan Paweł II "uchwył" czym jest czarny katolicyzm. Ktoś inny powiedział: "Kocham Kościół".

Jan Paweł II, Polak, odpowiedział swym niekonwencjonalnym zachowaniem, że czarny katolicyzm jest możliwy i nie musi ograniczać się do 2-procentowego marginesu murzynskich katolików, pod warunkiem jednak, że amerykański Kościół zaakceptuje ich obyczajową specyfikę.

PRAWDZIWA WOLNOŚĆ

W Columbiu Jan Paweł II podjął filozoficzny temat ludzkiej wolności, którego rozumienie ma kapitalne znaczenie dla akceptacji różnych ludzkich wyborów moralnych.

"Może nastąpić wielka tragedia - powiedział tysiącom zgromadzonych - dla całej ludzkiej rodziny, jeżeli USA, które dumne są ze swego oddania sprawie wolności, utracą rozumienie prawdziwego znaczenia tego wielkiego słowa. Ameryko nie możesz domagać się prawa wyboru bez przestrzegania powinności wyboru dobrego, powinności wyboru prawdy". Społeczeństwo amerykańskie, powiedział Papież, już obecnie doświadczają załamania i cierpienia, bowiem fundamentalne wartości zostały pozabawione ich rzeczywistego znaczenia.

W Columbiu, Jan Paweł II spotkał się z przywódcami Kościołów stanu South Carolina w liczbie 26, w tym z czarnymi i białymi Baptistami i Metodystami, Luteranami, Prezbiterianami i duchownymi obrządku Wschodniego. Pastor Donald Jones z Kościoła Metodystów określił spotkanie z Papieżem jako najważniejsze spotkanie ekumeniczne XX wieku.

AMERYKAŃSKI - HISZPAŃSKI

Rosnie liczba Amerykanów władających językiem hiszpańskim, obecnie wynosi 18,8 miliona (o ponad 4 miliony więcej niż w roku 1980). Oblicza się, że na przełomie XX wieku połowa amerykańskich katolików mówić będzie po hiszpańsku.

Jan Paweł II podkreślając, że troszczy się o ten krąg kulturalny nie apelował do potrzeb małej grupy, lecz do grupy która stanowi pień katolicyzmu na kontynencie.

Papież przybył do San Antonio w niedzielę. Witają go tysiące wiernych z Teksasu i pielgrzymi z głęboko katolickiej południowej Ameryki. Po południu w auditorium miejskim spotkał się z działaczami amerykańskich organizacji społecznych i charytatywnych. Wybor miejsca był znakomity. Sprawa pomocy i awansu społecznego imigrantów z południa, ich widoczna nędza i trudności adaptacyjne były motywem przewodnim spotkania.

W katedrze San Fernando Jan Paweł II spotkał się z nauczycielami religii i seminarzystami. Mówił o specyfice hiszpańskiej religijności. Cykl spotkań zamknęło wystąpienie Jana Pawła II w języku hiszpańskim na Guadalupe Plaza. Do hiszpańskiej grupy i jej problemów doszedł w San Antonio polski akcent. Miła przerwa w trudnej strategicznej pielgrzymce po społeczeństwie rozwiniętym - spotkanie z Polakami w Teksasie.

Poznym wieczorem, w ogrodach rezydencji arcybiskupa San Antonio, odbyło się spotkanie z Polakami. Trzonem tej grupy, liczącej około tysiąca osób, byli mieszkańcy miejscowości Panna Maria, jednej z pierwszych parafii polskich w Stanach Zjednoczonych, założonej w roku 1854. Byli też mieszkańcy późniejszych osad - Częstochowy, Kosciuszko,

EC DŚCI

Świętej Jadwigi, Poloni

Gdy Jan Paweł II przybył na spotkanie, kwiaty wręczyło mu dwoje dzieci Polski ksiądz wręczył popiersie swego przodka, założyciela parafii Obecny był m in proboszcz parafii Panna Maria, były więzien obozu koncentracyjnego w Dachau

STR 7
Odrzucił doktrynalną możliwość przyjęcia tej choroby jako kary Bożej za grzechy Dla wielu chorych, kary za rozwiązłość seksualną

AIDS

Jan Paweł II odwiedził oddział szpitalny chorych na AIDS i wyraził współczucie dla ich cierpienia Gest ten zrozumiany został jako sygnał, że Kościół zamierza rozszerzyć opiekę duszpasterską nad chorymi, od których odsuwa się ze strachem społeczeństwo

SPOTKANIE JANA PAWŁA II Z AMERYKANSKIMI ZYDAMI

11 września w Miami Ojciec Święty odbył publiczne spotkanie z około 200 przedstawicielami społeczności żydowskiej w Stanach Zjednoczonych

Poprzednio, na spotkaniu z Polakami w Nowym Orleanie, w sobotę, Jan Paweł II powiedział m in

Bardzo wam dziękuję, za to spotkanie nie przewidziane Jesteście tutaj zebrani przed obrazem Matki Bożej Jasnogorskiej, w strojach narodowych pod znakiem Solidarności reprezentujecie wszystko to, czym Polska jest na ziemi amerykańskiej, tak jak to miało miejsce już od stuleci

Ale i to świadectwo ma swoją wymowę To świadectwo służy wspólnej sprawie, a także służy sprawie narodu Bo zawsześmy podejmowali nasze walki za wolność, naszą i waszą To jest dalszy ciąg tego zmagania się

Niech wam Bóg błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec, Syn i Duch Święty

Niedzielny wieczór w San Antonio Ojciec Święty poświęcił na spotkanie z grupami etnicznymi

W podróży czekał Jana Pawła kolejny przystanek, na którym oczy całej Ameryki zwrócone były na Ojca Kościoła Jan Paweł II odpowiedział kolejnym spotkaniem, jaki powinien być stosunek katolików do chorych na AIDS

Jan Paweł II w swym przemówieniu wziął w obronę papieża Piusa XII, którego niektórzy oskarżają o to, że nie potępił publicznie hitlerowców za przesładowanie i mordowanie Żydów

Ojciec Święty powiedział, że jest rzeczą właściwą "przypomnieć mocne, niedwuznaczne wysiłki papieża skierowane przeciw antysemityzmowi i nazizmowi w okresie, kiedy przesładowania Żydów sięgnęły szczytu"

I dalej "Jestem przekonany, że historia będzie wyjawiać, z coraz większą jasnością i coraz bardziej przekonująco, jak głęboko Pius XII przeżywał tragedię narodu żydowskiego i jak ciężko i skutecznie pracował nad tym, by pomagać Żydom w czasie II wojny światowej"

Ze swej strony obecni przywódcy Żydów amerykańskich stwierdzili, że spotkanie Papieża z prezydentem Austrii Waldheimem w czerwcu br przejmując ich bólem i smutkiem

Ale w rozmowach z dziennikarzami, zarówno obecni katolicy jak i Żydzi, zgodnie podkreślali, że poruszenie tak delikatnych spraw w czasie papieskiej ceremonii i w obecności międzynarodowej prasy, jest dowodem imponującej otwartości, niezwyklej w stosunkach ekumenicznych, a osiągniętej od czasu, kiedy Kościół rozpoczął formalne rozmowy z Żydami w 1965 roku

W środę 9 września br. CBC pokazała dwugodzinny reportaż pt "Uciekinier" (Runaway), przygotowany przez zespół jej reporterów z różnych prowincji Kanady 24 godziny z życia młodocianych - w wieku od 13 do 20-paru lat - spędzanego na ulicy. W sensie dosłownym Ulice wielkich miast (Toronto, Montreal, Vancouver, Halifax) na których egzystuje inny świat, z reguły nie zauważany przez nikogo, a kontrolowany przez policję i pracowników służb społecznych.

W krajach demokracji zachodnich, prywatne życie człowieka jest chronione przez prawo. Demokracje zachodnie szczytą się tym, tak jak i swobodą wypowiedzi, zrzeszania się, wyznania, a także dokonywania wyborów. Jednakże prawa te są systematycznie naruszane - przez instytucje państwowe i osoby prywatne, a także przez prawo. Szczególnie w Kanadzie, gdzie w ostatnich latach instytucje państwowe pod skrzydłami konserwatystów sprowadzają etykę społeczną niemal do zera.

W Kanadzie demokracja i jej atrybuty, od paru lat ograniczają się niejednokrotnie do werbalnych haseł, którymi zongluje się z małą zręcznością Brytyjskie prawo i protestancka, industrialna mentalność są ponoc fundamentami powszechnej szczęśliwości. W pierwszym rzędzie, i to bez zastrzeżeń, powinni przyjmować ją emigranci, ci którym łaskawie udzielono schronienia. Gdy dyskutuje się z Kanadyjczykami - zawsze w bardzo uprzejmej formie, szczególnie z ich strony - o mankamentach tego kraju (a lista ich jest długa i dotkliwa) usmiechają się i mówią "Tak, ale jest to wolny kraj, a więc".

Pojęcie "wolny kraj" stało się wytrychem w kraju, z którego, po entuzjastycznym i w miarę energicznym okresie dziesięciolecia (1968-78), naznaczonego osobowością p. Trudeau, uszło powietrze. Przede wszystkim z jego mieszkańców, którzy zarówno w korzeniach brytyjsko-francuskich, jak i kolejnych emigrancich, stali się bezkształtną multikulturalną masą, nie zorganizowaną wewnątrznie, głównie w obronie swobodnego rozwoju swoich osobowości. Wystarczy porównać Kanadę z jej partnerami europejskimi, gdzie proces samoorganizowania się obywateli trwa przynajmniej od 15 lat poszerzając systematycznie pole demokracji. Od dołu, a nie odgornymi decyzjami organów państwowych. Między innymi dlatego ruch Solidarności cieszy się dalej sporym zrozumieniem i zainteresowaniem w większości państw Europy Zachodniej.

Bez wątplenia ludzie przybyli z krajów, gdzie dosłownie wyjście do sklepu może się zakończyć śmiercią, a realizowanie swej osobowości wieloletnim więzieniem, błogosławią kanadyjskie warunki. Ale taka sytuacja nie powinna prowadzić ani do cięłej pokory ani do wygodnego milczenia, a także do wprężenia się w kierat długów i dusznych tęsknot za byłą ojczyzną kulturowanych w multikulturalnych gettach. Prawem i obowiązkiem nowych Kanadyjczyków jest kształtowanie państwa, formowanie jego ducha oddolnie, nie przyjmowanie gotowych haseł, odgornych patentów na szczęście i dobrobyt. Postawa "i tak tu nic nie zmienisz" jest tym samym rodzajem tchorzostwa, które przez tyle lat zbierało obfite żniwo w PRL-u.

Ten może nieco przydługi wstęp jest chyba konieczny jako refleksja, jedna z głównych refleksji po obejrzeniu reportażu CBC. Został on skonstruowany z faktów i autentycznych wypowiedzi oraz danych statystycznych, pozostawiając osąd dla widza. Ale tak jak w większości dyskusji toczonych w kanadyjskich mass mediach na tematy krajowe, nie sięgnięto do podstawowych źródeł społecznych anomalii.

Przyczyna życia na ulicy wielu tysięcy młodocianych, ich narkotyzowa-

nia się, prostytucji obojętnej, alkoholizmu, przestępstw kryminalnych nie leży głównie w bezradności rodziców, szkoły i instytucji opiekuńczych. Trzeba uzmysłowić sobie, że przy analfabetyzmie około 5 mln dorosłych Kanadyjczyków, kraj ten posiada jeden z najbardziej nieudolnych systemów edukacyjnych w świecie zachodnim. Obowiązek kształcenia się na stopniu podstawowym jest często nieprzeznaczony. Zatrudnia się sporą ilość młodocianych (od 13 roku życia), a rodzice mogą wypisać dziecko ze szkoły. Nieletni "studenci" (pojęcie "student" rozciągnięto już nawet na przedszkolaków) mają prawo wyboru przedmiotów, nieraz podstawowych.

Jeśli demokracja i kształcenie samodzielności mają polegać na pozostawianiu nieskrepowanego wyboru dzieciom, nie ma co się dziwić, że dokonują one wyboru stylu życia - także na ulicy. A najczęściej muszą. Bowiem, jak powiedział w reportażu paru nastolatków "wolę żyć na ulicy niż w domu, nawet kosztem prostytuowania się czy ryzykowania utratą życia. Bo w domu jest piekło". Tym piekłem jest znęcanie się, pijanstwo i seksualne wykorzystywanie dzieci.

Etyka protestancka i odziedziczona po niej brytyjska hipokryzja w stylu wiktoriańskim, stworzyły z seksu ponure monstrum. Zauważmy, że od dawna prawie w ogóle nie występuje tutaj pojęcie "erotyzm", które zawiera w sobie zarówno pierwiastek duchowy jak i fizyczny w sensie afirmatywnym. Seks wiąże się z przemocą i bólem, czego odbiciem jest produkcja video i liczne sadomasochistyczne książki. Na to wszystko nakładają się inne, bardzo ważne problemy - zanik więzi rodzinnych, polityka antypopulacyjna państwa i przepracowanie społeczeństwa.

Zanik więzi rodzinnych w wielu krajach Zachodu polega na zapomnieniu dzieci w rodzinie, braku zainteresowania ich problemami, szczególnie w okresie dojrzewania. Młodzież w Kanadzie w wieku 16-18 lat nie ma zapewnionej opieki. Gdy skończysz w Ontario 16 lat nie obejmuje już cię jakakolwiek instytucja wspomagająca, nikt się tobą nie interesuje. A w tym wieku, na granicy świata dorosłego, wielu nastolatków potrzebuje specjalnej opieki i porad. Nie bez powodu znaczna ilość samobójstw występuje w tym przedziale wiekowym.

Uległ także zmianie styl życia - z osiadłego na ruchomy, na stałe wędrownie. Od lat 70-tych cała Ameryka wędruje i zmienia pracę i środowiska, niemal co dwa lata, stały się nagminne. Gdyby jednocześnie nie nastąpiło zatamowanie rodziny - rozwody, samotne matki z dziećmi, osłabienie identyfikacji płci i wiązanie się z tym homoseksualizm, to ruchomy tryb życia nie przynosiłby tylu szkód.

Zarówno przy ruchomym, jak i osiadłym stylu życia, wystąpiło masowo inne zjawisko, głównie w wielkich miastach. Posiadanie dzieci stało się ciężarem, przeszkodą w realizacji planów życiowych, dążących często ku jednemu - wygodnemu i maksymalnie ciekawemu spędzaniu czasu. Gdy się zna na ceny ubrań dziecięcych, warunki opieki nad dzieckiem (tzw. day-care) i ile państwo płaci na dziecko, to nie ma co się dziwić, że wielu ludzi woli z dziecka zrezygnować.

Rodzice znaleźli się w specyficznych nozycach - pomiędzy polityką antypopulacyjną państwa a przymusem harowania na życie. Tak, harowania, bo o ile w Europie Zachodniej przeciętny czas pracy wynosi obecnie 40 do 37 godzin na tydzień, o tyle w Kanadzie przeciętnie 50 godzin, czyli tyle ile przed II wojną światową. Dawny model pracującego ojca rodziny został zastąpiony przez pracujących obojętne rodziców, przy czym kobiety pracują po 40 i więcej godzin tygodniowo. Zaznaczam, że nie mówię o grupie osób z solidnym, wyższym wykształce-

O KAPITALIZMIE Z GORYCZĄ

niem lub bogatych, którzy stanowią 5, może 10% populacji, ale o większości, która żyje głównie po to, aby spłacać zaciągnięte pożyczki.

Automatycznie rodzice przestają mieć czas na, nie tylko wychowywanie, ale jakikolwiek kontakt z dziećmi. W tej sytuacji dzieci ponoc wychowuje szkoła, ale faktycznie dwie rzeczy - ulica i telewizor. W jaki sposób wychowuje ulica pokazano w reportażu.

Młodzi ludzie, 13- i 15-letni, występujący w "Uciekinierze" mieli postarzałe twarze i sposób mówienia zgorzkniałych dorosłych. Zaczyna się schematycznie - od rozbicia rodziny lub od braku zainteresowania tym co robi dziecko. Wystarczy jeśli rozejrzemy się uważnie wokół siebie, a zobaczymy ile kanadyjskich dzieci wchodzi się po podworkach i ulicach po godzinie dziesiątej wieczorem. Już osmio i dziewięcioletnie dzieci. Nastolatki zasiadają przed telewizorem, który w ich pokoju gra do północy lub dłużej, w tym czasie gdy rodzice już śpią. Rodzice po przyjęciu z pracy również zasiadają przed TV, tyle tylko, że w innym pokoju. Nierzadko z paroma butelkami piwa na podorędziu.

Po lekcjach, korzystając z nieobecności rodziców młodzież raczy się video, gdzie z reguły królują przemoc i ordynarny seks. Bohaterami dziecinstwa stają się Rambo i Amber Lynn. Sytuacja jest bardzo groźna dlatego, że nikt w zasadzie nie zwraca na młodzież uwagi, np. na palenie papierosów przez 10-latków na ulicy, a nawet w szkole. Więcej - po okresie okrutnego wychowania, gdy kary cielesne mieszały się z łamaniem charak-

terów przesadzono w drugą stronę - nastolatek może zaskarżyć rodziców do sądu.

Pokolenia spacone rosną bezustannie liczbowo. W każdym kraju występuje tzw. margines i dewiacje społeczne. Ale w Kanadzie margines stale się poszerza, a dewiacje stają się niemal regułą. W ich obrębie mieszczą się np. problemy mieszkaniowe w Toronto i oczekiwania mieszkańcami na subsydiowane miejsce w przedszkolu. Trasy turystyczne w Toronto powinny prowadzić m.in. przez takie miejsca jak ulica Queen, która od Spadiny do Roncesvalles, jest przykładem XIX-wiecznej, industrialnej brzydoty, skamieliną społecznej nędzy, gdzie prostytucja miesza się z alkoholizmem i narkotykami, oślepia, fabryczne życie z pospolitymi przestępstwami, a nowo przybyli z odrzuconymi na margines tubylcami - *indiańskimi degeneratami*.

Nie opisałem szczegółów reportażu, wypowiedzi jego smutnych bohaterów i ludzi, którzy z ogromnym samozaparciem próbują pomoc ulicznej młodzieży. Mam nadzieję, że program ten będzie powtórzony i gorąco go polecam. By uświadomił nam, że Kanada wkracza w wiek XXI z potwornym garbem. By skłonił do osobistych refleksji i do smielszego wejścia w kanadyjskie życie. Aby nie stać z boku i się tylko przyglądać. A gdy odwiedzimy Polskę, za parę lat, powinniśmy być zdolni do odpowiedzi naszym bliskim i znajomym - jaka jest Kanada? Bez lukrowania i z odpowiednią znajomością problemów nowego kraju.

Krzysztof KASPRZYK

POKOCHAĆ KAPITALIZM

Krzysztof OSTASZEWSKI

(ogólne rozważania na płaszczyźnie filozoficznej)

CO TO JEST KAPITALIZM

Moją ulubioną lekturą (nie tylko ulubioną zresztą, ale i jedyną) w pismach krajowych jest ostatnia strona "Tygodnika Powszechnego". A to z powodu Stefana Kisielewskiego i Piotra Wierzbickiego. Pewien wybitny poeta polski w rozmowie ze mną powiedział, że on Piotra Wierzbickiego nie lubi, bo Piotr Wierzbicki to prawica. Dla mnie natomiast wystarczającym powodem by kogoś nie lubić jest stwierdzenie, że ten ktoś reprezentuje lewicę. Każdy ma swoje drobne fobie. Moja przynajmniej jest racjonalna, jak wykazują doświadczenia dwudziestego wieku.

Ale wrocmy do "Tygodnika Powszechnego". Stefan Kisielewski pisze

wielokrotnie, że socjalizm jest pierwszym w historii ustrojem społecznym zaplanowanym i planowo wprowadzonym w życie przez filozofów.

Wiele ważnych rzeczy kryje się za tym stwierdzeniem. Pragnąłbym je dla Państwa przeanalizować, mimo iż całkowicie się z nim nie zgadzam.

Przyjrzyjmy się przez chwilę teozom materializmu dialektycznego.

Nie, nie, nie będzie referatu. Postaram się w jednym zdaniu.

W skrajnej formie wyraża on przekonanie, że jednostka jest bezsilna wobec mocy historii i że dystrybucja środków

NOTKA O AUTORCE

W jednym z poprzednich numerów Echa zamieściliśmy krótką korespondencję ze Szwecji Marzeny Kęćkowej. Dzis rozważania ogólne o emigracji i jej roli w stosunku do kraju. Marzena Kęćkowa i jej mąż byli działaczami, założycielami KOR-u i KSS KOR-u. Na emigracji przebywają od kilku lat.

MUSIMY SIĄĆ!

Panuje niestety wśród wielu opinia, że wyjeżdżający - to dezercy, a nawet zdradcy ojczyzny. W najlepszym przypadku ma się im "za złe". I tu zaczyna się rola emigracji. To my mamy pokazać, udowodnić, że jesteśmy jednym narodem - bez względu na to, czy mieszka się nad Wisłą, Odrą, Tamizą, Sekwaną czy Amazonką. Oczywiście nie jest to łatwe, ale nasz naród kilka razy w historii pokazał, że daje sobie dobrze radę w bardzo ciężkich sytuacjach (może nawet - o paradoks - lepiej niż w prostych). Można to robić na kilka sposobów. Najprostszym, ale i najaktualniejszym to posyłanie pieniędzy. Wiele rodzin tylko dzięki takiej pomocy utrzymuje się na jakimś takim poziomie życia, a i ci, którzy są przeciwni emigracji - "zielone" bardzo chętnie przyjmują i też dzięki temu względnie dobrze żyją. Zapraszanie krewnych, znajomych na kilkumiesięczne pobyty - po pierwsze b. dużo (po przeliczeniu) mogą zarobić, a po drugie - a może właściwie po pierwsze - zobaczą "na własne oczy", jak funkcjonuje ten zgnięty kapitalizm, który rozkłada się na polkach. Jest to dobre doświadczenie społeczne, które może zaowocować w Polsce - nawet i za kilka lat. Piszmy dużo do kraju - o nas, o naszych szkołach, o pracy, wolnym czasie - niechaj wiedzą sporo o nas. Ja wiem, że dzisiejsze czasy nie sprzyjają rozwojowi korespondencji, ale przypomnijmy sobie listy Słowackiego, Modrzejewskiej, Sienkiewicza i innych - może i nasze wejść kiedyś do literatury (?), a poki co, to nauczą i dużo radości sprawią bliskim i przyjaciółom. A nie chce ci się pisać - nagraj na taśmę. Są poczty wysyłające listy dźwiękowe z gwarancją.

Spółki, firmy polonijne - nie chcesz ty wejść w taki układ - to twój sąsiad, przyjaciel. Bardzo duża ich ilość w Polsce - to po pierwsze trudniejsza walka z nimi, a poza tym produkcja rzeczy potrzebnych i zatrudnienie wielu osób.

Mozna również przyjeżdżających nauczyć jakiegoś zawodu, nowej technologii, niechaj założą po powrocie własny

warsztat, pracownię. W tej chwili - wśród różnych przemian społeczeństwa można zauważyć i dużą odnowę moralną. Wielu ludzi chce mimo wszystko żyć uczciwie. Nie wiem jak, ale trzeba by coś wymyślić "w tej materii", powinniśmy im pomóc - chodzi przecież i o przyszłą moralność naszego narodu.

"Dzięki" stanowi wojennemu znalazło się poza krajem kilkaset tysięcy Polaków, albo i więcej - ludzi przeważnie w "wieku produkcyjnym", różnych zawodów. Jest to doskonała okazja do nauczania się, jak działa wiele dziedzin zawodowych, naukowych. Kiedy w Polsce się zmieni - nie wiadomo - za 2, 3, 5, 10 lat - ale na pewno to nastąpi. I wtedy trzeba tam robić wszystko od początku, od nowa - bo i nawet naprawić nie będzie co. I wtedy nasza wiedza bardzo się przyda. Cud gospodarczy Japonii polegał i między innymi na tym, że w latach powojennych prawie w każdym państwie na świecie w wielu zakładach pracy, uczelniach był Japonczyk - patrzył i zapisywał. Po zmieszaniu wszystkich zdobytych informacji znalazł najlepszą drogę dla siebie. Czy my nie możemy podobnie? Pracowałeś w Polsce na poczcie - popatrz teraz - w kraju osiedlenia, jak ona funkcjonuje. Nie oznacza to, że wszyscy muszą wracać, aby przekazać swoje obserwacje, spisane mogą stać na polce i czekać na dobrą okazję. Zebysmy nie obudzili się nagle - i tracili dużo cennego czasu na odkrywanie po raz któryś tam rzeczy powszechnie znanych. Można tłumaczyć literaturę fachową. Już teraz możnaby pomysleć, jakie urządzenia techniczne, maszyny by się przydały w Polsce za te ile lat. Nie wiesz, co jest w kraju - nawiąz kontakt ze swoimi byłymi kolegami z pracy, z uczelni - niechaj oni też dokładnie ci opiszają swoje warunki i potrzeby.

Zeby specjaliści mogli być w swoich zawodach, trzeba nieraz im pomóc. Jeden z naszych przyjaciół bardzo dobrze znający się na ochronie lasów w Stanach pracował niestety jako kierowca ciężarówek. Pracy w swoim zawodzie nie mógł dos-

tać, a społecznie badać problem - nie miał kiedy i za co - niestety na życie też trzeba zarobić. Takich przykładów można by podawać wiele. Czy nie byłoby dobrze powołać np. fundację stypendialną, która umożliwiłaby takim ludziom kształcenie się i badanie wybranych znanych mniej lub więcej z Polski fachów, struktur, dziedzin nauki. Zamiast sprzątać - niechaj pisze. Oczywiście musiałaby być jakaś komisja przyjmująca sprawozdania kwartalne, półroczne. Byłaby również prowadzona dokumentacja i informacja, jakie tematy i gdzie są opracowywane. Pomógłoby to i chętnym - w wyborze konkretnego działu, jak i wiadomo by było, czego brakuje i co trzeba uzupełnić. Dostęp do opracowań powinien być otwarty. Myślę, że któreś ze znanych i szanowanych placówek kultury czy nauki polskiej mogłaby zostać siedzibą takiej fundacji. A są polskie biblioteki - Londyn, Paryż, muzeum w Rapperswilu, Instytut Sikorskiego itd.

Od przeszło 200 lat historia Polski - to i również (czy się to komuś podoba, czy nie) historia emigracji i tej na wschód, i tej na zachód. Zawsze byli na niej pisarze, poeci, badacze, działacze społeczni, chłopcy, robotnicy. Nazwisk wiele - ale chociażby Benedykt Dybowski, który wśród śniegów Syberii i Kamczatki znalazł bardzo ciekawe okazy przyrodnicze, czy chemik Ignacy Moscicki, muzyk Paderewski. Tych i wielu, wielu innych wstydzicie się nie musimy, a nawet wręcz przeciwnie. A z ich dorobku korzystamy do tej pory nie tylko my, ale i inni w licznych krajach. Cały czas emigracja wspomagała - jak mogła - kraj. I o tym nikt zapominać nie powinien, a zwłaszcza dziennikarze piszący zło o emigrantach. Wystarczy pojechać na Podhale, żeby zobaczyć żywe, tradycyjne więzy z tymi, co za morzem.

W czasie wieloletniej działalności opozycyjnej korzystaliśmy z różnorodnej pomocy przyjaciół na Zachodzie. Były to w efekcie wiadomości w różnych zachodnich rozgłoszeniach idące na cały świat, bez których mało kto by wiedział o KOR-ze, ROPCIO, czy KPN-ach. Sprzęt poligraficzny, bez którego ani NOVA, ani żadne inne wydawnictwo nie mogłoby tak działać jak widzieliśmy i widzimy do tej pory. (Jest opinia, że teraz dzienniki ukazują się jedna książka poza cenzurą). No i pieniądze - chociażby na podróże i telefony, aby dotrzeć do wielu zakątków, gdzie ktoś pokrzywdzony wzywał nas na pomoc. Chciałabym korzystając z możli-

wości bardzo serdecznie podziękować (znany mi osobście i nieznanym) tym wszystkim, którzy z emigracji przez tyle lat pomagali i pomagają działaczom opozycji demokratycznej w kraju za ich pracę, chęć i silną wolę. Smiem twierdzić, że bez nich nie byłoby Solidarności w Polsce. Pamiętając o tym patrzmy i róbmy co możemy dla Polaków i Polski, nie przejmujemy się (przeważnie głupim bądź zazdrosnym) gadaniem - przyszłość okaże, kto zasługuje na potępienie, a kto nie. Nie denerwujemy się, kiedy o nas źle mówią, czy piszą w kraju. Popatrzmy wtedy na tych, którzy robią bardzo dużo i to od wielu lat - a wyniki - kultura paryska, PUNO, POSK itd. Moze i powinniśmy otrzymywać z kraju słowa uznania, zachęty - jeżeli ich nie ma - to trudno. Nie dla pochwał mamy pracować. A do obowiązku emigranta należy urządzenie się w kraju osiedlenia, zdobycie dobrej pozycji - wtedy tylko miejscowi będą liczyć się z tobą, a jest to niezmiernie ważne w każdej działalności skierowanej na kraj. Bez Kanadyjczyków, Amerykanów, Francuzów czy Szwedów - sami niewiele zrobimy. A i z kraju - mimo wszystko - patrz na twój dom, samochód, czy konto w banku - niż na trudności psychiczne - i to są najczęściej kryteria oceny.

Łączmy się ponad granicami. Niechaj one nas nie odzielają, zwłaszcza przy praktycznym ich nie istnieniu na Zachodzie. Mocna, silna emigracja - to i silniejszy kraj, a o to przecie tylko idzie. Bo to tak, jak już dawno chłopcy polscy śpiewali:

Musimy siac, choć grunta nasze marne,
choć nam do orki pługów brak i bron.
Musimy siac, choć wiatr porywa ziarno,
choć w ślad za siewcą kroczą stada wron.

Musimy siac, nie wiedząc w którą stronę
Poniesie wiatr i w ziemię rzuci siew,
Nie wiedząc kto i gdzie pozbiera plony,
W dożynki czyj radosny huknie śpiew.

Nie wolno nam ni dnia ni sił marnować
Musimy siac, musimy tworzyć cud.
Nie wolno nam po spichrzach ziarno chować
Na świecie głód! Na świecie straszny głód!

A nas tak mało tych, co mogą ponoć
ze swych zapasów szczyptę braciom dać.
I choć nie przy nas wszędzie runie zielona -
My róbmy swoje! My musimy siac!

MARZENA KĘĆKOWA

PIWNICA pod BARANAMI

METRO TORONTO CONVENTION CENTRE

19 września 1987 godz. 8 pm • 20 września 1987 godz. 7 pm
Bilety do nabycia SOLARSKI PHARMACY 149 Roncesvalles Ave
tel 536-5452 GŁOS POLSKI 390 Roncesvalles Ave tel 533-1623
Wzruszkie punkty BASS-u tel 872-2277 Ceny 15, 20, 25 dol
Informacja TORONTO tel 762-2953
HAMILTON tel 522-1685

PIGUŁKI PCAG

KONSERWATYŚCI
NA MANOWCACH

GŁOS ROZSĄDKU. Już poprzednio pisaliśmy, że Premier Brian Mulroney flirtuje z terrorystami. Podczas "szczytu Frankofonów" Minister Spraw Zagranicznych p. Joe Clark poszedł w ślady swego mistrza. Oto jak zareagował na to p. W. S. Thompson, były wiceprzewodniczący Partii Konserwatywnej w Ontario (poniżej przytaczamy tekst listu p. Thompsona do Redaktora Globe & Mail).

MARKSIZM W AFRYCE. Panskie pismo poświęciło dużo miejsca wizycie Olivera TAMBO, przywódcy African National Congress (ANC). Moze i mnie udzieli Pan trochę miejsca na omówienie politycznej filozofii i osiągnięć tego człowieka.

Fakt, że Premier i Minister Spraw Zagranicznych poświęcili mu tyle czasu i uwagi budzi zdenerwowanie i zaniepokojenie. Jako były wiceprzewodniczący Progressive Conservative Party of Ontario popierałem p. Joe Clarka przez wiele lat. Obecnie muszę stwierdzić, że chyba

zglupiał ze szczętem (lost his marbles). Nigdy nie oczekiwałem zbyt wiele w tym względzie od p. Briana Mulroneya.

Bądźmy szczerzy. Kierownictwo ANC i Komunistycznej Partii Południowej Afryki, to prawie ci sami ludzie. Pan Tambo jest komunistą z przekonania i pragnie oddać Południową Afrykę pod władzę sowiecką. Cel ten pragnie osiągnąć przemocą. Newsweek z września 1985 roku cytuje p. Tambo: "W przeszłości, gdy planowaliśmy ataki na placówki polityczne lub wojskowe, brałismy pod uwagę czy ataki te pociągną za sobą ofiary wśród ludności cywilnej. Od chwili obecnej, możliwość ofiar wśród ludności cywilnej nie będzie dla nas żadną przeszkodą". Konsekwencje oddania Południowej Afryki z całym jej zasobami mineralnymi tak niezbędnymi dla Zachodu, pod kontrolę sowiecką nie mieszczą się w głowie. W Rodezji zapanowała marksistowska dyktatura jednej partii. Oby Bóg zlitował się i obudził nas zanim Południowa Afryka podąży w ślady Rodezji.

Pan Clark powinien jeszcze mieć jakieś poczucie wstydu, nawet, jeżeli jego szef już to poczucie stracił.

PIGUŁKI nie mogą do tego nic dodać, ani odjąć.

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy, tel 925-8128.

Problem szkodliwości produktów spożywczych wraca jak bumerang na łamy prasy czy to programów radia i TV i trzeba powiedzieć, że doniesienia reporterów robią duże wrażenie na społeczeństwie

Nawet imigranci po pierwszej fali zachwytu różnorodnością produktów spożywczych, ich smakiem i kolorowymi opakowaniami zaczynają coraz mniej ufnie sięgać po produkty, o których "mówi się", że mogą być szkodliwe

Kilkakrotnie zabierałem już głos, również na łamach "Echa Tygodnia", w różnych sprawach bliskich mojej profesji. Chciałbym raz jeszcze powtórzyć, że bardzo nie lubię kanadyjskiego (czy ogólnie mówiąc - północnoamerykańskiego) sposobu przedstawiania problemów popularno-naukowych. Prace naukowe są pisane w sposób bardzo rzetelny, ale przekazywanie informacji naukowych dla szerszego grona jest beznadziejne. Reporterzy goniąc za sensacją osmieszają się i raczej dezinformują niż informują. Nie chcę powiedzieć, że kłamią - ale mówią połowę prawdy de facto z prawdą się mijają.

Jednym z takich artykułów, który zdenerwował zapewne wielu Czytelników było tytułowe doniesienie naszego kanadyjskiego "MACLEAN'S" z dnia 27 kwietnia 1987 roku. Sensacyjny tytuł donosi: "Food That Can Kill" (czyli "Żywność, która może zabić")

Fakty

Pod koniec 1964 roku w browarach w Quebec zaczęto dodawać większe ilości siarczynu kobaltu do piwa. Związek ten dodawano przez kilka lat gdyż dzięki niemu piana na piwie utrzymywała się znacznie dłużej. Ale w ciągu zaledwie 6 miesięcy zachorowało nagle 48 piwoszy, z czego 20 zmarło.

Był to najbardziej dramatyczny moment w ogólnonarodowej dyskusji nad bezpieczeństwem dodawania związków chemicznych, których zadaniem jest polepszenie smaku, wyglądu, struktury, sztywności, kruchości, koloru i trwałości produktów spożywczych. Konsument kupujący żywność mogą na etykiecie sprawdzić skład zakupowanego artykułu. Złośliwi twierdzą, że przeciętny Kanadyjczyk nie jest w stanie nawet wymówić nazw co najmniej połowę nazw co najmniej połowy tych składników bez ukończenia kursu z chemii spożywczej. Może to prawda. Ale winę ponoszą chyba obie strony: producenci, że nie informują dokładnie klientów o własnościach dodawanych do żywności dodatków, klienci, że są czasami zbyt leniwi aby sięgnąć po książkę i sprawdzić o czym mowa zanim wydadzą potępiający wyrok. Trochę zamieszania wprowadzają tu też przepisy zmuszające do podawania fachowych, a nie zwyczajowych nazw. Często zamiast po prostu "witamina C" na soku można przeczytać, że dodano do niego "ascorbic acid", zamiast słowa "ocet" pisze "10% acetic acid", zamiast "sól kuchenna" pisze "sodium chloride" itp., itd.

Kanadyjski biolog Linda Pim w swojej książce zatytułowanej "Additive Alert" ocenia, że trzy czwarte żywności konsumowanej w Ameryce Północnej ulega, jak określa autorka, "przerobce chemicznej" po drodze z farmy na stół. Niektórzy naukowcy uważają, że dziesiątki związków chemicznych powinny być wycofane, gdyż związki te są szkodliwe. Inni eksperci (równie wykształceni) uważają natomiast, że środki dodawane do żywności są bezpieczne, dobrze zbadane i odpowiednio kontrolowane. I kto tutaj ma rację?

Geneza

Problem utrwalania żywności powstał po II wojnie światowej, kiedy miliony ludzi na całym świecie zaczęły przeprowadzać się z terenów wiejskich do

Czy żywność może zabijać?

Stanisław SKONIECZNY

Trzeba dla tych ludzi żywność dowieźć, zmagazynować, przechować, itp. Co więc zrobić aby mimo wszystko żywność była świeża, apetyczna i atrakcyjna? Przemyśl spożywczy problem ten rozwiązuje przez zastosowanie związków chemicznych.

Dopiero w latach 1960-tych zaczęto kwestionować bezpieczeństwo niektórych środków utrwalających, głównie barwników izolowanych z węgla kamiennego. Właśnie w USA i w Kanadzie zauważono po raz pierwszy w latach szesdziesiątych ten problem, o który spory trwają do dzisiaj.

Ofiary

Grupa naukowców z Quebec City badająca ofiary tragedii wśród piwoszy stwierdziła, że większość chorych wypijała poprzednio ponad 20 piw dziennie przez ponad 20 lat. Przy tym jedli nieregularnie, mieli niedobór witamin i białka. Wykonano testy na szczurach podając im żywność wzbogaconą w związki kobaltu, a ubogą w witaminy i białko. Niektóre szczury zdechły.

Strach

Dr W. Harding de Riche wydał w 1982 roku książkę pt. "A Chemical Feast", w której napisał m.in., że środki dodawane do żywności są szkodliwe "głównie dlatego, że środkiem masowego przekazu udało się przestraszyć konsumentów".

Przemysł spożywczy przetwarzający i przechowujący żywność, rząd federalny, naukowcy oraz specjaliści od żywienia bronią stosowania środków chemicznych, bez których obniżałaby się jakość i ilość napojów i przetworów spożywczych. W produktach spożywczych rozwijałyby się bakterie i grzyby, spośród których wiele jest trujących. Owoce, warzywa i ryby psułyby się szybko, chleb pleśniałby i czerstwiał, a pijąc kakao należałoby ciągle je mieszać, gdyż czekolada opadałaby na dno mleka.

"Bureau of Chemical Safety" dopuszcza do użytku w Kanadzie 330 związków chemicznych jako dodatków do żywności. Od roku 1964 wycofano 30 związków jako "niezskazanych", ale jednocześnie zatwierdzono prawie tyle samo nowych. Biuro to definiuje środki utrwalające żywność jako "każdą substancję, włączając promieniowanie, zmieniającą charakterystykę żywności". Amerykańska Administracja do spraw żywności i leków ("FDA") podobnie definiuje "food additives" i dopuszcza 385 środków.

Toksyczność

Firma wprowadzająca na rynek nowy środek utrwalający żywność (średnio zatwierdza się jeden związek na rok) musi przekonać federalne władze o celu i konieczności wprowadzenia tego związku, o wynikach testów laboratoryjnych i testów na zwierzętach, które muszą wykazać brak toksyczności. Badania takie trwają zwykle od 3 do 5 lat i kosztują ok. 5 milionów dolarów. Zatwierdzając każdy nowy środek biuro federalne ustala górną granicę stężenia danego dodatku. Dla przykładu stężenie środka dekafluorowanego kawy nie może przekraczać 10 ppm (10 części na milion, czyli jednej tysięcznej %) natomiast dopuszcza się sto razy wyższe stężenie pochodnej kwasu asparaginowego jako czynnika zastępującego cukier w gumie do żucia (1000 ppm, czyli 0,1%).

Producenci muszą też uzyskać zezwolenie na zastosowanie znanych już i stosowanych dodatków, jeśli chcą ich użyć do nowych produktów.

Ocena faktów

Przedstawiciele konsumentów i niektórzy naukowcy uważają, że testy na zdrowych zwierzętach w sterylnych warunkach nie są adekwatne dla warunków zanieczyszczenia środowiska, w którym żyją ludzie. Ponadto powszechnie uważa się, że nie można z całą pewnością wykazać obojętności związków chemicznych, które mogą okazać się toksyczne współdziałając z pestycydami, lekami, kosmetykami czy nawet innymi

składnikami żywności. Czy więc wszystkie te związki są absolutnie bezpieczne? Oczywiście tego nikt zapewnić nie może. Dyrektor biura federalnego uważa, że wszystkie dopuszczone związki chemiczne są bezpieczne "w granicach aktualnej wiedzy ludzkiej".

Wnioski

Wspomniany przeze mnie na początku artykułu w "MACLEAN'S" podaje Czytelnikowi kilka indywidualnych przykładów uczulenia na środki dodawane do produktów spożywczych. Opisane są dramatyczne przykłady wszystkich możliwych dolegliwości, a nawet kilka przykładów zejść śmiertelnych. Wnioski nasuwają się same: zakazać, wycofać, wpakować winnych do więzienia. Tak - będzie spokojnie. Dobrze, pojdźmy dalej. Znam przykłady, że również śmiertelna może być mąka dla organizmu, który nie trawi skrobi. Wiem, że wiele osób uczulonych jest na pomidory, truskawki, paprykę, niektórym szkodzi sól kuchenna, cukier. A więc co? - Zakazać, wycofać, wpakować producentów do więzienia. A gdy szkodzi komus mięso, mleko? - Zakazać, wycofać. Dlaczego nie? Znam przykłady, że szkodzi, że lekarz zaleca, żeby unikać. A więc co?

Spojrzymy na rzeczywistość trochę bardziej trzeźwo. Dwa lata temu na uniwersytecie w Aarhus w Danii odbyła się ogólnonarodowa konferencja pod hasłem "Diet and Human Carcinogenesis". Stwierdzono tam, że ok. 40% nowotworów wiąże się z niewłaściwą dietą (szczególnie w Kanadzie i USA) - za dużo tłustych potraw, przypalanie mięsa, itp. (Moje prywatne hasło: Chcesz mieć raka - polecam barbecue).

Drugie miejsce na liście przyczyn powstawania nowotworów zajmuje palenie i picie napojów alkoholowych. Następne miejsca zajmują podatność dziedziczna, zanieczyszczenie środowiska, promieniowanie słoneczne i kosmiczne, itd. Ciekawe, że środki utrwalające żywność zajmują ostatnią pozycję z przypisaną liczbą częstotliwości poniżej 1/4. Dokładnie mówiąc - podano przedział od -5% do 2%, gdzie -5% oznacza, że właściwie niektóre środki dodawane do żywności zapobiegają powstawaniu nowotworów, np. BHT ("Butylated HydroxyToluene"). Przeglądając listę "zdrowotności" świeżych (bez dodatków!) surowców do produkcji żywności ku zdziwieniu zapewne wielu Czytelników znalazłem, że najzdrowsze jest świeże mięso. Dwa razy "gorsze" są świeże warzywa i owoce. Czy to możliwe? Tak - proszę Państwa. Większość roślin zawiera naturalne toksyny (stąd uczulenia, np. na pomidory). Mięso jest zdrowsze ponieważ organizm zwierzęcia dokonał już wstępnej eliminacji toksyn.

Wracając do tematu - co więc z tymi dodatkami? Zgadzam się z opinią, że bezcelowe jest dodawanie barwników do żywności. Stanowią one najgroźniejszą dla organizmu grupę związków chemicznych i właściwie nie są konieczne w żywności. Słynna w Polsce "zółcen masłowa" skróciła życie tysiącom amatorów chleba z masłem zanim została wycofana z użycia.

Wnioski

- 1) Urozmaicona dieta. Należy unikać ciągłego spożywania tych samych produktów żywnościowych. Przepraszam jaroży, ale w świetle danych naukowych nie wydaje się, żeby wskazane było spożywanie wyłącznie substratów roślinnych.
- 2) Unikanie "junk food" - skromniejsze, ale domowe jedzenie.
- 3) Unikanie przypalania, szczególnie mięsa i produktów mącznych, albo przypalone fragmenty odkroić. Spełniając powyższe wskazówki możemy spokojnie jeść wszystko nie martwiąc się o to, że każdy poszczególny składnik naszego menu "komus-tam" szkodzi.

Antyterrorystyczni specjaliści z Ziemi Świętej są zatrudniani na całym świecie Eksportowy interes bezpieczeństwa kwitnie

Przed 11 laty, w nocy 4 lipca 1976 r izraelskie lotnictwo wojskowe opanowało port lotniczy w Ugandzie W ciągu 40 minut 105 uprowadzonych pasażerów zostało uwolnionych Dowódca tego wyścigu pułkownik Muki Betzer został uznany za bohatera narodowego

Do 1985 r 44-letni Betzer służył w armii izraelskiej, na stanowisku dowódcy oddziału antyterrorystycznego Po odejściu z wojska przed dwoma laty, już jako cywil pozostał wierny swojej profesji Założył firmę "Atlas" (Antiterrorist Lagistic Assistance) proponując różnym oficjalnym przedsiębiorstwom liniom lotniczym, bankom, hotelom, ochronę antyterrorystyczną działającą na całym świecie

"Atlas" zajmuje się także szkoleniem prywatnych osób na kursie pod nazwą "Tour'n Secure", uczestnicy pobierają lekcje teorii i praktyki w dziedzinie samoobrony, strzelanie i karate Jako trenerów firma zatrudnia doświadczonych specjalistów z elitarnych izraelskich jednostek wojskowych

Firma Betzera organizuje także kursy dla personelu hotelowego, dużych firm komputerowych lub przedsiębiorstw transportowych Przedsiębiorstwo to kwitnie głównie za granicą W jednym z filmów reklamowych rozpowszechnianych w językach angielskim i hiszpańskim "Atlas" informuje zainteresowanych w jaki sposób mogą być dokonywane akty terrorystyczne "Pracujemy dla cudzoziemców, lecz zawsze w uzgodnieniu z władzami danego państwa" - mówi Betzer Nie współpracujemy z organizacjami partyzanckimi typu "contras" w Nikaragui

Także w Afryce Południowej firma nasza nie działa aktywnie, z wyjątkiem pomocy udzielanej miejscowym Żydom "Współpraca z państwem, w którym istnieje apartheid", przyniosłaby szkody naszej działalności na całym świecie

Przedsiębiorstwo pułkownika Betzera nie jest jedyną firmą antyterrorystyczną Prawie 200 izraelskich firm eksportuje bezpieczeństwo do dziesiątków krajów Ich obrot w tym roku obliczany jest na 150 mln dolarów Popołudniówka "Jediot Acharonot" pisze, że "2000 Izraelczyków ochrania świat" Nie wygląda to na przesadę

CZOŁG NA

PODWORZU

W czasie procesu Klaus Barbie w Lionie przygotowany był robot zwany "Wasp", aby w razie potrzeby rozbroić ładunki wybuchowe w sali sądowej System alarmowy w Buckingham Palace w Londynie został wykonany przez Izrael, jak również ochrona granic w większości państw afrykańskich i południowoamerykańskich

Doradcy z Izraela do spraw bezpieczeństwa będą również obsługiwali igrzyska olimpijskie w 1988 r w Seulu

Jedno z międzynarodowych towarzystw oferuje "wszystkie usługi bezpieczeństwa, wszędzie na świecie" trenują oni załogi prywatnych luksusowych statków w walce przeciwko piratom i porywaczom "Jeżeli kogos stac na posiadanie jachtu, stac go także na to, żeby korzystać z naszych usług" - twierdzi kierownictwo firmy

Izraelska gwardia przyboczna strzeże na całym świecie polityków i ludzi interesu Ochrona kosztuje 200 dol dziennie, dwa razy tyle, ile podobne usługi kosztują w Europie Lecz "nasi ludzie posiadają najwyższe kwalifikacje" - uważa dyrektor Beni Tal

Saudijska gazeta "El Masala" informowała niedawno, że 40 Izraelczyków służy jako gwardia przyboczna prezydentowi Nigerii Przed rewolucją w Nikaragui dyktator Somoza także był chroniony przez izraelską straż Patrole bezpieczeństwa chroniły także południowoafrykańskiego prezydenta, kiedy odwiedził Jerozolimę, część z chroniących go żołnierzy zaangażował jako swoją gwardię przyboczną

Założona przez byłego pracownika bezpieczeństwa Pelega Radai, firma 951 została wynajęta przez linie lotnicze American Airlines do ochrony pasażerów na lotniskach, gdzie lądują ich samoloty Z ich ochrony korzystają także Austria, Anglia, Hiszpania i Szwajcaria

Inne linie lotnicze USA chętnie informują, że Izrael dla nich pracuje - nimb antyterrorystycznych specjalistów poprawia ich opinie Także władze lotnisk w Nowym Jorku zaangażowały sporo Izraelczyków jako urzędników

Wszystkie te przedsiębiorstwa działają za zgodą władz w Jerozolimie, klienci

nie są dobierani pod kątem politycznym - interes jest interesem

Obok tych oficjalnych firm, jest także sporo pojedynczych osób, głównie byli oficerowie, którzy wynajmują się bezpośrednio Ich zarobki wynoszą często parę tysięcy dolarów miesięcznie, plus utrzymanie, zakwaterowanie, samochód służbowy i regularny urlop w kraju Jeden z żydowskich bankierów w Brazylii płaci za swoją osobistą izraelską ochronę, która towarzyszy mu także w podróżach służbowych, pół miliona dolarów rocznie

W krajach europejskich ci izraelscy aniołowie stroże napotykać często brak zaufania ze strony władz - szczególnie jeżeli to dotyczy zezwolenia na posiadanie broni

W południowej Ameryce praca ta jest dużo łatwiejsza "Za pieniądze można tam otrzymać pozwolenie policyjne na wszystko, nawet na helikopter na dachu lub czołg na podworzu" - zachwala jeden z zatrudnionych tam Izraelczyków

Tłum S CECH
Der Spiegel 27 07 1987

Głodny człowiek może wytworzyć to czego potrzebuje

Ponieważ przetrwanie ludzkie jest funkcją rozumu, funkcjonowanie tegoż rozumu jest wartością Wszelkie ograniczenie funkcjonowania rozumu jest złem

W jaki sposób funkcjonowanie rozumu może być ograniczone lub powstrzymane? Przy pomocy siły

Dlatego wszelka inicjacja użycia siły jest całkowicie niemoralna Jedynym wyjątkiem jest samoobrona, która z kolei jest moralnym obowiązkiem - jako że własne życie jest dobrem

Stąd umiłowanie wolności w kapitalizmie Wolność oznacza tu wolność od przemocy Wolność funkcjonowania umysłu Wolność indywidualną

Wolność narodu jest jedynie sumą wolności jednostek

Ponadto wytwory pracy ludzkiej (człowiek pracuje głównie przy pomocy umysłu, a nie przy pomocy rąk, jak twierdził Engels) są w naturalny sposób własnością wytworcy

Powyższe rozważania doprowadzają nas do następującej konkluzji - w kapitalizmie człowiek ma następujące naturalne prawa

- 1 Prawo do życia
- 2 Prawo do wolności
- 3 Prawo do własności

Są to prawa absolutne Wszelkie ograniczenia ich są całkowicie niemoralne, jako że godzą one w dobro podstawowe - życie ludzkie

Historia ludzkosci pełna jest rozważań filozofów na temat instytucji rządu Wszelkie dyskusje polityczne toczone są w przekonaniu, że rząd jest najważniejszą instytucją w strukturze społecznej

Z kapitalistycznego punktu widzenia funkcją rządu jest wyłącznie obrona trzech podstawowych praw ludzkich Nic ponadto

Rząd nie jest najważniejszy Najważniejsi są producenci Kapitalisci Jesli rząd spełnia swoją funkcję, to nie ma to zupełnie znaczenia kto na stanowiskach rządowych zasiada Demokracja nie jest formą polityczną kapitalizmu Formą taką byłoby prywatne przedsiębiorstwo pełniące funkcję rządu - według definicji rządu (instytucja broniąca trzech podstawowych praw ludzkich) Przedsiębiorstwo takie funkcjonowałoby dla zysku i w razie bankructwa byłoby zastąpione przez konkurencję

Socjalizm jest ustrojem plemiennym Jest on wyrazem niskiego stopnia rozwoju świadomości indywidualnej

Kapitalizm jest ustrojem indywidualnym Jest on wyrazem uznania jednostki, nie plemienia, za dobro

materiałnych determinuje bieg dziejów

Wrocmy do Stefana Kisielewskiego Jego stwierdzenie jest komplementem dla marksistów, choć może nieco niezamierzonym Marksisci tworzą historię, nie są wobec niej bezsilni - w jego przekonaniu Zaplanowali socjalizm, a potem zrealizowali plan Nikt tego przedtem nie dokonał

A teraz przyjrzyjmy się nieco historii Stanów Zjednoczonych Czy kraj ten stworzony był ot tak, przypadkowo, czy też było w tym stworzeniu nieco planu i myśli filozofów?

Dokładniej rzecz biorąc - czy tekst "Deklaracji Niepodległości" i jej tezy były przypadkowe? Tekst napisany został przez Tomasza Jeffersona Jest on wytworem myśli tego człowieka Uchwalenie Konstytucji Stanów Zjednoczonych poprzedziła gorąca dyskusja między federalistami i anty-federalistami Każde niemal słowo tekstu konstytucji w jakis sposób było wytworem tej dyskusji

Piszę to wszystko, może nieco oględnie, by uświadomić Panstwu, że Stany Zjednoczone, kraj najbliższy kapitalizmowi w całej historii ludzkosci, to również wytwór filozofów

Tylko filozofia kapitalizmu jest radykalnie odmienna od filozofii socjalizmu

Aby zdefiniować kapitalizm, należy przedstawić jego filozofię

Co to jest filozofia? W przekonaniu większości ludzi jest to dziedzina wiedzy martwa, niepotrzebna i nudna Chciałbym jednak zwrócić uwagę Państwa na fakt, że marksisci i wszelkiej masy socjalsi filozofują z pasją i choć nudni i bezbarwni, dyskusje filozoficzne często wygrywają, a to z powodu powszechnej obojętności dla zagadnień filozoficznych

Ale marksisci po prostu się mylą Ich obliczenia są błędne

Filozofia zajmuje się czterema głównymi pytaniami

- 1 Co istnieje?
- 2 W jaki sposób poznajemy to co istnieje?
- 3 Co to jest dobro?
- 4 Co to jest piękno?

Mam nadzieję, że krótka chwila zastanowienia pozwoli Państwu zrozumieć moją tezę (nie tylko moją zresztą), że w gruncie rzeczy każdy człowiek ma pewną filozofię Ważniejsze jest jednak moje głębokie przekonanie, że ludzie kierują się w swoich wyborach właśnie tą swoją filozofią, a szczególnie odpowiedzią na trzecie pytanie

Teza ta po raz pierwszy została w sposób jasny postawiona przez amerykańską

kanską filozofkę (panią filozof?) Ayn Rand

Powtorzmy więc z mocą Ludzie robią to co uważają za dobre

Historia toczy się tak jak tworzą ją ludzie, a ludzie tworzą ją tak, by odzwierciedlała ich definicję dobra

Wrocmy do kapitalizmu Aby go Państwu zdefiniować, muszę się odwołać do drugiego i trzeciego pytania (choć kapitalizm oparty jest na filozofii odpowiadającej na wszystkie cztery pytania, tak zresztą jak każdy ustrój społeczny)

Pytanie trzecie (ważniejsze) - życie jednostki (każdej jednostki) ludzkiej jest dobrem Aby podkreślić znaczenie tej odpowiedzi dodam, że w filozofii kapitalizmu pojęcie "dobro kraju" nie ma sensu i może być rozpatrywane jedynie w kategorii dobra jednostek żyjących w tym kraju

Pytanie trzecie - wiedza ludzka jest wytworem rozumu Uczucia nie są narzędziem poznania

Życie ludzkie jest dobrem Człowiek jest istotą rozumną Utrzymuje się przy życiu poprzez wytwarzanie obiektów - sprzyjających jego przetrwaniu (czyli dobru) Produkcja jest funkcją rozumu

Głodna zyrafa je to co jest pod nosem, chwyta takie pożywienie jakie jest

CHARAKTERYSTYKA ZNAKÓW ASTROLOGICZNYCH

LESZEK SZUMAN

PANNA

23 sierpnia - 22 września

Das Wahre ist wirklich -
Das Wirkliche ist wahr
Co rzeczywiste - to prawdziwe
Co prawdziwe - to rzeczywiste

Georg Hegel, filozof
(ur. w Pannie - 27 8 1770)

Każdy człowiek ma w młodych latach pstro w głowie, albowiem lekkomyślność, bez troska i niefrasobliwy humor, to przywileje młodości. Tak już jest na naszym świecie. Wyjątkiem od tej reguły są ludzie urodzeni w znaku Panny. Można by o nich powiedzieć, że za wcześnie dojrzała. Już w młodości są pilni, ostrożni, staranni. Wszystko badają na zimno, po czym wygłaszają swe zdanie. Bardzo, bardzo rzadko dają się ponieść szalenstwu młodości. Jakkolwiek postępują, zawsze uprzednio dokładnie się namyślą. Improwizacja to nie ich dziedzina. Wszystko musi być szczegółowo przemyślane i rozważone.

Ludzie z tego znaku bardzo lubią porządek. Mężczyzna z znaku Panny idzie spać - obuwie stoi przy łóżku na "baczność", spodnie starannie złożone na kant, choćby to była noc poslubna.

Panna lubi systematyczność, czystość, dokładność, punktualność, wszystko co proste, zrozumiałe, jasne, nieskomplikowane, uczciwe, sumienne, staranne. Dalej symetrię, uznanie jej osoby, rozsądny kompromis. W ogóle Panna lubi wszystko co ma coś wspólnego ze zdrowym rozumem, rzeczowym, trzeźwym myśleniem, porządkiem społecznym. Także ceni porządek w mieszkaniu, w aktach, w szufladach, w garderobie.

Panna zachowuje ułtarz w jedzeniu. Często miewa zainteresowania dietetyczne. Większość jaroszów i zwolenników racjonalnego odżywiania się pochodzi z tego znaku. Tylko rzadkie wyjątki odbiegają od tego schematu gastronomicznego.

Panna stoi od wszystkiego co potężne, nieforemne, nieokreślone, bez miar, chaotyczne, nieuchwytnie, nieobliczalne, asymetryczne, nieprzewidywane, krancowe, nieporządne, nieczyste, co nie ma podstwy, co zeszło na psy. Dalej co opiera się na wyczuciu, na domysłach, co jest niepewne, wątpliwe. Nie lubi rozrzutności, lekkomyślności, życia nad stan.

Jest charakterystyczne, że Panna rzadko kiedy coś zgubi (co często zdarza się Rybom, a nieraz i Wodnikom). Zawsze wie gdzie coś leży, gdzie jest schowane. Choćby od roku znajdowało się w trzeciej szufladzie od góry po lewej stronie w małym pudełku za dużym pudełkiem.

Nieraz zdarza się, że mania porządku jest u Panny wręcz chorobliwa oraz uciążliwa dla otoczenia. Jezeli mowi się o kims, to jest niewolnikiem swego mieszkania, że od rana do nocy czyszczy, szoruje, pastuje, froteruje, odkurza i myje, to taka pani na pewno ma słońce w Pannie.

U mężczyzn przejawia się ta cecha trochę inaczej. Na listach prywatnych będzie notował datę ich odbioru, będzie w domu do wszystkiego się wtrącał i zawracał głowę żonie, bo on wie wszystko lepiej. To mędrkowanie spotyka się bardzo często u ludzi z tego znaku. W biurze będzie on czepiał się spozniających, interesował się błahostkami. Niestety Pannie brak nieraz szerszego horyzontu myślowego, bardziej "kosmicznego" punktu widzenia. Pociąga to za sobą brak obiektywności, pozwalającej odróżnić rzeczy ważne od mniej ważnych.

Charakterystyczne zamiłowanie do porządku przejawia się u osób z Panny także w dziedzinie intelektualnej. Skrętnie magazynowane wiadomości są systematycznie poodkładane w pamięciowych szufladkach. Na zadawane pytania Panna zawsze odpowie logicznie, rozsądnie i jasno, a to jej myśli już na przeciętnym poziomie umysłowym jest ściśly, obiektywny i rzeczowy. W licznych ważnych dziedzinach dzisiejszego życia spotyka się Pannę na odpowiedzialnych stanowiskach, rzadko kto bowiem dorówna jej precyzyjnemu myśleniu. W przeciwieństwie do Ryb, których myśli bieżą drogą uczuciowo-intuicyjną i nieraz bywają nawet nieco chaotyczne i zamazane, w myśleniu Panny brak podłoża emocjonalnego.

Godłem znaku Panny powinien być "OBOWIĄZEK", pisany dużymi literami, bo w tym właśnie znaku rodzą się ludzie, których celem życia jest wierna służba. Główni księżowi, niezawodni kasjerzy, sumienni i obowiązowi lekarze, pielęgniarki oddane swemu zawodowi, a także dozorczy, pilnujący cudzego mienia, pochodzą często z znaku Panny.

Najlepsi uczniowie w szkołach mają prawie zawsze słońce w Pannie, a także liczni nauczyciele. Nawet gdy Panna nie jest pedagogiem, miewa w sobie coś z moralizującego belfra. Chętnie robi uwagi i krytykuje cudze postępowanie.

Na dobro Panny należy zaliczyć fakt, iż jest ona ostoją solidności i stałości. Można na niej polegać. Co jakiś czas należy wyrazić jej uznanie. To jest jej nie tylko potrzebne do życia, lecz także jej się należy. Jest dla niej koniecznym bodźcem do dalszej wytrwałej pracy. Nie chodzi tu o pochlebstwa, które tak chętnie i gładko łyka Lew. Panna jest po prostu głęboko przekonana o swej wartości (bardzo często ma słusność) i zwyczajnie żąda uznania tego faktu przez otoczenie. Również w życiu prywatnym powinno się pamiętać o tym, gdy się jest w przyjazni z jakąś Panną.

Panna jest prawie zawsze rozsądna, często mądra. Nie ma dla niej górnej granicy, gdy chodzi o zajęcie pozycji w hierarchii naukowej lub społecznej, choć na szczeblach szczytowych widuje się ją rzadko. Natomiast nauka nowoczesna nie mogłaby się obyć bez ludzi z znaku Panny. Ceni się ich szczególnie za dokładność, niezawodność, za analityczny sposób myślenia i za sumienny krytycyzm.

Wśród laureatów Nobla za prace naukowe stoją przedstawiciele znaku Panny na pierwszym miejscu! Jest ich tu trzykrotnie więcej niż w Koziorozcu!

W krancowym przeciwieństwie do Barana i Blizniąt oraz Wodnika, znak Panny odznacza się charakterystycznym konserwatyzmem. Lecz cecha ta nie wynika z jakiegoś zacofania, uwielbianie tego co stare, lecz z obawy przed nowym. Pannie trudno przystosować się do nowych, odmiennych warunków, obojętnie jakich. Ona to wyczuwa. Dlatego też niechętnie zmienia otoczenie, miejsce pracy, mieszkanie i w ogóle dotychczasową drogę życia.

Karriere efektywne, błyskotliwe, "raketowe", nie wchodzi w ogóle w rachubę dla osób z znaku Panny. Można powiedzieć, że awans Panny jest zawsze wynikiem uznania jej zasług, kwalifikacji, wykazania się właściwymi umiejętnościami. Natomiast Baran, a trochę i w mniejszym stopniu także Lew i Łucznik, zdobywają zaufanie ludzkie często na kredyt, swym zachowaniem obiecującym i pewnym siebie.

Panna ma świetną pamięć. Może przyswoić sobie nieprawdopodobnie zasoby wiadomości. Potrafi magazynować wiedzę jak Byk. Wartości materialne. Lecz wszystko co Panna robi, musi mieć sens, logiczne uzasadnienie, musi być celowe i zgodne ze zdrowym rozsądkiem. Dlatego też kiedyś dawno ludzie nauki orzekli, że znak Panny jest "spowinowacony" z planetą Merkury, tak jak znak Blizniąt. Celem Panny nigdy nie będzie władza, panowanie nad ludźmi. Nawet już trochę eksponowane stanowisko jest dla Panny uciążliwe. Chętnie natomiast będzie stała za plecami władcy, dyskretnie służąc im swą wiedzą, radą, zdrowym rozsądkiem i umiejętnością trzeźwego, beznamiętnego myślenia. Wielu wybitnych przyrodników, fizyków, chemików i lekarzy ma słońce w znaku Panny.

Sposób rozumowania Panny jest jasny, bystry, logiczny, lecz w pewnym sensie ograniczony. Nie spodziewajmy się po niej śmiałych, odważnych decyzji i pociągnięć, karkołomnych spekulacji, swiatoburczych wystąpień, stawiania wszystkiego na jedną kartę. Zaden wielki żołnierz nie miał słońca w Pannie! Na to Pannie brak odwagi życiowej, odpowiedniego rozmachu, szerokiego horyzontu oraz beztroski w czym będzie na przykład celował Baran.

Oczywiście, że żadna Panna nie przyzna się do nurtujących ją wahan, niepokoju i rozterek, gdy będzie chodziło o podjęcie wielkich, ważnych decyzji. Będzie się zastawiała powątpiewaniem o celowości imprezy, brakiem w niej rozsądnych, rzeczowych podstaw. Takie jest dla Panny wszystko, czego ona nie rozumie, co jest dla niej niejasne, niepewne. Wszystko co ma mieć uznanie Panny, musi być wyrozumowane, oparte na realnych podstawach.

Czego Panna nie lubi? - Gdy ją ktoś ma za durnia. Znać prawie zawsze swą wartość, uważa Panna także traktowanie jej osoby za szczyt bezczelności, za osobistą obrażę (Skorpion by sobie kąpił z cudzej opinii o nim). Człowiek, który tak postępuje, jest w oczach Panny załatwiony raz na zawsze.

Panna jest także specjalistką od prac delikatnych i precyzyjnych, od roboty koronkowej. Przy pewnej zwinności w palcach nadaje się na zegarmistrza, lub na pracownika zatrudnionego przy precyzyjnych obrabiarkach.

Do wszystkiego, co wielkie, potężne, gigantyczne, odnosi się Panna z niechęcią, podejrzliwością i rezerwą. To ją przygniata, oszalała. Świetnie będzie się czuła nad mikroskopem lub na sali operacyjnej, lecz do zdobycia Everestu trudno byłoby ją namowić. Lew by się tam wybrał z przyjemnością, aby spoglądać dumnym okiem i władczy wzrokiem na wszystko, co leży poniżej. Baran i Skorpion wespół by się chętnie dla samego wycyznu, Łucznik by się do nich przyłączył, Rak byłby pełen obaw, Blizniak potraktowałby taką

ECHO TYGODNIA, NR 256, 17-23 WRZEŚNIA 1987
wycieczkę jako ciekawe urozmaicenie, a Byk zrobiłby na tym interes.

Ludzie z znaku Panny nie pragną rządzić ani panować. Nie lubią stanowisk wysokich, reprezentacyjnych i odpowiedzialnych. Lepiej odpowiadają im pozycje drugoplanowe, gdzie potrafią być niezbędni. Ich zadaniem jest służyć. Na wyższym szczeblu, gdy mają wyższy poziom intelektualny, chętnie poświęcają się służbie jakiejś idei, dla której potrafią odmówić sobie wielu rzeczy. Mogą latami żyć skromnie, bez pretensji, aby tylko osiągnąć zamierzony cel.

Na stanowisku odpowiadającym jej poziomowi umysłowemu Panna czuje się pewna siebie, choć tego nie będzie okazywać. Gdy ją wytrącić z równowagi codziennego życia i zająć od niej nagle powzięcia poważnej decydującej rezolucji, będzie szukała cudzego poparcia moralnego, czując się niepewna. Samotna jest trochę bezradna, brak jej instynktu życiowego. Potrzebne jest jej otoczenie, które ją będzie w chwilach wątpliwości dopingowało do powzięcia decyzji, otoczenie (żona lub mąż, to też otoczenie), które jej doradzi w chwilach wątpliwości. Niepewność powstająca w jej umyśle jest spowodowana także nadmiarem krytycyzmu.

ciąg dalszy
w następnym numerze

GDZIE SIĘ ROZERWAĆ

MUZYKA

INNE ATRAKCJE

● 18-ego września w Massey Hall rozdane zostaną nagrody - "Toronto Music Awards". Początek imprezy o godz. 8-mej. Bilety w cenie 15\$.

● 16-ego września w klubie The Copa odbędzie się połączone z dyskoteką impreza - "Free dance party". Wstęp wolny.

● 18-ego września w ramach K-W Jazzfest, do rocznego festiwalu muzyki jazzowej zaprezentowana zostanie muzyka Erika Stach'a, Solar Saxophone Quartet i Stan'a Samoulie'a. Kino Princess, Waterloo. Informacje (519) 743-4812.

● 19-ego września w Kingswood Music Theatre wystąpi o godz. 20-tej, zespół rockowy The Fixx, wstęp 6\$.

● 20-ego września na scenie Shipdeck Stage, na Harbourfront wystąpi irlandzki zespół - Tinsplinter. Początek koncertu - 2 00, wstęp wolny.

● 21, 22, 23-ego września na stadionie Exhibition wystąpi legendarna grupa rockowa - PINK FLOYD!

● W dniach 17-23 września na York University trwać będzie festiwal sztuki indyjskiej - "India Since Independence, 1947-1987". Szczegółowe informacje otrzymać można dzwoniąc - 736-5614 lub 736-2100, wewnętrżny 7032.

● 17-ego sierpnia w OLSE, 252 Bloor St W o godz. 19-tej odbędzie się spotkanie, w którym Real Travel przedstawi możliwości turystycznych wyjazdów do Afryki. Wstęp - 6\$.

● Również 17-ego w Art Dialogue Gallery otwarta zostanie wystawa plócen Leszka Wyczółkowskiego. Wystawa trwać będzie do 10-ego października. Adres galerii - 80 Spadina, 201.

● 19-ego września w York Quay Centre, 235 Queen's Quay W odbędzie się spotkanie ze znanymi astrologami. Wstęp wolny, porada u astrologa - 5\$.

KABARET "ELITA" w Kanadzie

Tak - i choć trudno w to uwierzyć - naprawdę przyjadą! Ze będzie okropnie śmiesznie - o tym nie trzeba nikogo zapewniać. Nikomu też nie trzeba przypominać ich rewelacyjnych przebojów - "Czego się boisz głupia", czy "Do serca przytul psa". Razem z Kaczmarkiem, Niedzielskim i całą Elitową trupą wystąpi Eleni i grupa Bolter.

Szczegółowe informacje na temat terminów ich koncertów podamy Państwu za tydzień!!!

Na razie zdradzimy tylko, że koncert przygotowany został na bardzo wysokim poziomie, przy użyciu najnowszej aparatury. Organizatorzy obiecują efekty świetlne, "dymki", i ogromny ekran ustawiony na estradzie. Aż się wieść nie chce, że jednak wychodzimy z epoki kamienia łupanego na szerokie wody rozrywki na godziwym poziomie technicznym.

Red

Krzyżówka własna Z VIOLETTĄ VILLAS

POZIOMO

- 5 Donosiciel
- 9 Cukiernik
- 10 Wytwornie ubrany
- 11 Piorunochron
- 12 Somnambulik
- 13 Samowładca
- 18 Kompan przyjaciół
- 21 Specyficzny system odżywiania
- 22 Starożytne miasto w Epirze słynne z najstarszej wyroczni Zeusa
- 25 Tkanina na firanki i zasłony
- 30 Kawał drewna na podpałkę
- 31 Zawód specjalistów oceniających jakość trunków kawy herbaty
- 32 Despotyzm
- 33 Więcej niż bliźniaki
- 34 Wyodrębniona działka ziemi

PIONOWO

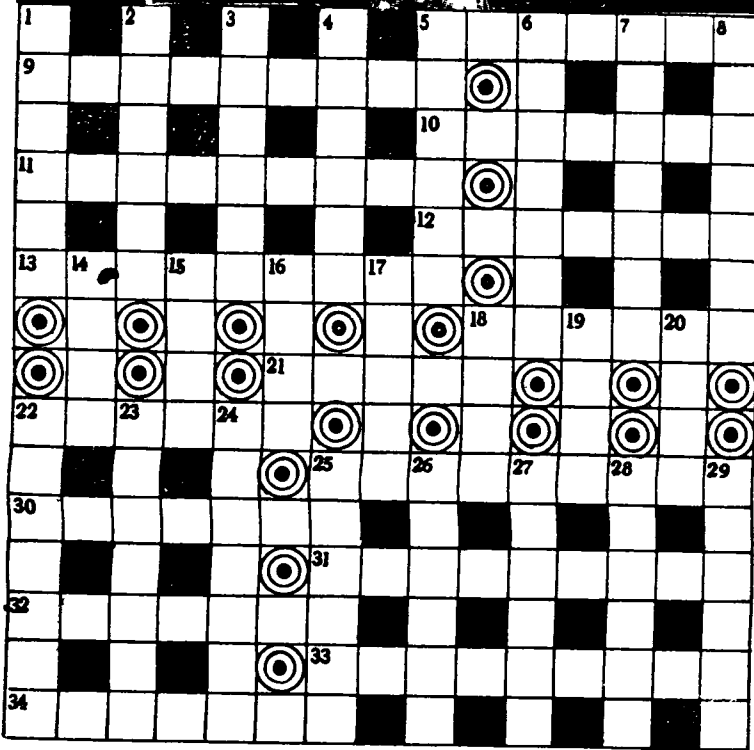
- 1 Zapal gorliwość
- 2 Krzykliwa kłótka hałas
- 3 Czołko ozdobny diadem z wstążkami i kwiatami
- 4 Pomieszczenie w łazni
- 5 Połogowo do łączenia lin w osprzęcie żeglarskim
- 6 Produkuje plemniki glonów grzybow mszaków i paprotników
- 7 Umowa o najem statku lub samolotu
- 8 Kaguan nadrzewny ssak skoroskrzydły
- 14 Narząd słuchu
- 15 Otwór z szybą
- 16 Surowiec hutniczy
- 17 Obawa przed publicznym wystąpieniem
- 18 Helm strażacki
- 19 Spotkanie sportowe
- 20 Kamień jubilerski
- 22 Uzupełnienie
- 23 Zajmuje się strzeżeniem i doglądaniem
- 24 Nawlekanie paciorków
- 25 Dekoracyjna tkanina ścienna
- 26 Fragment epepej
- 27 Wynik dzielenia
- 28 Lekkie wyrzuczenie trzonu kolumny
- 29 Dogorywanie

Nr 255

Rozwiązanie krzyżówki

POZIOMO wykładzina stoper niezdara nagie tek astmatyk darowizna alkazar tancerz sprzeci ka moderato proceder perystyl zielen hartowana

PIONOWO strata spoiwo wrotki kankan agent zadra narty Santor mienie talerz kaczka diadem rekord wizjer zarost poplon zbocze cze pek knebel opera edykt aktyw

PO WIELKICH LATACH OCZEKIWANIA
NAJWIĘKSZA POLSKA PIOSENKARKA -
PIERWSZA GWIAZDA
CASINO DE PARIS W LAS VEGAS,
ZDOBYWCZYNI GRAND PRIX
NA MIĘDZYNARODOWYM FESTIWALU
W PARYZU, SŁYNNA

VIOLETTA VILLAS

ZNÓW ZAŚPIEWA DLA NAS
WRAZ ZE SWOIM ZESPOŁEM
TANECZNO-MUZYCZNYM,
w składzie

VIOLETTA VILLAS
NINA GOCLAWSKA
ZOFIA CZERWIŃSKA
ANNA BARCZEWSKA
MONIKA BORYS
ZDZISŁAWA SPECHT
JERZY WEINERT
CZESŁAW MAJEWSKI
JAN GOTHEL
MAREK KLIMCZUK
ZDZISŁAW NOWICKI
DARIUSZ MUSIAŁOWSKI

KALENDARZYK WYSTĘPÓW

ST CATHARINES, ONT czwartek 1-go października
godz 8 wiecz , sala Polish-Canadian Legion, 292 Vine
St North

TORONTO, ONT piątek 2 października, godz 8 00
wiecz oraz niedziela 4 października godz 2 30 po poł i
6 wiecz West Toronto School Aud 330 Lansdowne
Ave

Przedsprzedaż biletów Solarski Pharmacy, 149 Ron-
cesvalles Ave , tel 536-5452

Informacja oraz zamówienia tel W Kopowska,
tel 259-0649

HAMILTON, ONT sobota 3 października, godz 8 00
wiecz , sala Scott Park HS Auditorium, 1099 King St E

Przedsprzedaż biletów p Kopsy, 725 Barton St E
Informacja p Zator, tel 547-7748

OSHAWA, ONT wtorek 6 października, godz 8 00
wiecz , Polish Veterans Hall, 1551 Stevenson Rd

256-257

TANIO I Z GWARANCJĄ

OFICJALNY PRZEDSTAWICIEL

KONTA WALUTOWE - BONY
PACZKI Z OWOCAMI LEKARSTWA
SAMOCHODY

PACZKI
DO
POLSKI

Juz od 5 lat

zapewniamy swoim Klientom pewny
i odpowiedzialny serwis wysyłkowy
na paczki morskie i lotnicze do
Polski i innych państw świata

BONUS!

Przy każdym zakupie biletu lotni
czego w naszym biurze Klient
może wysłać bezpłatnie paczkę
morską o wadze do 10 kg

BIURO PODRÓŻY

Tel (416) 532-3042

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES
331 Roncesvalles Ave,
Toronto, Ont, M6R 2M8

Przeloty czarterowe i indywidualne do Polski, Europy i
innych krajów świata. Tanie ubezpieczenia i zaproszenia
dla wizytatorów z Polski

ODZYSKANE WŁOSY!

W 100% gwarantujemy w ciągu 2 miesięcy

Prawdziwe włosy z którymi możesz spać
pływać ćwiczyć kąpać się odzyskasz kon-
taktując się z mowiacem po polsku JANUSZEM

TEL biuro 925-5596, dom 533-5577

Ceny niższe niż podejrzewasz

Metoda niechirurgiczna od \$ 1300 do 2000
Metoda mikrochirurgiczna od \$ 3 tys do 13 tys

Broszurę można otrzymać wysyłając kupon

Name _____

Address _____

City _____

Postal Code _____

Phone _____

The GENTRY
1230A YONGE
TORONTO
M4T 1W3

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD

Tel. 766-4088

(24 hrs.)

205 Saint Marks przy Jane i Baby Point - 4-sypialniowy dom z
garazem piękny ogród - nad RAVINE cena \$ 185 000

4261 Camaro Ct - w pobliżu Parliu p w Sw Maksymiliana
Kolbe, dom jednorodzinny 6-letni 4 sypialnie - \$239 000

29 Ellis Park Rd - Bloor i High Park unikalny widok na Gre-
nardier Pond - Luksusowa rezydencja - 4 łazienki 3 kominki -
\$579,00

37 Bonnyview Dr - przy Prince Edward Dr i Berrv Rd - duży
4-sypialniowy, na wielkiej parceli, wykończona piwnica -
\$249 000

1553-55-57 Bloor St W - 3 domy, łącznie 70 stóp, "Frontage",
cena 1,195,000

14 Constance St, k Roncesvalles - 4 sypialnie, podwójny garaz,
cena 249 tys

48 30th St k Lakeshore, 5-letnia rezydencja, piękny ogród,
tylko 229 tys

ZYGMUNT
PRZETAKIEWICZ

MARGOR ELECTRIC

RESIDENTIAL
COMMERCIAL
INDUSTRIAL

- Zakładanie nowych, renowa-
cja instalacji elektrycznych
- Montaż, naprawa urządzeń
elektrycznych oraz
elektrycznych

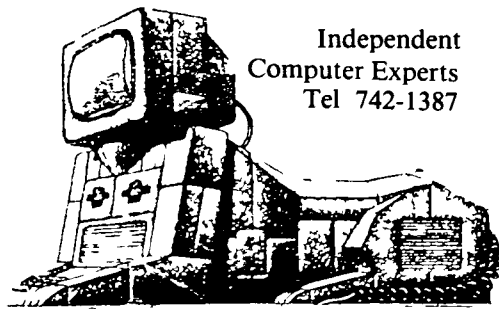
MAREK
TEL 239-0868

METROLIC E 184

RENEWAL

Construction and Renovation
Instalacje elektryczne renowacje łazienek
kuchni wykładziny kafelki wykańczanie
piwnic Bezpłatna wycena

TEL 249 5212 lub 742-1302

Independent
Computer Experts
Tel 742-1387

SZTUCZNA INTELIGENCJA

Każdy kto ma do czynienia z komputerami wie, że komputerom też zdarzają się pomyłki. Czasami okazuje się, że dane miejsce w samolocie zarezerwowane jest dla dwóch osób, lub też że nie zgadza się bilans na naszym koncie bankowym. Programy używane przez linie lotnicze i banki testowane są bardzo starannie zanim uzna się je za nadające się do użytku. Mimo to zawierają one wciąż błędy. Doświadczenie uczy, że w praktyce nie daje się, niezależnie od intensywności testowania, napisać programu bez błędów, jeżeli wielkość programu przekracza kilka tysięcy wierszy. Powody tego są dość proste.

Po pierwsze, na pełne wytestowanie programu nie starcza czasu. Przykładowo, typowy program używany do sterowania samolotem zawiera około "10 do potęgi 18" możliwych różnych dróg jego wykonania. Założywszy nawet, że na testowanie jednej z dróg przeznaczony jest tylko jedna milionowa część sekundy to i tak na pełne przetestowanie całego programu potrzeba będzie 330 000 lat. Dlatego też niektóre, z błędów w programie drzemają sobie tam przez wiele lat, zanim nastąpi splot okoliczności powodujący wywołanie sekwencji programu, bez której błąd ten nigdy nie zostałby zauważony. Doświadczenie uczy nas, że w dużych programach, które przeszły testy programisty, formalne testy kierownika projektu i weryfikacyjne testy kontroli jakości i tak musimy się liczyć z około 5 do 30 błędami na każde 10 000 wierszy programu.

Po drugie, niektóre z błędów popełnianych przez program spowodowane są chwilowymi uszkodzeniami komputera, dzięki zakłóceniom, które szybko ustępują i z reguły nie pojawiają ponownie. Wyobraźmy sobie, że program ma pomnożyć liczbę 6 przez liczbę 5. Jeżeli w tym momencie zakłócenie takie spowoduje zmianę komórki pamięci z liczby 6 powiemy na liczbę 8 to wynik mnożenia wyniesie 48 zamiast 30. Przez użytkownika, zdarzenie takie traktowane jest jako błąd w programie. Założmy, że programista zatrzyma ten program i chce udowodnić, że program nie pomylił się wcale w mnożeniu tylko, że do operacji mnożenia użyta została liczba 8, a nie 6. Niestety na to już za późno, gdyż zakłócenie ustąpiło i w pamięci znajduje się znowu liczba 6.

Przeprowadzone ostatnio badania wykazują, że 90 procent zauważonych przez użytkownika błędów ma charakter przejściowy spowodowany bądź to przez awarie sprzętu, lub też błąd w programie. Niezależnie jednak od powodu, błąd tego nie da się powtórzyć przy ponownym wykonaniu programu.

Metody stosowane dla unikania błędów w programach stanowią dziś potężną gałąź w dziedzinie nauki programowania. Pozwalają one tylko jednak na zmniejszenie ilości błędów w programie, ale nie całkowite ich wyeliminowanie. Co zatem zrobić w sytuacji, kiedy na błędy nie można sobie pozwolić. Przykładem takiej sytuacji jest Strategic Defence Initiative zwana popularnie Wojną Gwiazd. Popularnie wyobrażana sobie jako zestaw dział laserowych, będzie to w rzeczywistości największy i najbardziej skomplikowany system komputerowy na świecie. Składac się on będzie z sieci komputerów rozmieszczonych w USA i poza, które zbierac będą dane z różnego rodzaju czujników (jak radarów itp.), przekazywać te dane pomiędzy sobą, analizować je w niezwykle krótkim czasie i sterować platformami z laserami. Oprogramowanie tego systemu szacuje się na 10 milionów wierszy (w assemblerze). Przy takiej wielkości programów nie ma mowy o bezbłędnym ich wykonaniu. Błędy w

programach spowodować mogą tragiczne konsekwencje. Czyżby zatem SDI była zadaniem nie do wykonania?

Proszę się nie bac. Wymyślono metody na rozwiązanie takich problemów. Co zatem zrobić kiedy nie można pozbyć się całkowicie błędów w programie, a z drugiej strony niedopuszczalne jest aby program działał niepoprawnie. Odpowiedź brzmi: nauczyć się żyć z tymi błędami eliminując równocześnie możliwość ich szkodliwego efektu.

Metody tolerancji błędów polegają na systematycznej kontroli działania programu i natychmiastowej korekcy błędów w momencie jego wykrycia. Koryguje się oczywiście operacje wykonywane przez program, a nie kod programu. Sposobów na to jest wiele. Jednym ze sposobów jest jednoczesne przetwarzanie identycznych programów na różnych komputerach i porównywanie wyników uzyskanych z tych programów. Innym, dużo bardziej efektywnym jest porównywanie wyników uzyskanych przez programy (bądź moduły w tym samym programie), zaprojektowane i napisane przez różne zespoły programistów używających różnych metod (a nawet języków programowania). Im częstsza i bardziej wyrafinowana kontrola tym więcej zużywa się na nią czasu. W naszym przykładzie mnożenia wykonane może być trzykrotnie np. jako 6×5 , 5×6 i $5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5$. Wszystkie trzy wyniki porównane są ze sobą i kiedy jeden różni się od dwóch pozostałych, te dwa pozostałe uznane są za wynik poprawny. Oczywiście zarówno podany przykład jak i metoda wykrycia błędów jest niezwykle prosta i mało efektywna. W praktyce punkty kontrolne umieszcza się pomiędzy większymi modułami, a obliczenia korygujące błąd wykonuje się tylko w momencie jego wykrycia. Szczegółowy opis tych metod przekracza jednak zakres tego artykułu.

Zadanie opracowania metod tolerancji błędów w SDI dla tzw. "local battle manager" (kierownik lokalnego pola bitwy - brzmi śmiesznie kiedy mówimy o

komputerze) powierzone zostało firmie Rockwell International. Miejmy nadzieję, że Rockwell spisie się dobrze. Dla nas szarych śmiertelników nauka, że nie powinniśmy postępować jak mój znajomy programista, który nie znał teorii tolerancji błędów. Założył się on z kolegą, że napisze program bez błędów testując go tylko trzykrotnie. Dwa testy, wykryły błędy. Do trzeciego nie doszło. Nie mogąc pogodzić się z możliwością przegrania tak ambicioznego zakładu zwolnił się z pracy i opuścił kraj. Chociaż niektórzy twierdzą, że dobrze zrobił.

Independent Computer Experts
Tel 742-1387

EKSPANSJA ECHA NA ZACHÓD

2 nowe punkty sprzedaży Echa w Mississauga. Od nr 255 dostarczamy Echo do Scarborough Fair na plaży przy Miracle na ulicy Mississauga Valley. Plaza położona jest w pobliżu bloków Kanef, które zamieszkuje wiele polskich rodzin. Sklep czynny jest 7 dni w tygodniu, całą noc.

Otworiliśmy również punkt sprzedaży Echa w Centrum Handlowym Mississauga na eleganckim pasażu Square One.

"BERNHARD'S GOURMET"
Square One Shopping Centre, Mississauga

Tel 270-9718
Sklep poleca również europejskie gazety, znakomite wędliny i poszukiwane produkty importowane.

Nowy punkt sprzedaży
Echa Tygodnia
w północno-zachodnim Toronto.

Od ubiegłego miesiąca Echo Tygodnia dostarczane jest do włoskiej piekarni w pobliżu rogu Eglinton i Scarlett.

MUTUAL FUNDS

(1)

Dzisiejszy odcinek stanowił będzie wstęp do serii artykułów nt. MUTUAL FUNDS znanymi także pod nazwą INVESTMENT FUNDS, która to nazwa jest zamienna. Ten sposób inwestowania, choć bardzo prosty w zasadach, istnieje praktycznie dopiero od ok. 40 lat. Mimo, że Mutual Funds stanowią jeden z najlepszych sposobów oszczędzania, to jednak wielu ludzi łamie sobie zęby na samej terminologii, przy czym w tym momencie wcale nie mówię o polskiej grupie etnicznej, a raczej o rodowitych Kanadyjczykach.

Jeżeli Czytelniku interesuje Cię temat - "co zrobić z pieniędzmi i dlaczego" - spróbuję dać, choćby w zarysie obraz tego jakie są twoje opcje i jakich manewrow dokonać możesz. Dzisiejszy odcinek stanowił będzie wprowadzenie, gdzie dla łatwiejszego zrozumienia mechaniki działania całości, naszego dobrego znajomego - Stacha Kowalskiego wpakuję jak zwykle w tarapaty związane z finansami.

Stach Kowalski przepracował już w Kanadzie lub USA 4 lata wraz z Kachną, kupił dom, samochód i jeszcze im trochę zostaje każdego miesiąca. Ponieważ inflacja "szaleje" na równi z podatkami, więc Stach postanowił coś temu zaradzić i zainwestować trochę pieniędzy. Ponieważ doszedł do wniosku, że nie ma czasu by się sam tym zajmować więc postanowił szukać porady u ekspertów. Tu znowu przeszukał różne foldery i zdecydował, że mistrzami w zarządzaniu finansami są panowie Mr Bull i Bear z firmy Bull

and Bear Ltd. Zadzwoił więc do nich i poprosił o spotkanie z prezydentem. Gdy zaraz po pracy udał się na spotkanie zastał tam pięciu dystyngowanych panów siedzących po przeciwnej stronie stołu, przy którym wskazano mu uprzejmie miejsce. Po wszystkich grzecznościach wstępnych Kowalski zaczął tak:

"Panowie, przyszedłem tu do was by przedstawić wam pewną propozycję. Otoż po kilku latach pracy udało mi się odłożyć małą, ładną sumkę pieniędzy, którą zdecydowałem się zainwestować. Po badaniach, doszedłem do wniosku, że wy panowie stanowicie najlepszą uznaną grupę menadżerów zarządzającą inwestycjami (INVESTMENT MANAGEMENT) i dlatego chciałbym powierzyć wam moje pieniądze, jednakowoż mam swoje warunki.

Po pierwsze, nie chcę by moje pieniądze zainwestowane były wszystkie w jednym miejscu. Życie mnie nauczyło, że jest to zbyt ryzykowne. Dlatego chcę, żebyście wybrali takie inwestycje, które, po waszych studiach nad przemysłem i ekonomią uznacie za najlepsze. Wtedy, wybieracie 60-70 tych, które są najbardziej obiecujące i całość pieniędzy rozłożcie na wszystkie te gałęzie (DIVERSIFICATION).

Dalej, nie chcę panowie byście poprzestali na zainwestowaniu tylko gdyż czasy się zmieniają. Dlatego proszę czynić studia porównawcze i gdy uznacie to za korzystne dla mnie - macie pełną zgodę z mojej strony by manewrować moimi pieniędzmi (Investment Management). Ponieważ trudno jest zebrac wszystkie informacje z prasy, proszę iść do tych wszystkich firm i rozmawiać z prezydentem, buchalterem i sprzedawcami jak się sprawy mają.

TERMINOLOGIA FINANSÓW INWESTYCJE

(WYTNIJ I ZACHOWAJ)

STEVE DEREN
Tel 690-4203

Po drugie, powinniście zająć się takimi rzeczami jak dywidendy i podatki. Trzymajcie więc wszystkie papiery wartościowe (SECURITIES), a ja chcę tylko od czasu do czasu czekać i sprawozdanie na koncu roku jak mam wypełnić mój Income Tax.

Po trzecie, musicie się panowie zgodzić na inspekcję (AUDIT) wszystkich moich papierów przez mojego, niezależnego kontrolera. Chcę również sprawozdania na piśmie co działo się z moimi inwestycjami przez ostatnie kilka miesięcy - co kupiliście, co sprzedaliście, jakie były wasze koszty i ile straciłem lub zyskałem. Także, na koncu roku chcę sprawozdanie podsumowujące (YEARLY STATEMENT).

Po czwarte - wiem, że nic nie ma za darmo więc za waszą pracę proponuję wam panowie 2% tego co warte są moje pieniądze na koncu każdego roku. Będzie to dobra zachęta dla was byście zarobili dla mnie jak najwięcej. Tu Stach dotarł do konkluzji "oto panowie jest moja propozycja". Mr Bull podsumował więc krótko obowiązki firmy:

- 1 Nieprzerwane zarządzanie inwestycją
- 2 Kompletna odpowiedzialność za administrację
- 3 Sprawozdanie raz na kwartał plus niezależna kontrola raz na rok
- 4 Wyliczenie dywidend i ich regularne wysyłanie do klienta wraz ze sprawozdaniem podatkowym
- 5 Zatrzymanie 2% w skali rocznej z war-

tości wszystkich papierów wartościowych (PORTFOLIO) jako wynagrodzenia.

Dalej Mr Bull kontynuował "wszystko powyższe jest jasne i zrozumiałe. Teraz, czy byłby pan tak uprzejmy Mr Kołolski i podał nam wysokość sumy, którą ma zamiar powierzyć w nasze ręce?" "Tysiąc dolarów!" - odpowiedział Kowalski.

Cisza się zrobiła jak w objazdowym teatrze na sztuce awangardowej, po czym Mr Bull odchrząknąwszy po trzykroć kontynuował:

"Widzi pan Mr Kołolski - my szcycimy się tym najbardziej, że zawsze działamy w interesie klienta zabezpieczając mu serwis choćby taki jak wspomniany wyżej, jednakowoż proszę zwyczaj, że jest to biznes. Proszę zauważyć, że jest tu nas pięciu 2% z \$1000 wyniesie \$20, a więc \$4 na każdego, co trudne będzie do zaakceptowania, zważywszy zabezpieczenie wszystkich powyższych żądań. Jednakowoż, jeżeli pan Mr Kołolski zainteresuje większą ilość pana znajomych i przyjaciół w s p o l n y m zainwestowaniem większej ilości pieniędzy na pewno znajdziemy wspólny język". Kowalski poszedł zły do domu, jednakże zaczął dzwonić do wszystkich znajomych opowiadając im swoją historię.

Dokonczenie na str 15

KŁOPOTY Z ANGIELSKIMRedaguje **ALEKSANDER PIEKARSKI****MAŁŻEŃSTWO Z MIŁOŚCI CZY Z ROZSĄDKU?**

Miłość od pierwszego wejrzenia ktoz tego nie przeżył choć raz? Wydawało się, że będzie to trwać przez całe życie. Brutalna statystyka stwierdza, że połowa małżeństw zawartych z wielkiej miłości rozchodzi się po roku! O tym się dużo pisało i pisze, o tym się mówi, o tym się wie

Mało natomiast wiemy o wartości tak zwanego małżeństwa z rozsądku. Rozumiejąc motywy postępowania z zasady współczujemy takiej parze małżeńskiej "jak oni się muszą ze sobą męczyć! Biedni!" Współczujemy, jakby małżeństwo z miłości przed rozwodem się nie męczyło ze sobą. Dobre to, nie? Trudno zrozumieć czyjes cierpienia duszy, jeśli się samemu tego nie doświadczyło. Miłość od pierwszego wejrzenia przeżył każdy normalny człowiek we wczesnej młodości lub później. Nie zawsze kończy się to na słubnym kobiercu, ale możemy rozumieć taką parę. Jak wczuć się w rolę współmałżonka poslubionego z rozsądku? To bardziej proste niż się wydaje. Przypomnijmy sobie ze swojego życia pewną sytuację, która niewątpliwie w naszym zyciorystie zaistniała i to nie jeden raz. Zdarza się, że poznajemy nowego człowieka, nie ważne czy to odbywa się w szkole, w miejscu pracy, czy też gdzie indziej. Zdarza się, że nowo poznana osoba wzbudza w nas antypatię, może wręcz odrzę. Po dłuższej znajomości powiedzmy parotygodniowej, lub paromiesięcznej odkrywamy, że nowo poznany nie jest wcale taki straszny jak się wydawało, jest nawet sympatyczny, bo ma takie i owakie zalety niedostrzegalne na pierwszy rzut oka. Przeżyliśmy coś takiego? Na pewno tak. Przychodzi na myśl powiedzenie "bezczyli solni trzeba zjesc by poznać człowieka". Stąd małżeństwa zawarte z rozsądku nie muszą być pozbawione uczucia miłości. Miłość może się w takim stadle pojawić później i tak się zdarza. Statystyka stwierdza, że rozwody wśród małżeństw z rozsądku raczej są rzadkością!

Nigdy dotąd w tym dziale nie porusaliśmy sprawy naszej uczuciowej postawy wobec języków obcych. Można wyodrębnić w tym pewne stereotypy. Język czeski zwykle smieszy nas wydając się być jakimś zbiorem polskich słów dziwacznie poprzerkanych. Język rosyjski wzbudza odruch niechęci, bo to i język naszych zaborców i ciemiężycieli. Reszta języków słowiańskich czyli podobnych do polskiego budzi podobną reakcję uczuciową. Jeśli człowiek nie zna tego języka i obcuje z nim rzadko, to taki język po prostu smieszy. Kiedy uczymy się takiego języka, po pewnym czasie przestaje on smieszyć stając się środkiem porozumiewania się w danej zbiorowości ludzkiej.

Inną reakcją odczuwamy przy zetknięciu się z językami niesłowiańskimi. Ogólnie francuski czy włoski Polakom się podoba. Niemiecki podoba się germanofilom, innym zaś nie podoba się. Tu zdania są podzielone niemal na połowę.

Pierwsze zetknięcie się Polaka z angielszczyzną wywołuje różne reakcje. Zależy to od wielu czynników. Jeśli tatusi mamusia wysmiewali język angielski w okresie naszego dzieciństwa, pozostanie w nas odczucie pogardy dla angielskiej wymowy, pozostanie w nas opinia, że to bardzo brzydki język. Jeśli wzrastaliśmy w domu rodzinnym czy w szkole w atmosferze zachwytu, że co angielskie czy amerykańskie to musi być najlepsze, język angielski od pierwszego zetknięcia się z nim będzie się nam wydawał mową miłości.

Postawy uczuciowej do języka angielskiego nie możemy zmienić z dnia na dzień. Jeśli nie lubimy brzmienia języka angielskiego to ta rzecz jest faktem. Nie da się jej zmienić na rozkaz nauczyciela czy jakiegos matołkowego doradcy. Każdy wie, że taka postawa utrudnia lub uniemożliwia przyswojenie sobie tego języka.

Postaje więc pytanie natury czysto praktycznej. Co mamy zrobić, jeśli nie lubimy angielszczyzny, jeśli wydaje nam się (an język smieszny, niewyraźny, jeśli wydaje się nam obrzydliwym bełkotem mową "z kluskami w gębie"?

Po pierwsze Należy uświadomić sobie uczucie niechęci, jako coś normalnego, nie ubolewać nad tym, nie rozpaczac dla-czego tak jest.

Po drugie Nie można skutkiem niechęci zredukować kontakty z angielszczyzną do

minimum, bo nigdy nie opanujemy tego języka nawet w stopniu podstawowym, elementarnym czyh w zakresie niezbędnego nam minimum.

Po trzecie Należy sobie jasno uświadomić, że z angielszczyzną musimy zawrzeć cos w rodzaju małżeństwa z rozsądku.

Małżeństwa zawarte z rozsądku odnajdują w końcu w swoim wspólnym życiu miłość. Pojawia się ona później nie od pierwszego wejrzenia. Nie jest ona gorąca jak fajerwerk by szybko zgasnąć i przerodzić się w nienawisc. Ale jest trwała jak ogień na kuchence gazowej, ktorego siłę możemy sobie regulować.

Jeśli zawrzemy z angielszczyzną stały związek na zasadzie małżeństwa z rozsądku, nienawisc czy niechęć do tego języka zniknie. Ale do tego potrzebna jest CODZIENNA praca nad przyswojeniem sobie angielskiego. Tę prawdę wyznało mi sporo osób. Przeciętny czas potrzebny dla polubienia angielszczyzny wynosi przy codziennej pracy tylko poł roku. Podkreślam z naciskiem, że półroczny okres nie jest żelazną regułą, lecz tylko średnią przeciętną normą od ktorej muszą istnieć odchylenia!

Firma E Krzyzanowski P O Box 3076 ORMOND BEACH, Fl 32074 USA, oferuje kurs języka angielskiego dla poczatu-

APEL DO POLONII KANADYJSKIEJ

Kongres Polonii Kanadyjskiej oraz Kongres Polonii Amerykańskiej ogłosiły miesiąc wrzesień dorocznym miesiącem **pamięci o Polakach w ZSRR**. W związku z tym zwracamy się z apelem do całej Polonii Kanadyjskiej wszystkich Parafii i Organizacji by w dniu 17 WRZEŚNIA lub w najbliższą niedzielę po tej dacie o przeprowadzenie w tym dniu uroczystych modłów w intencji Polaków w ZSRR oraz zorganizowanie publicznych zebrań celem mobilizacji opinii publicznej w obronie 2 1/2 miliona Polaków skazanych na egzystencję w ZSRR. Równocześnie prosimy o przeprowadzenie w tym czasie zbiórki na akcję pomocy dla nich którą to prowadzi Fundacja Sw. Andrzeja Boboli w Kanadzie.

Dzień 17 września jest rocznicą inwazji ZSRR na Polskę w 1939 r. w wykonaniu układu zawartego 23 sierpnia 1939 między Niemcami a ZSRR (układ Ribbentrop-Mołotow). Dzień 17 września jest datą tragiczną w historii Narodu Polskiego która nigdy nie powinna być zapomniana. Konsekwencją tej haniebnej napści wbrew zawartym umowom o nięagresji między Polską a ZSRR wschodnie obszary Rzeczpospolitej Polcji zostały poddane brutalnym metodom okupacji ZSRR.

W wyniku tej akcji około 2 miliony Polaków mężczyzn, kobiet i dzieci zostało deportowanych w nie ludzkich warunkach w głąb terytorium ZSRR powodując śmierć setek tysięcy osób. Mniejszości polskiej przetrzymywanej na terytorium ZSRR grozi zagłada na skutek stosowanej przez władze ZSRR polityki dyskryminacyjnej. Polacy w ZSRR pozbawieni są własnych organizacji społecznych, szkół, bibliotek, opieki duszpasterskiej i kulturalnej oraz możliwości indywidualnych i zbiorowych kontaktów ze swym krajem macierzystym Polską.

Komitet Pomocy Polakom w ZSRR przy Zarządzie Głównym Kongresu Polonii Kanadyjskiej od wielu lat upomina się o prawa Polaków w ZSRR na terenie różnych instytucji międzynarodowych. Niezależnie od tego Fundacja Sw. Andrzeja Boboli powołana przez Polonię Wolnego Świata prowadzi od kilku lat pomoc finansową Polakom w ZSRR. Apelujemy o poparcie i liczny udział całej Polonii w **DNIU PAMIĘCI O POLAKACH W ZSRR** oraz o przeprowadzenie akcji zbiórkowej w tym czasie. Zebrane fundusze na pomoc Polakom w ZSRR prosimy przekazać na adres **St Andrew Bobola Foundation in Canada Inc P O Box 906 Station N D G Montreal, Que H4A 3S3**.

Komitet Pomocy Polakom w ZSRR
Kazimierz PLATER
Przewodniczący

Polskie Towarzystwo Muzyczne z powodu entuzjastycznego napływu nowych członków, zdecydowało się uzupełnić swą nazwę i rozpoczyna nowy sezon artystyczny jako

POLSKO-KANADYJSKIE TOWARZYSTWO MUZYCZNE.

Z tych samych przyczyn większość koncertów będzie miała miejsce w Kosciele Zbawiciela (Church of the Redeemer) przy 162 Bloor Street West (przy

skrzyżowaniu z Avenue Road w pobliżu Royal Ontario Museum)

Pierwszy wielki koncert otwierający drugi rok naszej działalności nosi tytuł **MISTRZOWIE BAROKU**. Wypełnią go utwory Jana Sebastiana Bacha, Jerzego Fryderyka Handla, Antonia Vivaldiego, Jerzego Filipa Telemanna i Stanisława Sylwestra Szarzynskiego w wykonaniu solistów i Orkiestry Kameralnej **MUSICA ANTIQUA**.

Ta wspaniała muzyka zabrzmi dla nas dzięki szcudrości Kasy Kredytowej Parafii Sw. Stanisława i Sw. Kazimierza która w całości sfinansowała realizację koncertu.

Koncert **"MISTRZOWIE BAROKU"** odbędzie się w **piątek 18 września 1987 r o 8 mej wieczorem w Kosciele Zbawiciela (Church of the Redeemer) przy 162 Bloor Street West (przy skrzyżowaniu z Avenue Road)**. Bilety \$ 5 00 (członkowie PKTM) i \$ 6 00 (pozostali).

ZAPRASZAMY !!!**KONGRES POLONII KANADYJSKIEJ Okręg Toronto**

organizuje w dniu **3 października 1987 (sobota)**, godz **5 po poł** w **Credit Union, 220 Roncesvalles Ave**

SPOTKANIE TRZECH GENERACJI

- emigracji wojennej
- Polaków urodzonych poza krajem
- emigracji posolidarnościowej

REFERATY WYGŁOSZA

- Słowo wstępne Stanisław Sadowski prezes KPK Okręg Toronto

- Struktura organizacyjna Polonii kanadyjskiej i jej zasoby materialne mec Władysław Gertler

- Ekonomiczne trudności emigranta, trudności językowe i patriotyczne związki z krajem prof dr Jerzy Korey Krzeczowski,

- Trzon moralny pomocy i troski Kościoła o nowo przybyłych ks Kazimierz Krystkowiak

- Polonia i jej działania w oczach nowej emigracji Marek Kusiba

- Co nas powinno łączyć? Pokojowa walka o wolność Polski. Rola organizacji polonijnych łączących z Rządem RP na Wygnaniu mec Marek Malicki

- Uwagi uzupełniające Stanisław Orłowski - prezes ZG KPK

- Rola prasy - Edward Zyman redaktor naczelny "Głosu Polskiego"

Po każdym referacie pytania i dyskusja

Spotkanie Trzech Generacji jest próbą nawiązania ścisłych kontaktów, zespolenia wysiłków i możliwości całej Polonii kanadyjskiej. W naszym najgłębszym przekonaniu poruszone w czasie jego trwania tematy i problemy winny zainteresować wszystkie grupy polonijne, przedstawicieli duchowienstwa, działaczy społecznych oraz dziennikarzy i naukowców zajmujących się zagadnieniami polonijnymi.

jących za szesdziesiąt pięć dolarów amerykańskich. Zawiera on aż dwanaście godzinnych kaset magnetofonowych oraz podręcznik. Objasnienia są w języku polskim. Rzecz godna uwagi, mogąca stanowić ostatnią szansę dla tych co dużo wiedzą o angielskim, ale nie mówią

Dokonczenie ze str 14

Szybko jednak zorientował się, że nic z tego będą gdyż za mało było chętnych. Wymyślił więc, że wynajmie "kogos" innego by na pełny etat opowiadał jego historię. Ten ktos to MARKETINIG ORGANIZATION. Ponieważ wiązało się to z kosztami, więc Kowalski założył cos w rodzaju klubu, który zrzeszał wszystkich inwestorów. By dostac informacje o klubie - nie kosztowało nic, jednakże inwestycja np owego \$1000 pociągała za sobą 9% wpisowego (czyli \$90), ktore to pieniądze wykorzystywane były na reklamę, obsługę itp.

Jaki jest jednak morał z historii Kowalskiego?

Zapewne sam czytelniku łatwo zgodzisz - tak narodził się Mutual Fund - gdzie **drobny inwestor** może korzystać z przywileju zarządzania jego pieniędzmi przez zawodowych profesjonalistów ze znacznie większą szansą sukcesu niż gdyby robił to sam.

STEVE DEREN
(416) 690-4203

Zarząd KPK Okręg Toronto zaprasza do gromadnego udziału w tym ważnym spotkaniu. Początek godz 5 00 po południu. W przerwach podana zostanie kawa lub herbata i ciastka.

STANISŁAW SADOWSKI
Prezes KPK Okręg Toronto
256-258

ANKIETA KOMITETU ORGANIZACYJNEGO POLSKIEJ SZKOŁY W TORONTO

Drodzy Rodzice!

W Edmontonie istnieje już cztery lata polska szkoła dwujęzyczna im. Jana Pawła II. Podejmujemy próbę utworzenia specjalistycznej szkoły w Toronto!

Zamierzamy realizować w języku angielskim pełny zakres szkoły kanadyjskiej z pogłębionym programem matematyki, uczyć systematycznie języka polskiego a także historii i geografii Polski w języku polskim. Planujemy również wprowadzenie religii jako zajęć pozalekcyjnych.

Dzięki utworzeniu tej szkoły jako "Alternative School" rodzice będą mieli wpływ na dobór nauczycieli, treści i poziom nauczania a mniej liczne klasy (od 15 do 20 uczniów) umożliwią bliższy kontakt nauczycieli z uczniami a przez to i wyższy poziom nauczania. Program matematyki będzie pogłębiony w taki sposób aby rozwijać umiejętności logicznego myślenia, rozwiązywania mniej szabo nowych problemów oraz posługiwania się komputerami. Przewidujemy możliwość rozszerzenia wiedzy w różnych kołkach zainteresowań.

Dzięki temu absolwenci tej szkoły będą mieli znacznie ułatwione studia wyższe oraz lepsze szanse znalezienia intratnych stanowisk w naukach ścisłych, komputerologii, technice lub prawie.

W skład Komitetu Organizacyjnego wchodzi wybitni specjaliści w nauczaniu matematyki oraz języka angielskiego. Planujemy również zorganizowanie świetlicy oraz "daycare" poza godzinami lekcyjnymi. Przewidujemy otwarcie kilku klas tej szkoły poczynając od Junior Kindergarten jesienią 1988 roku w okolicy Bloor i Runnymede. Zainteresowanych rodziców prosimy o wypełnienie poniższej ankiety i wysłanie jej na adres **M Sokołowski, 5000 Jane Str Apt 205, Toronto, Ontario M3N 2W5, tel 416/736-4362**.

Nazwisko i imię dziecka/dzieci

Data urodzenia Klasa (obecnie)

Adres (podać miasto)

Tel

Jestem zainteresowany możliwością zostawienia dziecka/dzieci w świetlicy lub "daycare centre" tak nie (zaznaczyć krzyżkiem)

Wobec ograniczonej liczby dzieci w klasach pierwszeństwo będą miały dzieci zgłoszone wcześniej.

apteka natury

Książki z serii *Apteka Natury* do nabycia pod telefonem 532 - 9054.

Redaguje
Dr JADWIGA
GORNICKA

AGREST

AGREST ZWYCZAJNY (*Grossularia reclinata Mill*) należy do rodziny skalnicowatych "Saxifragaceae". U nas należy do najmłodszych roślin uprawnych. Owoc - jagodokształtny, kulisty lub wydłużony, biały, żółty, zielony, czerwony, purpurowy lub czarny, z dużą ilością nasion. Większość europejskich odmian pochodzi od agrestu zwyczajnego. W Polsce jest popularnym krzewem wieloletnim. Rozmnaża się za pomocą odkładów, sadzonek zielnych i zdrewniałych, jak również przez podział krzewów.

Niedojrzałe lub półdojrzałe owoce są kandyzowane lub przerabiane na kompoty, konfitury, dzemy, marmolady i nadzienia do cukierków. Dojrzałe spożywane są na surowo, zamrażane, przerabiane na powidła, soki i dobre wina. Agrest niedojrzały zawiera sporo pektyn i nadaje się świetnie na galaretki lub na dodatek galaretujący do owoców, które pektyn nie zawierają lub mają za mało, na przykład truskawki.

WŁASCIWOSCI LECZNICZE

Moczopędne, oczyszczające, pobudzające apetyt (łaknienie), przeczyszczające, remineralizujące, trawienne, zmniejszające przekrwienie wątrobowe, wzmagające ruch robaczkowy jelit, żołądkowe, przeciwbólowe, rozwalniające, odchudzające.

WSKAZANIA LECZNICZE

Artretyzm, gosciec, reumatyzm, brak łaknienia, mineralizacja, dolegliwości gorączkowe, nadmierne ukrwienie, przewlekłe schorzenia wątrobowe, zapalenie przewodu pokarmowego, zapalenie przewodu moczowego, zaparcia, otyłość, niedokrwistość, choroby skórne, dolegliwości płucne, stany zapalne jamy ustnej i gardła.

SPOSOB UŻYCIA

Sok. Popijając 100 do 300 g dziennie w 2 lub 3 porcjach z domieszką wody lub bez wody. Owoc agrestu nastawiony na sok surowy należy trzymać z dala od światła słonecznego, najlepiej w miejscu ciemnym.

TORONTO HIGH PARK VILLAGE

na Roncesvalles

od ulicy Galley do Wright

KIERMASZ!

ULICZNA WYPRZEDAŻ SEZONOWA!

SIDE-WALK SALE

18, 19, 20 WRZEŚNIA 87

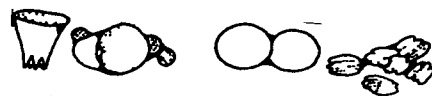
REWELACYJNE CENY oraz ATRAKCJE

dla dorosłych i dzieci

Występy zespołów folklorystycznych
19 września,

klauny, baloniki, hot dogi za bezcen w
"OPEN WINDOW BAKERY"

ZAPRASZAMY

255 256

KRAKUS SUPERSAM

Meat & Delicatessen

1570 Bloor St W, Toronto, TEL 534-2023

W naszym najnowocześniejszym i o czterokrotnie zwiększonej powierzchni sklepie, możecie dokonać zakupów w szerokim asortymencie i po zniżonych cenach każdego tygodnia. Posiadamy w sprzedaży 100 różnych gatunków wędlin własnej produkcji oraz pierwszej jakości świeże mięso, również po cenach zniżonych. Posiadamy szeroki asortyment produktów garmazeryjnych i europejskich delikatesów. Niższy wycinek z gazety po okazaniu przy kasie upoważnia kupującego do zniżki od 5-10% w zależności od wysokości dokonanych zakupów.

KUPON

Od \$ 20 00 do \$50 00 - 5%

Od \$50 00 wzwyż - 10%

Od produktów nie objętych obniżką

WYTNIJ I ZACHOWAJ

DRAPES

- Dekoracje wnętrz
- Firanki i zasłony okienne
- Poduszki i pokrycia dekoracyjne
- Bielizna pościelowa

PRZYJMujemy ZAMOWIENIA INDYWIDUALNE

I DO SKLEPOW

TEL 751 - 9360 i 625 - 3539

HI TOP PHOTO LABORATORY

Zdjęcia paszportowe europejskich
i kanadyjskich standardów

TEL 252 - 9934

30 43 Lakeshore Blvd.

FOTO STUDIO BARBARA

TEL 279 - 5144

3590 Kaneff Cress. Apt 508

ZAPRASZA

Wszystkie panienki, panie i panów pragnących zrobić sobie niepowtarzalne portfolio. Wybór najlepszych ujęć 80 kl. Czas zdjęć 3-6 godz. dla modela. Art. makijaz plus fryzura gratis. Możliwość dobrania garderoby (wiecz, sport). Zdjęcia do ramek ogłoszeniowych, każdy format, (gazety, foldery np. Real Estate) kolor, białoczarne.

ŚWIEŻE MIĘSO I DRÓB SPECJALNE CENY

BIEŻĄCE

BOLOGNA 1.99 lb 4.40 kg

SZYNKOWA 2.99 lb 6.61 kg

MAZOWIECKA 2.99 lb 6.61 kg

SALAMI - wszystkie gatunki 3.59 lb 7.93 kg

CHICKEN LEGS .99 lb 2.19 kg

KUPON

Valid from Aug 19, 87 to August 26, 87

MIELONA WIEPRZOWINA

GROUND PORK

-.99 c lb

Limit 2 lb per customer przy zakupie od \$20 - wzwyż

QUALITY SAUSAGES

78 Six Point Road, Etobicoke, Ontario, M8Z 2X2

TEL. 239 - 1281

SKLEP CZYNNY:

Poniedziałek i wtorek - 9 rano do 6 wieczór, środa - 9 rano do 7 wieczór,
czwartek i piątek - 8 rano do 8 wieczór, sobota - 8 rano do 6 wieczór

Kiszka
Krakowska
Krakowska sucha
Kabanosy
Debreczvska
"Bologna"
Boczek wędzony
Boczek z zeberkami
Zeberka wędzone
Metka
Golonka
Salami wieprzowe
Salami wołowe
"Custer"
Baleron

TAKZE DO NABYCIA Boczek "Barbecued Bacon"

Kiełbasa zwyczajna
Kiełbasa polska
Kiełbasa wiejska
Kiełbasa wędzona
Kiełbasa farmerska
Kiełbasa na "barbecue"
Kiełbasa szynkowa
Kiełbasa cytrynowa
Paszetowa zwyczajna
Paszetowa drobno mielona
Paszetowa grubo mielona
Paszetowa cebulanka
Paszetowa domowa "Hausmacher"
Pieczen rzymska ("Meat loaf") drobno mielona
Pieczen rzymska grubo mielona
Parówki "Wieners"
Parówki "Knackers"
Połdewica wieprzowa pieczona
Salami węgierskie

Szynka "Virginia"
Szynka gotowana
Szynka "Black Forest"
Salceson
Salceson Nat Case
Salceson paprykowany
Salceson z ozorków
Salceson "Blood Cheese"
50/50 Fine
50/50 Coarse
Cielęcina w galarecie
Parówki "Frankfurters"
Szynka "Luck Ham"
"Luck Ham Casing"
"Tea Sausage"
"Tea Sausage" drobno mielona
"Tea Sausage" grubo mielona

Salami jugosłowiańskie
Pepperoni ostre "hot"

Rolada "Rolled Bacon with Loin"
Rolada "Rolled Bacon with Margaran"

Salami mieszane wieprzowo-wołowe

HOROSKOP

17 - 24 września

BARAN

Pracujesz wysuwając się na pierwszy plan w swoim otoczeniu trudno nie zauważyć Twojej energii i wyników ale czy zwracasz dosyć uwagi na szczegóły na te drobne codzienne sprawy z których składają się dopiero te większe. Mówisz o nich wiele co prawda ale tak na prawdę nie poświęcasz im za wiele czasu i nie za bardzo doceńsz. To błąd! Codzienne drobniaki nie załatwione odsumięte po pewnym czasie tworzą lawinę która może Ci zagrozić. Znak miły Waga unikaj Skorpiona. Dzień czwartek liczbą 3.

ni i braku wiary w powodzenie nie projektów. Znak ważny Wodnik unikaj Skorpiona. Dzień miły wtorek liczbą 4.

LEW
Nie najłatwiejszy tydzień zwłaszcza w początkach. Ambicja będzie dominować w Twoim życiu. Nie przesadzaj jednak. Jeśli chcesz coś na prawdę osiągnąć to raczej oprócz wyników zawodowych zastanów się nad tym jak uzyskać dobre wyniki w kontaktach z miłą sercu osobą. Dbaj o serdeczną atmosferę w domu to ważne dla wszystkich domowników. Dzień ważny poniedziałek liczbą szczęśliwa 9. Sprzyja Ci Rak unikaj Ryb.

PANNA
Wierz w siebie mimo wszelkich przeszkód lub złego samopoczucia. Bądź przekonany że to co zamierzasz uda się prędzej lub później. Nie trzeba więc niczego forsować bo to tylko może Ci sprawić poprosz. Najważniejszą sprawą jest Twój spokój i opanowanie w domu i w kontaktach zawodowych. To będzie Twoja wygrana. I nie bądź zbyt drobiazgowy w domowych porządkach itp. Dbaj o dobrą atmosferę w domu to najistotniejsze. Znak miły Koziorożec unikaj Barana. Dzień środa liczbą 7.

WAGA

Z uporem i wytrwałością musisz w sobie wyrabiać odporność na codzienne męczące drobniaki w domu w sklepach itp. Nie jest to zbyt łatwe a szczególnie wtedy kiedy będziesz zajęty ważnymi sprawami zawodowymi ale taki trening przyda Ci się w kontaktach z różnymi ludźmi. Tak samo w domu. Podchodź z większym humorem do nie zawsze miłych humorów domowników. Znak sprzyjający Wodnik unikaj Raka. Dzień ważny piątek liczbą 5.

SKORPION

Nie przesadzaj z obawami o miłą sercu osobę. Wszystko ułoży się pomyślnie choć możesz mieć chwile zdenerwowania. Twoja działalność chwilami jest trochę zbyt gorąca i nie zawsze skoordynowana. Spróbuj pomysleć od czego zacząć najlepiej a potem konsekwentnie rob swoje bez

obaw ani nie unikając odpowiedzialności za to co robisz. Masz wiele szans w tym tygodniu zwłaszcza w finansach. Uwważ jednak na zdrowie. Popiera Cię Waga ale unikaj Byka. Dzień niedziela szczęśliwa liczbą 8.

STRZELEC

To co teraz uzyskasz w dziedzinie zawodowej we współpracy z nowymi zespołami osób to będzie miało znaczenie dla całej Twojej przyszłości. Znajdziesz nowych przyjaciół a miła sercu osoba doda Ci odwagi. Kontroluj wydatki partnera bo bankrutstwo już blisko. Znak sprzyjający Ci w każdym okolicznościach Lew unikaj Barana. Dzień który na długo pozostanie w Twej pamięci czwartek liczbą szczęśliwa 6.

KOZIOROŻEC

'Nowości! Nie zawsze będziesz do nich nastawiony chętnie. Często będziesz załował że znowu musisz uczyć się czegoś nowego przystosować się do nieznanego otoczenia i ludzi. Ale to wszystko (choć będzie Cię męczyć) wyjdzie na Twoją korzyść. Pamiętaj jednak nie bądź opryskliwy i słuchaj uważnie co otoczenie mówi o Twojej pracy. Nie boj się krytyki. Finansowo nie najgorzej a w sentymentach niespodzianka. Sprzyjają Ci Bliźnięta. Panny unikaj. Dzień miły sobota i liczbą szczęśliwa 2.

WODNIK

Czeka Cię nowa sytuacja w pracy konieczność pośpiechu i koncentracji. Bardzo to ważne żebyś nie tracił głowy i nie denerwował się bo się zgubisz. O zdrowiu dbaj ale nie martw się byle o jawem. W domu będziesz mógł odpocząć i staraj się o pełny relaks w wolnych chwilach. Kłopoty codzienne traktuj z przyjrzeniem oka. Znak miły Waga unikaj Skorpiona. Dzień ważny niedziela liczbą szczęśliwa 3.

RYBY

Nie wpadaj w kraczowosc. Od wielkiego entuzjazmu do skrajnego zniechęcenia. W ten sposób marnujesz najcenniejsze pomysły. Nie przejmuj się wszystkim za wiele. Twój osobisty wdzięk pomoże Ci w trudnościach więc nie boj się. I nie złóż się też kiedy nie idzie tak jak chcesz. Pamiętaj że nie ma rzeczy ani za łatwych ani za trudnych są tylko rzeczy wymagające odpowiedniej uwagi. Znak podpora Wodnik unikaj Lwa. Dzień miły czwartek liczbą 9.

KALENDARZ

ECHA TYGODNIA

17 września - czwartek

Wschód Słońca 06 53 Zachód Słońca 19 15
Wschód Księżycy 01 26 Zachód Księżycy 16 50

Imieniny obchodzą Justyna, Franciszek i Robert

18 września - piątek

Wschód Słońca 06 53 Zachód Słońca 19 13
Wschód Księżycy 02 26 Zachód Księżycy 17 23

Imieniny obchodzą Adriana, Irena, Irma i Stanisław

1905 - Urodziła się Greta Garbo, aktorka amerykańska

19 września - czwartek

Wschód Słońca 06 54 Zachód Słońca 19 11
Wschód Księżycy 03 27 Zachód Księżycy 17 52

Imieniny obchodzą Konstancja, January i Teodor

1928 - Debiut Myszki Miki w "Parowiec Willie"

1935 - Zmarł Konstanty Ciolkowski, rosyjski uczonec i wynalazca, twórca podstaw astronautyki, syn polskiego zesłańca (ur w 1857 r.)

20 września - niedziela

Wschód Słońca 06 55 Zachód Słońca 19 10
Wschód Księżycy 04 28 Zachód Księżycy 18 17

Imieniny obchodzą Filipina i Eustachy

1519 - Magellan rozpoczął swą podróż dookoła świata

21 września - poniedziałek

Wschód Słońca 06 56 Zachód Słońca 19 09
Zachód Księżycy 05 28 Zachód Księżycy 18 40

Imieniny obchodzą Mira, Hipolit, Mateusz i Wawrzyniec

1845 - Zmarła Klementyna z Tanskich Hoffmanowa, pisarka i pedagog, inicjatorka polskiej literatury dziecięcej, położyła duże zasługi w dziedzinie patriotyczno-obywatelskiego wychowania kobiet (ur w 1798 r.)

1866 - Urodził się H G Wells
1934 - Urodził się Leonard Cohen, kompozytor i piosenkarz kanadyjski

22 września - wtorek

Wschód Słońca 06 57 Zachód Słońca 19 07
Wschód Księżycy 06 29 Zachód Księżycy 19 02

Imieniny obchodzą Maurycy i Tomasz

1940 - Zmarł Michał Kajka, ludowy poeta mazurski, bojownik o polskosc Mazur (ur w 1858 r.)

23 września - środa

POCZĄTEK ASTRONOMICZNEJ JESIENI

Wschód Słońca 06 58 Zachód Słońca 19 06
Wschód Księżycy 07 29 Zachód Księżycy 19 24

Imieniny obchodzą Bogusław i Tekla

480 pne - Urodził się Eurypides
1870 - Zmarł Prosper Merimee, pisarz francuski, autor dramatów, powieści, nowel oraz przekładów z literatury rosyjskiej (ur w 1803 r.)

PIĘKNA POLKA

UWAGA w przyszłym tygodniu plebiscyt!

Dzis ostatnia powtórka z "Piękną Polką"

W tym numerze Małgosia z nr 254, która w tymże numerze wypadła skromnie i błado. Oto Małgosia w pełnej krasie, ma 18 lat, ukończyła kurs dla zawodowych modelek, obecnie uczęszcza na zajęcia do Eatons Center, mówi po polsku, czyta Echo

Lato się skończyło i pora na wybór Królowej Lata 87

Panowie szykujcie się do plebiscytu. Na tej stronie w przyszłym tygodniu przypomnimy wszystkie nasze kandydatki na Miss z małymi zdjęciami. Czytelnicy wybiorą "Krolową Lata 87". Kto już zdecydowany może wysłać wybraną kandydatkę

Wystarczy napisać imię i ewentualnie numer gazety, w której ujrzał najpiękniejszą Panię też wybierac mogą i dyskwalifikowane nie będą

"Krolowa Lata" otrzyma należne jej honory. Między uczestników rozlosujemy nagrody. Konkurs trwa. Foto Studio Barbara przygotowuje pokaz mody z dwóch polskich "butikow", w których wezmą udział modelki z Echa

Tak więc skromnie, ale z rozmachem rozpoczyna się kariera polskich dziewczyn. Zgłoszenia do konkursu na jesienną panią przyjmuje Foto Studio Barbara, tel 279-5144. Osoby zainteresowane w przygotowaniu do zawodu modelki/modela mogą udać się tam również na próbne zdjęcia

185 RONCESVALLES AVE TORONTO ONT M6R 2S5 TEL (416) 536 3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
RENATY OKOŁO-KULAK

- CZARTERY DO POLSKI 1987

- Sprawdźcie z nami inne połączenia do Polski - warto!
- BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA
Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIECZKI po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy PACZKI ZYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- UBEZPIECZENIE dla przybywających z wizytą do Kanady od \$95 00 za 3 miesiące
- Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe
- Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje
- Upowazniony Dealer PEKAO - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBISCIE
ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

"PANI JADWIGA" - POLSKI PROGRAM RADIOWY

Nadawany w każdą sobotę od godz 1 00 do 2 00 pp ze stacji CHWO 1250 w Oakville

Program muzyki piosenki i słowa polskiego z uwzględnieniem "Kobieta w ogniu" i domowym Telefon 691 8789

Program telewizyjny TELE-POLONICA
w MONTREALU i okolicy kanał 24

CF CABLE TV niedziela 18:00 sroda 11:00 sobota 21:30
VIDEOTRON niedziela 17:30 wtorek 10:30 i 24:00 sroda 18:30

Korespondencja na adres STEP 375 Claremont Westmount Que H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY

Niedziela od godz 6 do 7 wiecz CKWR fal FM 99.7 Kuchener koncert zyczeń polskie piosenki i wiecekja As Korhelianc Jan Zuk Kuchener (519) 579 3615

POLSKA FAŁA

Soboty od 2 4 po poł CFMB Radio Montreal 35 York St Westmount Montreal Que H3Z 2Z5 Tel (514) 483 225

ECHO OJCZYZNY TV

wyswietlany kazdej soboty o 11 rano na City TV
(kanał 57, kabel 7)

Producent KAROLINA KĘSIK

PROGRAM RADIOWY "POLONIA" w EDMONTON

Na stacji CJSR FM STEREO 88.5 Wiadomości tygodniowe kronika religijna pogadanka medyczna zgadula muzyczna z nagrodami w niedziele od godz 17 30 do 19

Adres 10858 97 St Edmonton T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER

Niedziela od godz 2 30 do 3 30 CJBW - Fala 1470 Wiadomość z Polski Kanady i świata komentarze wywiady ogłoszenia i komunikaty polonijne, koncert zyczeń oraz ogłoszenia handlowe Jerzy Kusmider P O Box 58262 Stan "1" Vancouver B C V2P 6E3 Tel (604) 327 6892

PROGRAM TELEWIZYJNY "POLONIA REVIVY"

Srody - 8 30 pm, czwartki - 9 30 pm, soboty - 2 00 pm
W dzielnicy Parkdale srody 7 wiecz piątek 9 30 i soboty 3 30
Jest programem telewizyjnym Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski ciekawych ludzi informacje o ważnych do tyczących Polonii sprawach

PROGRAM RADIOWY

"ECHO OJCZYZNY"

Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100

w godz od 10 30 do 11 30 rano

Program prowadzi KAROLINA KĘSIK

W programie koncert zyczeń, wiadomości polonijne i z Polski interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich 637 College St., Toronto, Ont M6G 1B6, tel 531-9991 dom 247-9755

PRZECZYTAJ POWIEDZ ZNAJOMYM

Nowe polskie radio

"KALEJDOSKOP"

P O BOX 55 Postal Station V, Toronto,

Ontario M6R 3A4

TEL 249-1887

w poniedziałki o godz 8 30 wieczorem i we srody o godz 8 30 wieczorem od 1 czerwca z rozgłosni AM 790

Redaktorami programu są
MAI GORZATA I PAWEŁ JĘDŁEWSKY

W PROGRAMIE

- Wiadomości z kraju i ze świata
- Informacje o sprawach codziennych
- Aktualności kulturalne
- Wspomnienia
- Rozmowa
- Muzyka
- Kibaret
- Poezja

WIELKI
południowy magazyn dla KAZDĘCO

SYRENA TRAVEL LIMITED

1684 Queen Street West
TORONTO ONTARIO CANADA M6R 1B3
tel 1-416-533-9486

- SYRENA w służbie Polonii od 1957 roku

Oferujemy

1987 loty do Polski, szybko, tanio

- Chcesz odwiedzić rodzinę - korzystaj z naszych usług
- Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
- Załatwiamy deklaracje dla osób potrzebujących wizę kanadyjską

UNISEX HAIRSTYLING

POLECAM

- DOBRĄ STRYZENIA
- Trwałą ondulację (Foam perm pro menic kity)
- Farbowanie włosów (farba pro niemieckiej) ORAZ
- Farbowanie brwi i rzęs

"THE FAMILY SHOP"
Helen Pilchowski

311 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont M6R 2M6
TEL Bus 535-1677, Res 252-9069

ADVANCE REAL ESTATE LTD
1055 Bloor St W
TEL 534-9246

STANISŁAW WAIS

poleca solidną i fachową pomoc przy
kupnie i sprzedaży wszelkich nieruchomości

- Etobicoke RESTAURANT Lakeshore Blvd W świetna lokalizacja Duży dochód Licencja na sprzedaż alkoholu Cena \$ 55 900
- Mississauga wolno stojący parterowy dom 3 sypialnie wykończona piwnica garaż duży ogród z basenem przy cichej spokojnej ulicy Blisko Square One
- Etobicoke piętrowy wolno stojący murowany dom 2 kuchnie 4 sypialnie podwojny garaż możliwość wynajmu Cena \$ 185 000

W sprawie dalszych informacji

Proszę dzwonić

biuro 534-9246 dom 425-9660

Obecna sytuacja rynkowa szczególnie sprzyja
nabywaniu nieruchomości

- oprocentowanie hipotek nadal nie jest za wysokie
- lepszy wybór domów na rynku
- gorszy wybór mieszkań do wynajęcia i wysoki czynsz
- lepszy "klimat" do negocjacji przy zakupie domu

STANISŁAW ADAMEK

chętnie pomoże Państwu
wybrać odpowiedni dom
za odpowiednią cenę

TEL bus 534-9246 lub res 626-3694

DO SPRZEDANIA

- Etobicoke zesłopokojowy bungalow możliwość zrobienia apartamentu w samej cenie \$ 219 000 00
- Etobicoke Lakeshore Blvd restauracja (licencja na sprzedaż alkoholu)
- Mississauga nowy dom wolno stojący 4 sypialnie kominek podwojny garaż cena \$ 186 000 00

253 264

TOYOTA

TERCEL ● COROLLA ● CAMRY ● CRESSIDA
● CELICA ● SUPRA ● VANS ● TRUCKS

Ostatnia szansa zakupu modeli 1987
na bardzo dogodnych warunkach

481-5216

YONGE - LAWRENCE TOYOTA
3020 YONGE ST.
(tuz obok przystanku metra)

JACK
KLIMCZAK

Tel. domowy

762-9421

MUTUAL FUNDS

doskonała długoterminowa inwestycja
Templeton Fund, AGF, Industrial Fund
Zaoszczędz na przyszłe potrzeby, RRSP, wykształcenie dzieci itp
Rozpocząć możesz już od \$25 na miesiąc
Po informacji oraz pomoc w wyborze fundacji proszę dzwonić do

STEVE SŁAWOMIR
DEREN

(416) 690-4203

W H Stuart Mutuals Ltd 141 Adelaide St W Suite 1506 Toronto M5H 3L5

UNISEX HAIRSTYLING

POLECAM

- DOBRĄ STRYZENIA
- Trwałą ondulację (Foam perm pro menic kity)
- Farbowanie włosów (farba pro niemieckiej) ORAZ
- Farbowanie brwi i rzęs

"THE FAMILY SHOP"
Helen Pilchowski

311 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont M6R 2M6
TEL Bus 535-1677, Res 252-9069

**OGŁOSZENIA
O PRACY**

Wszystkie ogłoszenia osob oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie
Ostatni termin - poniedziałek, godz 3 00 po południu

SZUKAM dochodzącej opiekunki do dziecka na 8 godzin dziennie Dzwonić po 6 wiecz tel 636-5355

POTRZEBNY pracownik i wspólnik do dobrze rozwijającego się interesu Dzwonić 279-3560

POTRZEBNA od zaraz osoba potrafiąca gotować do opieki nad 16-miesięcznym dzieckiem Stała praca Tel 737 2759 wiecz 255 257

LEKKA atrakcyjna praca Wysokie zarobki Part lub Full-time

CLEANING LADY Baby Sitter 5 days a week live out permanent some english speaking necessary Lawrence and Bathurst tel 782-6521

PRACOWNICY potrzebni do pracy w fabryce opakowań Zezwolenie na pracę niezbędne \$6 50-7 00 na godz Dzwonić lub osobiscie 939 Winston Churchill Blvd Mississauga tel 823-1751 Andrew

POTRZEBNA opiekunka do 5-letniego chłopca w godz od 7 do 4-tej okolica Kipling Steeles Tel 749-7049

ENERGICZNEGO partnera szukam Wy mamagany niewielki wkład finansowy

POSZUKIWANI operatywni odważni do współpracy w dochodowym interesie S I N konieczny Tel 239 9134

IF you wish to earn plenty of extra money on a part time basis call 266-1675 between 2 5 pm for a time form appointment You can speak english or polish

POTRZEBNA pilnie młoda kulturalna pani do 4-letniego dziecka i lekkiej pracy domowej na 5 dni w tygodniu po południu dochodząca lub na miejscu Mississauga Square One Tel 252-2517 10-12 rano

IF I could show you a way to earn an extra \$1 500 \$2 000 per month without disturbing what you are presently doing would you spend one hour to get the facts? Call (416) 282-4013 Les Dacko

POTRZEBNA pomoc domowa do opieki nad dziećmi znająca język rosyjski lub angielski Tel 764-0036

POTRZEBNY pomocnik do układania płytek ceramicznych Tel 273-4540 Dzwonić po 8 wiecz prosić Romana

POSZUKUJĘ ludzi z poważnym podejściem do interesu Idealna możliwość zarobku Dowolne godziny pracy

POTRZEBNA pani do dzieci i drobnych prac domowych Main Street i Danforth

POLSKA restauracja zatrudni kucharza/kucharkę Stała praca Wymagany S I N Zgłoszenia osobiscie 91 Roncesvalles Ave

ZATRUDNIĘ sprzedawców HOT DOG Dzwonić wieczorem tel 763-0882

CHCESZ spełnić swoje marzenia pracując w resorcie wypoczynkowym? Mała inwestycja Tel 247 2853

POTRZEBNA starsza pani niepaląca do dziecka okolica Cavthra i QEW (Mississauga) Tel 274-4620

POTRZEBNE kobiety do sprzątnia

COUNTER help Donut Shop midnight shift full time weekends part time Good wages Near Sheppard Subway

MURARZE potrzebni Tel 232 1656

ZATRUDNI SIĘ w LODESTAR interesujące zarobki i praca Proszę dzwonić od 1 do 5-tej 921-6782 Zdżiszek

POSZUKIWANY preser z doświadczeniem krawieckim i zna jomością języka angielskiego Praca na nocną zmianę dobre wynagrodzenie i dodatki społeczne Proszę się zgłaszać osobiscie od pon do piątku od 9 do 12-tej

POTRZEBNA opiekunka do 8-miesięcznej dziewczynki od pon do piątku w godz 7 30 13 00 Toronto okolica Don Mills Eglinton tel 425-6117

HANDYMAN potrzebni do pracy

PRACA dla energicznej osoby posiada jącej S I N Możliwość Part Time u Toronto tel 736-4362 g 8-11 16-21

POTRZEBNA opiekunka do 3½-letniego chłopca dochodząca okolica Downtown Toronto tel 925-8088

LODESTAR Szukamy energicznych ludzi do pracy w dystrybucji Na każdą ofertę odpowiemy Tel (416) 255-6252

CHCESZ dobrze i szybko zarobić szukasz ciekawego zajęcia lubisz podróże? LODESTAR poszukuje dystrybutorów Zadzwoń (416) 422-0075 w g 2-7 pm Możliwość Part Time

DYSTRYBUTOR firmy LODESTAR Jacek Hanabach zaprasza do współpracy ludzi o zacięciu handlowym Zapewniamy przeszkolenie W celu umówienia się na rozmowę prezentację zdwoń (416) 534-8460

ODPOWIEDZIALNA solidna osoba przybyła z Polski podejmie pracę opieką nad dzieckiem lub sprzątnięcie okolica Lakeshore-Royal York tel 251-8438

JESLI jesteś zmęczony pracą dla kogos cierpisz na brak gotówki marzysz o zmianie zawodu o dodatkowym dochodzie własnym biznesie niernormowanym czasie pracy to zadzwon do mnie

PRACA na własny rachunek w niepełnym wymiarze godzin dla osób ze stałym pobyttem w firmie turystycznej Angielski niekonieczny Tel 252 9723 w g 8-10 rano 3-5 po poł

PRACOWNICE do lekkiego montażu potrzebne 49 Fima Cres Etobicoke Kipling/Horner w godz od 9 do 5 tej

CHAMBER MAID wanted to work in a hotel full time steady job Mississauga

POTRZEBNA osoba dochodząca do opieki nad dzieckiem na 5 dni w tygodniu Toronto okolica High Park Najchętniej ktoś z własnym dzieckiem w wieku 3-6 lat

PILNIE poszukuję doświadzonego gitarzysty i solisty do duetu Najchętniej samoty (Hamilton) Tel 561-6955

MEZCZYZNA w średnim wieku podejmie pracę Najchętniej ciężką i dobrze płatną

INZYNIER mechanik studia w Polsce podejmie prace kreslarskie lub inne (Język ang słabo) Tel 823-6973

POSIADAM prawo jazdy kat A Poszukuję kierowcy z track i trailer do nauki cofania za odplatnością lub podejm pracę jako pomocnik kierowcy

SZYCIE przyjmę u siebie w domu

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w wieku od 2 do 5 lat u siebie w domu

INZYNIER z dużą praktyką w pracy mechanicznej elektrycznej hydraulicznej poszukuje pracy Tel 241 2197

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu 60 dol tygodniowo Scarborough Markham Rd i Elsmere

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w swoim mieszkaniu w Mississauga

40-letni mężczyzna znający się na robotach stolarskich szuka pracy na popołudniu i weekendy Tel 763 5628

MEZCZYZNA w starszym wieku na stałym pobycie poszukuje pracy Posiada doświadczenie w pracy biurowej kasowo-księgowość rachunkowość Nie zna angielskiego Tel 270-7273 prosić Wacława

SZYBKO i solidnie malowanie tapetowa nie drobne remonty

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu Toronto Don Mills Grenoble Dr Tel 423-5144 Barbara

ZAOPIEKUJĘ się dziećmi w domu Kitchener (1519) 894-0994 o każdej porze dnia

POSZUKUJĘ pracy 34-letni mężczyzna z wykształceniem humanistycznym i z doświadczeniem pracy w Kanadzie

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem Okolica Richmond Hill Tel 635-8466

KOBIETA do dwójga dzieci z zamieszka niem na miejscu potrzebna

SZUKAM pracy w zawodzie pomocnika elektryka Tel 259-5172

MŁODY mężczyzna znający dobrze angielski podejmie każdą pracę Tel 537-0531

STARsze małżeństwo podejmie się rzetelnie i zeszprawy Tel 449-8425 do 12 w południe i po 4-tej po poł

Starsza osoba podejmie pracę Tel 449-8425 do 12 w poł i po 4-tej po poł

2 kobiety z prawem pracy w Kanadzie poszukują pracy w Hamilton

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem osobą starszą lub chorą po południu i na weekendy Toronto tel 253-1335

ZAOPIEKUJĘ się dziećmi w swoim domu Gorące posiłki przewidziane Mississauga okolica Glen Erin i Collegeway

FACHOWIEC z Polski z wieloletnią praktyką wybuduje kominek połozony kafelki tradycyjną metodą Tel grzeznosciowy 239-0176

4 mężczyzn z prawem pracy w Kanadzie podejmie każdą pracę w Hamilton Wieloletnia praktyka w pracach remontowo-budowlanych malowaniu mieszkań

POLKA lat 44 czysta energiczna szuka pracodawcy i sponsora Dzwonić od poniedziałku do piątku od 13-tej do 17 tej

POKOJ do wynajęcia od zaraz High Park, tel 763-5302

POKOJ kuchnia i łazienka z oddzielnym wejściem do wynajęcia Tel 238-3054

DO WYNAJĘCIA apartamenty lub pokoje od 1 października Dzwonić w dzień 766 1301, wieczorem 255-0838

HERBAL LIFE ziola i witaminy dla utraty wagi i poprawy samopoczucia Gwarancje EWA (416) 239 5691 Zadzwoń i pytaj o wyniki jakie sama osiągnęłam

SPRZEDAM kuchnię gazową w dobrym stanie Kolor - kosc sło niowa Z dostawą do domu

ODSTĄPIĘ bilet lotniczy Air Canada TORONTO FRANK FURT HAMBURG na 31 października

DO szybkiej sprzedaży - CUKIERNIA Dzwonić po godz 8 wiecz

SPRZEDAM TRUCKA MACK 85 z kontraktem

SPRZEDAM 2-sypialniowy apartament bezpośrednio nad jeziorem prywatna plaża Cena 97 tys Tel 266-9365

DODGE CARAVAN 86 rok, SPRZEDAM Tel 279-9513

WOLNY, kulturalny, wykształcony, lat 40 178 cm ustabilizowany bez nałogów, lubiący muzykę klasyczną i jazz, sztukę, sztukę przyrodę i góry podroże, tenis i narty, płynny angielski i francuski pozna szczupłą interesującą panią w celu matrymonialnym Listy do Echa Tygodnia

Atrakcyjna, 26-letnia, inteligentna Kanadyjka polskiego pochodzenia mówiąca kilkoma językami, pragne poznać samotnego Kanadyjczyka polskiego pochodzenia w wieku 25 37 lat w celu nawiązania bliskich, przyjaznych kontaktów Maryla Adres Echo Tygodnia, lub tel (613) 236-1823 wiecz

PRZYSTOJNA brunetka lat 50, samotna księgowa z zacięciem do interesów, ma zamiar wkrótce osiedlić się w Kanadzie Szuka kulturalnego pana w celu małżeńskim Lucyna Echo Tygodnia

DWOCH młodych i wesółych panów, wysokich i dobrze zbudowanych z prawem stałego pobytu w Kanadzie poznają od powiednio mile i wesołe panie w wieku 20-35 lat przedkładające radość życia nad dobrą doctezne w celu dzielenia wspólnego szczęścia Zdjęcia mile widziane Zwrot i pełna dyskrecja zapewnione Adres A S Enterprises, 932 The Queensway Box 656 Station U Toronto, Ont M8Z 5Y9

LEKCJE gry na pianinie i organach oraz nauka teorii muzyki Posiadam wyższe wykształcenie muzyczne oraz wieloletnie doświadczenie pedagogiczne Halina PANASIEWICZ

WARSAWSKI lekarz, specjalista internista, z wieloletnią praktyką, POSZUKUJE sponsora do emigracji do Kanady Stanisław Paczewski, 3000 Hannover 1 Voltmer Strasse 47 West Germany

SPRZEDAM głośnik firmy GAUSS 18 Specjalnie do gitar basowej wraz z obudową \$210 Tel 690-4203

SPRZEDAM apartamenty lub pokoje od 1 października Dzwonić w dzień 766 1301, wieczorem 255-0838

POSZUKUJĘ niepalącej spokojnej dziewczyny (może być sponsowana przez rząd) do mieszkania 2 pokojowego plus living room (Scarborough),

MIESZKANIE 1 sypialniowe w basemencie do wynajęcia w okolicy High Park (od 15 go wrzesnia) Proszę dzwonić codziennie w godz 5-8 wiecz oraz w soboty od 10 rano do 5 wiecz

MÓWIAMY po angielsku

DO WYNAJĘCIA dla bezdzietnych pokój kuchnia i łazienka z oddzielnym wejściem Mississauga, tel 238-3054

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia \$300 miesięcznie, okolica Islington i Albion

SPRZEDAM głośnik firmy GAUSS 18 Specjalnie do gitar basowej wraz z obudową \$210 Tel 690-4203

SPRZEDAM apartamenty lub pokoje od 1 października Dzwonić w dzień 766 1301, wieczorem 255-0838

POSZUKUJĘ niepalącej spokojnej dziewczyny (może być sponsowana przez rząd) do mieszkania 2 pokojowego plus living room (Scarborough),

MIESZKANIE 1 sypialniowe w basemencie do wynajęcia w okolicy High Park (od 15 go wrzesnia) Proszę dzwonić codziennie w godz 5-8 wiecz oraz w soboty od 10 rano do 5 wiecz

MÓWIAMY po angielsku

DO WYNAJĘCIA dla bezdzietnych pokój kuchnia i łazienka z oddzielnym wejściem Mississauga, tel 238-3054

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia \$300 miesięcznie, okolica Islington i Albion

SPRZEDAM głośnik firmy GAUSS 18 Specjalnie do gitar basowej wraz z obudową \$210 Tel 690-4203

UWAGA miłośnicy poloników Do sprzedania polskie, oryginalne autentyczne w dobrym stanie, szable Rownece głów nia zygmuntowicki i wschodnia damascenka TEL 241 3326

PINK FLOYD, bilety na 21 wrzesnia, b dobre miejsca TEL 423-2738

MIESZKANIA DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany z użycwalnością kuchni i łazienki dla niepalącego pana

POKOJE do wynajęcia w Mississauga i Toronto Luksusowe warunki Tel 277-5046

WYNAJMĘ duży pokój w piwnicy (basement) z łazienką osobie pracującej lub uczącej się Tel 748-3824

POKÓJ do wynajęcia od zaraz High Park, tel 763-5302

POKOJ kuchnia i łazienka z oddzielnym wejściem do wynajęcia Tel 238-3054

DO WYNAJĘCIA apartamenty lub pokoje od 1 października Dzwonić w dzień 766 1301, wieczorem 255-0838

POSZUKUJĘ niepalącej spokojnej dziewczyny (może być sponsowana przez rząd) do mieszkania 2 pokojowego plus living room (Scarborough),

MIESZKANIE 1 sypialniowe w basemencie do wynajęcia w okolicy High Park (od 15 go wrzesnia) Proszę dzwonić codziennie w godz 5-8 wiecz oraz w soboty od 10 rano do 5 wiecz

MÓWIAMY po angielsku

DO WYNAJĘCIA dla bezdzietnych pokój kuchnia i łazienka z oddzielnym wejściem Mississauga, tel 238-3054

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia \$300 miesięcznie, okolica Islington i Albion

SPRZEDAM głośnik firmy GAUSS 18 Specjalnie do gitar basowej wraz z obudową \$210 Tel 690-4203

SPRZEDAM apartamenty lub pokoje od 1 października Dzwonić w dzień 766 1301, wieczorem 255-0838

POSZUKUJĘ niepalącej spokojnej dziewczyny (może być sponsowana przez rząd) do mieszkania 2 pokojowego plus living room (Scarborough),

MIESZKANIE 1 sypialniowe w basemencie do wynajęcia w okolicy High Park (od 15 go wrzesnia) Proszę dzwonić codziennie w godz 5-8 wiecz oraz w soboty od 10 rano do 5 wiecz

MÓWIAMY po angielsku

DO WYNAJĘCIA dla bezdzietnych pokój kuchnia i łazienka z oddzielnym wejściem Mississauga, tel 238-3054

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia \$300 miesięcznie, okolica Islington i Albion

SPRZEDAM głośnik firmy GAUSS 18 Specjalnie do gitar basowej wraz z obudową \$210 Tel 690-4203

SPRZEDAM apartamenty lub pokoje od 1 października Dzwonić w dzień 766 1301, wieczorem 255-0838

POSZUKUJĘ niepalącej spokojnej dziewczyny (może być sponsowana przez rząd) do mieszkania 2 pokojowego plus living room (Scarborough),

MIESZKANIE 1 sypialniowe w basemencie do wynajęcia w okolicy High Park (od 15 go wrzesnia) Proszę dzwonić codziennie w godz 5-8 wiecz oraz w soboty od 10 rano do 5 wiecz

MÓWIAMY po angielsku

DO WYNAJĘCIA dla bezdzietnych pokój kuchnia i łazienka z oddzielnym wejściem Mississauga, tel 238-3054

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia \$300 miesięcznie, okolica Islington i Albion

SPRZEDAM głośnik firmy GAUSS 18 Specjalnie do gitar basowej wraz z obudową \$210 Tel 690-4203

SPRZEDAM apartamenty lub pokoje od 1 października Dzwonić w dzień 766 1301, wieczorem 255-0838

POSZUKUJĘ niepalącej spokojnej dziewczyny (może być sponsowana przez rząd) do mieszkania 2 pokojowego plus living room (Scarborough),

MIESZKANIE 1 sypialniowe w basemencie do wynajęcia w okolicy High Park (od 15 go wrzesnia) Proszę dzwonić codziennie w godz 5-8 wiecz oraz w soboty od 10 rano do 5 wiecz

MÓWIAMY po angielsku

DO WYNAJĘCIA dla bezdzietnych pokój kuchnia i łazienka z oddzielnym wejściem Mississauga, tel 238-3054

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia \$300 miesięcznie, okolica Islington i Albion

SPRZEDAM głośnik firmy GAUSS 18 Specjalnie do gitar basowej wraz z obudową \$210 Tel 690-4203

SPRZEDAM apartamenty lub pokoje od 1 października Dzwonić w dzień 766 1301, wieczorem 255-0838

POSZUKUJĘ niepalącej spokojnej dziewczyny (może być sponsowana przez rząd) do mieszkania 2 pokojowego plus living room (Scarborough),

MIESZKANIE 1 sypialniowe w basemencie do wynajęcia w okolicy High Park (od 15 go wrzesnia) Proszę dzwonić codziennie w godz 5-8 wiecz oraz w soboty od 10 rano do 5 wiecz

MÓWIAMY po angielsku

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE TORONTO
CREDIT UNION LTD
2150 BLOOR ST W
(Wejście od wschodniej części budynku)
Credit Union
Credit Union
TEL 762-9523

CODZIENNIE od 12 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz
WTORKI tylko od 12 do 2 30 po poł oraz SOBOTY od 10 do 12 30

Konta depozytowe	6% rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5 000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	5 1/2% rocznie
3-miesięczne certyfikaty	7 1/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (minimum 100 tys)	8 1/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (minimum 100 tys)	7 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (minimum 100 tys)	8 1/2% rocznie
1-rocne certyfikaty	8 1/2% rocznie
1-rocne certyfikaty (minimum 100 tys)	9 1/2% rocznie
3-letnie certyfikaty	8% rocznie
3-letnie non-redeemable	9% rocznie
RRSP	8 1/2% rocznie
Pozyczki personalne	14 1/2% rocznie
Pozyczki hipoteczne (\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)	12% rocznie
Line of credit	15 1/4% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

SŁONECZNA DZIEWCZYNA
Firma Sunshine specjalizująca się w usługach matrymonialnych przygotowała katalog w którym zamieszcza zdjęcia pan i panow z Kanady i z Polski pragnących wstąpić w związku małżeńskie W ramach reklamy zgodziła się udostępnić nam te zdjęcia do publikacji Będziemy więc co tydzień zamieszczać podobiznę pięknej Polki Może przez Echo znajdzie ją szczęśliwy wybraniec losu?
Pytania i zgłoszenia w tej sprawie prosimy kierować wyłącznie na firmę SUNSHINE
Międzynarodowe Biuro Matrymonialne
SUNSHINE
PANIE I PANOWIE! Posiadamy ponad 300 ofert pan i panow głównie z Polski również z Kanady USA i Europei
Piszcie do nas po najnowszy Fotokatalog 1987 oraz informator załączając \$ 5
P O Box 11 Station D Scarborough Ontario Canada
MIR 4Y7

TRANS CANADA CREDIT JEWELLER
Właściciel STANISŁAW STEFANOWSKI
Najnowsze modele zegarków Bulova 30% zniżki
Wyroby ze złota już od \$ 20 za gram
25 - 50% zniżka cen na wyroby ze złota
WSZELKIE REPERACJE ZEGARKÓW I BIZUTERII
Upewniamy i sprawna obsługa
1554 Bloor St W . Toronto, Ontario
TEL (416) 535 - 7802

COMPUTER DISTRIBUTING
121 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2K9
TEL (416) 531 - 8786

IBM PC/XT compatible
Kompletny system już od \$ 614
Specjalizujemy się w komputerach IBM PC XT i AT oraz klonach
Serwis naprawy komputerów IBM PC XT i AT oraz Commodore Jednorazowe naprawy lub długoterminowe kontrakty

JESLI nie pracujesz w swoim zawodzie lub Twoje stanowisko jest nizsze od kwalifikacji - **MOŻESZ TO ZMIENIĆ JESLI ZGŁOSISZ SIĘ DO NAS**
Gwarantujemy sukces
JERZY PĄCZKOWSKI
INFORMATION SYSTEMS MANAGER
TEL 677 - 7136

dermaton
ZAKŁAD KOSMETYCZNY
● Pielęgnacja twarzy, rąk i stóp
● Usuwanie zbędnego owłosienia
● Specjalistyczna aparatura
● Jakosciowe kosmetyki
● Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie
TEL 766 - 1867
2198 Bloor St W , Toronto

KLARA MAGILL
113 Roncesvalles Ave
TORONTO Ont M6R 2K9
Bus tel 537 6450
BIURO MIĘDZYNARODOWE SAMOTNYCH
Samotność jest przykra Pozwólcie Panie i Panowie abymy mogli być w waszą pomocą w odnalezieniu tego Szczęścia

POSIADAMY
ponad 1000 ofert pięknych pan zamieszkałych w Polsce, częściowo w Kanadzie, Europie
Wydajemy foto-albumy i dane co 3-miesiące
EWA PAL, Box 306 Post Coguitlam, B C V3C 4K6

RODACY,
szansa poznania kogos bliskiego Posiadamy adresy z wielu krajow
Wszelkie informacje - TYLKO \$ 2 - "RAZEM"
BOX 1021, SUCC "C" MONTREAL H2L 4V3

</

TRZYOSOBOWA rodzina z Polski - 29 lat inżynier górnika, 24 lata studentka Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1,5-roczyzna Aleksander - SZUJAJA SPONSORA w emigracji z RFN-u do Kanady Piotr Łach, Ziegelbrennerstr 10 7000 Stuttgart 50, West Germany

Adwokat Specjalista w sprawach kryminalnych KRZYSZTOF PREOBRAZEŃSKI 99 Charles St. East TORONTO, Ont M4Y 1V2 TEL 964-1717 Res 537-8842

DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWIŃSKI D T z 25 letnim doświadczeniem 404 A Roncesvalles Ave TORONTO (obok kina Revue) TEL 531-8545

Dr V T BLOK GŁOWCZYŃSKA MA, O D OPTOMETRYSTKA 2391 A Bloor St W (Jane Subway) TEL 766-5580

HUMBERVIEW INSURANCE 337 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531-4647 Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzających Kanadę

INTERNATIONAL VIDEO SERVICE oferuje obsługę video w systemie amerykańskim na terenie Polski Nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkań i uroczystości itp. od 495 Odtwarzanie video kaset we wskazanych miejscach w kraju od 295 Świąteczne video listy i życzenia jedno i dwustronne oraz wszelkie inne zlecenia Informacje 416 769-4366 24 godz OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA VIS - MASTER CHARGE

LESŁAW SOSNOWSKI Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski) Bachelor Of Law (University of Ottawa) ADWOKAT - NOTARIUSZ 1419 Carling Ave Suite 2 Hampton Park Plaza OTTAWA, ONT K1Z 7L6 TEL (613) 722-0159

DENTURE THERAPY CLINIC JAN M WISNIEWSKI D T Pierwsza Polska Protezownia Dentystyczna 2337 Dundas St W, Toronto (Bloor Dundas Square Bldg) TEL (416) 533-8811 M6R 1X6

DENTYSTYCZNE PROTEZY URSULA BAUMAN D I 4 WIL AVE TORONTO (Hwy 401 i WESTON Rd) przyjmuję codziennie w soboty WIZYTY DOMOWE TEL (416) 245-7168

CHESTER'S INCOME TAX SERVICE CZESŁAW KEPA. Tel 238-0447 Income Tax Konsultant, Członek Kanadyjskiej Federacji Income Tax Konsultantów, w y k o n u j e rozliczenia podatkowe w Twoim domu

UREK PHOTOGRAPHY PORTRAIT SLUB REPORTAZ TEL (416) 244 8903 POLECAM ROWNIEŻ POLSKIE KARTY Z WIZJAMI NA RÓŻNE OKAZJE DO NABYCIA Waleśki Meat Deli Kitchener Pharmakon Pharmacy 313 Roncesvalles Ave Solar ki Pharmacy 149 Roncesvalles Ave Winnipeg Cracovia Trading Co Montreal Polka tel (514) 489-0396 JERZY PAWLAK

TLUMACZENIA Umów hipotecznych Aktów notarialnych Zaproszeń i innych dokumentów na polski i angielski Listy urzędowe i prywatne po polsku i angielsku Zyciorysy (resumes) Formularze o pracę (applications) Tłumaczenia z polskiego francuskiego niemieckiego hiszpańskiego rosyjskiego i szwedzkiego Habesbank Communications tel (416) 588 3067

DIVORCE AID ROZWÓD BEZ ADWOKATÓW 295 dol dla małżeństwa bezdzietnego 360 dol z dziećmi Informacje 226-0335 KAROL BELDOWSKI

Dr BOGDAN PIETRASZEK rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny FAMILY DOCTOR w gabinecie przy 190 FERN AVENUE naprzeciwko Crt. Union TEL 532 4317 Przejmuje od poniedziałku do piątku od 10 do 18 sobota 10-13 GŁĘBYWA TEL WIZYTY DOMOWE

ELŻBIETA KOROLEW reprezentująca MUTUAL OF OMAHA oferuje Państwu ubezpieczenia na życie, zarobków, w razie choroby lub wypadku oraz bardzo atrakcyjny fundusz emerytalny Tel biuro 461-3833, dom 286-4152

POLSKA KSIĘGARNIA WYSIŁKOWA POSIADA słowniki francuskie angielskie techniczne i inne książki do nauki języków kultury młodziemki bajki religijne karty świąteczne MONTREAL P O P Box 647 N D G H4A 3R1 Canada TEL (514) 489-0396

ENGINEERING & INDUSTRIAL MAINTENANCE instalacje elektryczne podłączenia naprawy urządzeń elektrycznych i elektroinstalacyjnych Residential, Commercial and Industrial CAŁY TYDZIEŃ TEL 225-7226 Solidnie, tanio i sprawnie JERZY

HERBAL & NUTRITIONAL CLINIC zawiadamia, że MARIA DAGNIEWSKA lekarz z Polski z długoletnią europejską i afrykańską praktyką w zakresie leczenia ziołami przyjmuje w poniedziałki, wtorki i czwartki od godz 10 rano do 8 wiecz przy 2299 Dundas St W 1st Floor Toronto, Ont M6R 1X7 TEL 537-7223 247 258

Dr ANNA R JAKUBOWSKA LEKARZ RODZINNY z długoletnim doświadczeniem w chorobach skóry UPRZEJMIE ZAWIADAMIA O OTWARCIU GABINETU LEKARSKIEGO przy 5353 DUNDAS ST W (Tuz obok Kipling Subway Station) pokój 218, TEL 234-0700 Godziny przyjęć dni powszednie z wyjątkiem wtorków w godz 6-9 pm soboty godz 10 am 3 pm 249-262

ACCOUNTING AND INCOME TAX SERVICES ANDRZEJ SIKORSKI Tanie i dokładne wypełnianie zeznań podatkowych, również w Twoim domu. Bezpłatne porady. Prowadzenie ksiąg rachunkowych dla małych firm TEL 298-4757

LEKCJE gry na pianinie i organach oraz nauka teorii postadam wyższe wykształcenie muzyczne i wieloletnie doświadczenie pedagogiczne Halina Panasiewicz Toronto, TEL 251-6868 252 254

L B CONSTRUCTION Construction renovations roofing carpenters painting parquet aluminum siding LES BARWINSKI TEL 638-1022 CENY KONKURENCYJNE

LECH W PRUSIŃSKI Immigration Consultant Porady w sprawach emigracyjnych Bezpłatnie tylko we wtorki godz 12-7 Prosimy o telefoniczne uzgodnienie wizyt Biuro 192 Garden Ave TEL 588-1659

Dr JANINA DUTKIEWICZ Family physician zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego 3095 Gln Erin Dr, suite 2 MISSISSAUGA TEL 828 0038

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA Life Insurance - na życie • Disability - chorobowe • Mortgage - hipoteczne • Business handlowe • RRSP, Annuity - emerytury SOLIDNIE, TANIO I SZYBKO Po bliższe informacje proszę dzwonić Andrzej Krysiak TEL Biuro 226-6515, dom 247-8326

ALPHA PRINTING nowoczesne kolorowe wizytówki 23 VALLEY WOODS RD #41 DON MILLS M3A 2R4 t 443-8523

ELECTRICAL CONTROL ENGINEERING RESIDENTIAL COMMERCIAL INDUSTRIAL Zakładanie nowych renowacja instalacji elektrycznych Montaż oraz naprawa urządzeń elektrycznych elektro pneumat elektro hydraulicznych MAREK TEL 239-0868

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ 30 Marmaduke Str (budynki szkoły HOWARD PARK) TEL 533 9471 Czynne poniedziałki wtorki czwartki i piątki godz 10 00-4 00 POMOC I PORADY WE WSZYSTKICH SPRAWACH Legalizacja dokumentów i uwierzytelnianie podpisów

CHCESZ SCHUDNAĆ! SPRÓBUJ NAJNOWSZYCH PREPARATÓW ZIOŁOWYCH LESZEK DACKO TEL 286-0906 Reklamacje wraz z pełnym zwrotem pieniędzy do 30 dni

INCOME TAX SERVICE, FINANCIAL PLANNING M B A ZOFIA ADAMCZYK TEL 822-6826 Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych biznesów, według najnowszych przepisów finansowych Bezpłatne konsultacje i porady

Zespół muzyczny TRANSFER z Hamiltonu na wszystkie okazje Repertuar znanych i lubianych zespołów polskich dla wszystkich generacji TELEFON Toronto 661-0215 lub 766-5894 Kitchener 578-9235 Hamilton 561 6955 po 18-tej

Campanale REAL ESTATE LTD Realtor KUPNO I SPRZEDAŻ wszelkiego rodzaju nieruchomości na terenie Ottawy i okolic / JAN CHMIEŁA 1169 Bank St OTTAWA ONT TEL 236-5854 d 232 2501

JULIA KORPAŁA I I M Adwokat z Polski z długoletnią praktyką TEL (416) 255-5954 Udziela poradę pomocniczą w takich sprawach jak: rozwody w Polsce wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski notarialne sprzedaje kupna i darowizny domów gruntów spadki i inne sprawy majątkowe w Polsce oraz pisma do polskich sądów i urzędów Przyjęcia po telefonicznym zgłoszeniu 3290 Lakeshore Blvd W Toronto Ont M8Y 1M4

Dr Krystyna SALACH-MARKIEWICZ Family physician uprzejmie zawiadamia o otwarciu praktyki lekarskiej Porady ginekologiczne pediatryczne i ogólne od poniedziałku do piątku 10-18 soboty 10-13 2333 Dundas St W Suite 410 TEL 588 5929

IZABELA SZULC WIECKOWSKA Ph D Psychologist Praktyka w Psychologii Klinicznej i Wychowawczej Badania psychologiczne dzieci młodzieży i młodych dorosłych wraz z poradnictwem w zakresie trudności w nauce i zachowaniu problemowym emocjonalnym i adaptacyjnych konsultacja i wyboru zawodu PRZYJMUJE W SOBOTY TEL (519) 673 6116 London Ont

COMPUTERIZED ACCOUNTING, BOOKKEEPING, AND INCOME TAX SERVICES ANDRZEJ SZCZERBA Tel (416) 762-5891 Uchowo i solidnie księgowość i rachunkowość dla małych przedsiębiorstw wypełnianie formularzy do Income Tax

CINEMATIC FILMY VIDEO NA RÓŻNE OKAZJE Sluby • Chrzty • Przyjęcia • Reklamy • i inne Profesjonalnej jakości z montażem efektami specjalnymi WYKONUJE JANUSZ PIETRUS TEL 743-8142 BEZPŁATNA DEMONSTRACJA

HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd • KUPNO I SPRZEDAŻ NIEMOCNOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU • UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY - OD OGNI - KRA- DZIEŻY I INNE 171 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531-3506

MIRROR IMAGE Translations Jan WEINSBERG Tłumacz Przysięgły 236 Bruyere Street, OTTAWA, Ont K1N3E5 TEL (613) 233-6570

ZIOŁA ŻYCIA HERB LIFE Do konie preparaty ziołowe i edyfu dzające i na przyswajanie i utrzymywanie zdrowoty organizmu wzmacniające organizm i regulujące przemianę materii. Również środki zmniejszające ryzyko zawału serca i wylewu krwi do mózgu poprzez redukcję cholesterolu i triglicerydów HERB LIFE INDEPENDENT DISTRIBUTOR DRAHA BOHACOVA 111 (312) 237 0952 101 Box 3481-8 Chicago IL 60634 8158 USA

SOLARSKI PHARMACY LTD (naprzeciwko zioła w Kazimierz) 149 Roncesvalles Ave TEL 536 5452 Właściciel J SOLARSKI S A I A F A T E K Szybka i tania wysłka lekarstw do 145 • Agencja Pekao • Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski • Fotokarty i czasopiisma • Zioła i lekarstwa • Urząd Pocztowy • Sprzedaż biletów

A & G ENGINEERING RYSUNKI TECHNICZNE Solidnie i terminowo TEL 261-9056

EVA ELECTRONICS AT, XT COMPATIBLE COMPUTERS COMPLETE SYSTEM 640 KB 2 FLOPPY DRIVES, MONITOR \$960 PRINTERS, MODEMS INEXPENSIVE TEL 749-7728

WOJCIECH FILIPOWICZ Pain Acupuncture Clinic przyjmuje w srody, piątki i soboty 2299 Dundas W TEL 537-7223

DOSWIADCZONA KOSMETYCZKA Z POLSKI ZAPRASZA miłe Klientki do nowego otwartego zakładu LE VISAGE (wejscie przez Paris Studio) 2007 Bloor St West TEL 766-0660 249-256

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER 2374 Bloor Str W Toronto, Ont TEL 769-4488 Zdjęcia i portrety na różne okazje

HALINA BARANOWSKA MA, A I I C SPECJALISTA UBEZPIECZENIOWY PRUDENTIAL ASSURANCE 295 West Mall, Suite 503 ETOBICOKE ONT M9C 4Z4 TEL 622-1115, dom 746-5270

INDEPENDENT COMPUTER EXPERTS • oprogramowanie • konsultacje • szkolenie • przygotowanie resume TEL 742-1387 230-242

MONTREAL
POLONIJNA KASA
KREDYTOWA
65 Sherbrooke St. E. Suite 103,
TEL 845-3534
Oferuje Polonii na wyjątkowo
dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju
pożyczki i najlepsze oprocentowanie za
sumy złożone w Kasie
Poniedziałek środa 10 a m 3 p m
Czwartek 10 a m 8 p m
Piątek 10 a m 6 p m

LAV-O-DANIELA
2465 Centre St Montreal
TEL (514) 932-1075
Usługi pralnicze, czyszczenie
chemiczne odbiór z domu klien-
ta, transport przeprowadzki,
paczki własne klienta i na zamo-
wienie do Polski i nie tylko, oraz
sprzedaż, dostawa i wysyłka
upominków na różne okazje

MONTREAL
ALEXANDER
transport, przeprowadzki
także do Toronto i z Toronto
Tanio, sprawnie
TEL (514) 932-1075
(514) 931-2240

EWA I ZENON SOWA
ZAPRASZAJĄ
do nowo otwartej cukierni
3655 St. Clair Ave E
Scarborough rog Midland
Polecamy dużą wybiórczość ciastek
po najniższych cenach. Wszelkie wyroby
produkowane według polskich receptur.
Przyjmujemy zamówienia i ciasta i torty
na wszelkie okazje.
CAKE'S DELIGHT
TEL 264-2729

Superior Sausage Co
1004 DUNDAS ST W
TEL 531-8422
KONKURENCYJNE CENY!
WĘDZONE NA MIEJSCU
SŁYNNY NA CAŁE TORONTO
I ONTARIO
POLSKIE KIEŁBASY
Szynki, kabanosy, wędliny,
mięsa, różne delikatesy

KARL'S BUTCHER
& GROCERY
Właściciel Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zaw-
sze świeże mięsa wędliny
własnego wyrobu smaczne i
świeże oraz importowane -
Polski i Europejski artykuły spo-
żywcze
105 Roncesvalles Ave
Toronto TEL 531-1622

APTEKA
WYSYŁKOWA
Apteka dysponuje lekarskimi przodującymi firm
Europy, Ameryki i Japonii Zamówienia do Polski
realizujemy na podstawie recepty wystawionej przez
polskiego lekarza
Ceny nasze są do 20% niższe od cen obowiązują-
cych w aptekach Wycena recept jest **BEZPŁATNA** In-
formacji udzielamy telefonicznie lub listownie
EUROPAK INTERNATIONAL, 1339 Baseline Rd,
Box 5554, Ottawa, Ontario, K2C 3M1, Canada,
TEL 613/728-4446

VANCOUVER, B C
I OKOLICE
● SPRZEDAŻ I KUPNO
NIERUCHOMOSCI
● PORADY HIPOTECZNE
Prosimy telefonować lub pisać
Inż MACIEJ
ROLA-ROSZKOWSKI
lub
GRETA ROSZKOWSKI
Dom (604) 437-3649
Biuro (604) 872-0321
CENTURY 21 Tradewind
Realty Ltd
2710 Commercial Drive,
Vancouver, B C V5N 5P4
(Co-operation & referrals across Canada
guaranteed)

ROCKWOOD
DELICATESSEN
4141 Dixie Rd,
TEL 624-1244
Nowo otwarty sklep delikatesowy
w Mississauga na Rockwood Mall
pomiędzy Beaver Lumber & beer store
Posiadamy wysmienite polskie
i europejskie wędliny i wyroby
delikatesowe oraz polskie gazety

FIRMA PRZEWOZOWA
JANOSIK
Poleca swoje usługi w zakresie przewozu osób na linii
TORONTO - MIRABEL - TORONTO
jak również na Stefana Batorego
Telefon Toronto - 247-0817
UMIARKOWANE CENY, SPECJALNA ZNIŻKA
DLA RODZIN

TOWARY
DO POLSKI
* Można dowolnie zestawiać skład paczki
* Dostawa do domu odbiorcy + 14 DNI
* Odbiorca nie ponosi żadnych opłat
* Nadawca otrzymuje potwierdzenie
* Dostawa z Europy Zachodniej
* Zamówienie minimum 4 kg, maximum 10 kg

Ilość	Nazwa towaru	Cena C\$	Razem
x 1 kg	POMARANCZE	2 80 =	
x 1 kg	CYTRYNY	2 80 =	
x 1 kg	GREJPFRTY	2 80 =	
x 1 kg	BANANY świeże	3 20 =	
x 1 szt	ANANAS świeży	3 60 =	
x 1 szt	KOKOS	2 80 =	
x 1 szt	KIWI "Jumbo"	0 90 =	
x100 g	CZEKOLADA mleczna	1 20 =	
x100 g	CZEKOLADA orzechowa	1 20 =	
x100 g	CZEKOLADA bakaliowa	1 20 =	
x750 g	CHAŁWA	7 50 =	
x250 g	KAWA ziarnista	3 40 =	
x 1 kg	POŁĘDWICA świeża	13 60 =	
x 1 kg	SZYNKA wędzona	12 60 =	
x 1 kg	SALAMI niemieckie	12 00 =	
x500 g	RODZYNKI	3 20 =	
x100 g	WIORKI kokosowe	1 20 =	
x200 g	FIGI	1 80 =	
x200 g	MIGDAŁY	2 80 =	
x200 g	DAKTYLE	2 80 =	
Transport, dostawa, ubezpieczenie C\$		5 50	
Załączam Cheque Money Order Total C\$			
NADAWCA			

ODBIORCA

Zamówienia **EUROPAK INTERNATIONAL**
1339 Baseline Road, Box 5554, Ottawa
Ontario K2C 3M1, Canada, tel 613/728-4446

ONTARIO MEAT
PRODUCTS LTD
783 Queen St W Tel 364-7720
157 Roncesvalles Ave
TEL 535-4648
NAJWIŻSZE JAKOŚĆ
KONKURENCYJNE CENY!
Świeże mięso serwujemy w bogatym
wyborze Europejskich wyrobów delikatesów
DOSTARCZAMY DO DOMÓW
NA SPECJALNE OKAZJE
WŁADUGI I NIEHURTOWYCH

COPERNICUS
MEAT PRODUCTS
79 Roncesvalles Ave
TEL 536-4054
Posiadamy świeże mięso wykro-
jone na zyczenie. Szynki, boczek,
balerony, kiełbasy na sposób
polski oraz wiele innych wędlin i
delikatesów ogorki kiszone,
kapusta z boczki, śledzie, pierogi
T S PAKULSKI

121 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2K9
TEL (416) 531-8786
PIAST
Firma Piast posiada własny, dobrze zorganizowany
serwis
Tylko przez firmę PIAST
możesz wysłać do Polski owoce
przez okrągły rok
Ponadto paczki morskie, lotnicze, zlecenia spożywcze i
techniczne oraz pieniądze
Odbieramy paczki z domu
* Najtansze ubezpieczenia wycieczających i zaproszenia
* Ziola Herbapolu
Polecana przez Dr Gornicką, dawno poszukiwana
przez znawców książka o ziołolecznictwie
LEKI Z BOŻEJ APTEKI do nabycia tylko u nas!
Wszystko z gwarancją!

UNIVERSAL
HARDWOOD
FLOORING
cyklowanie nowych i starych
podłóg drewnianych jak również
malowanie oraz instalowanie
wszelkiego rodzaju podłóg
Najlepsze ceny oraz
pierwszej klasy obsługa
287 Scarlett Rd Apt 3 Toronto
ONTARIO M6N 4L1
TEL 763-2270
ANDRZEJ ZAREMBA

M-C DAIRY Co Ltd
PRODUCTS
Dostarczamy wszystkie rodzaje
produktów mlecznych do każdego
sklepu w Toronto. Wyrabiamy
kwasną śmietanę, jogurt,
huslankę serw białą i topioną
ZADAJCIE NASZYCH
WYROBÓW W SWOICH
SKLEPACH
Codziennie od 7:00 do 4:00
212 Mavety St Tel 766-6711

THE FUTURE BAKFRY
NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB
Dostarczamy do sklepów i domów
739 Queen St W - Toronto Ont
TEL 368-4235

PRZEPROWADZKI
BLISKIE I DALSKIE
oraz wszelkie przewozy towarów
Umiarkowane ceny
Solidna i szybka obsługa
TORONTO, Tel 691-3161
JANUSZ

PODHALE MEAT
& DELI
Nowy sklep delikatesowy
w pol. i nowym i tobiecok
2775 Finch Ave E
Sprzedajemy i pakujemy
podhalanską i białą wędlinę
mięsa i polskie gazety

"ZESTY'S GOURMET DELI
Polskie delikatesy w Mississauga (Clarkson)
Wyszukane, smaczne i najwyższej jakości potrawy
Urządzamy chrzciny, komunie, przyjęcia weselne, itp
Zapewniamy sprawną, szybką obsługę
wykwalifikowanego personelu
Właściciele **Jadwiga i Gabriel MENCFELD**
TEL 823-1167
1900 Lakeshore Rd W MISSISSAUGA, East of Southdown Rd
INVERHOUSE PLAZA
Pon - środa 9-6 30, czwartek, piątek 7 sobota 9-6

ONTARIO BREAD Co Ltd
178 Ossington Ave Toronto
TEL 532-4929
NAJPOPUŁARNIEJSZY PYSNY ŚWIEŻY CHLEB
DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH
W TORONTO I W ONTARIO
Nowy punkt sprzedaży
Eden bridge at thim bakery
EDEN BRIDGE PLAZA 25 Fontenay Cr

KINGSWAY MEAT PRODUCTS
AND DELICATESSEN Ltd
HUBERT WESIERSKI IVAN GRGIC
2342 Bloor St West Toronto
TEL 762-5365
ZAWIADAMI AJĄ
całą Polonię o wznowieniu najwyższej jakości
produkcji wędlin oraz mięsa, wykrojonego
na życzenie klienta
Posiadamy również wysokiej jakości wyroby
garnazeryjne oraz delikatesy
CENY KONKURENCYJNE

MONTREAL Remonty, stolarka, ciesielka, kuchnie,
piwnice, odnawianie drzwi, malowanie, przesuwanie
ścian, wszelkie remonty
24 GODZINY NA DOBĘ!
EMERGENCY SERVICE!
TEL. (514) 271-2566 prosic BOBA
MONTREAL Renovations, carpentry, woodwork,
kitchens, basements, doors renovated, painting, moving
walls, all kinds of renovations
24 HOUR A DAY!
EMERGENCY SERVICE!
TEL. (514) 271-2566, ask for BOB
RÉNOVATIONS GENERALES ENR
GENERAL RENOVATIONS REG'D

POLIMEX
MORSKIE I LOTNICZE
PACZKI DO POLSKI
215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2L6
TEL 537-7914
1575 Sismet Rd Unit 7, Mississauga, Ont
TEL.: 624-1965
OFICJALNY PRZEDSTAWICIEL
OWOCE CYTRUSOWE ● SAMOCHODY ●
GOTOWKA DO RĄK ● LEKI ● BONY ● KONTA
POLIMEX to najstarsza wyspecjalizowana firma
wysyłkowa z Toronto Skorzystaj z jej usług
UWAGA OSHAWA I OKOLICE!
Lokalny przedstawicielem POLIMEX jest
p **Stanisław LASEK, 83 Valdez Cr**
TEL 723-8231

Nowo otwarte delikatesy
WARMIA
ZAPRASZAJĄ
całą Polonię na smaczne wędliny i mięsa
wyrabiane na miejscu
Specjalność kiełbasa warmińska
od 9 00 do 8 00 - 6 dni w tygodniu
323 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
TEL. 531-4861

SCARBOROUGH & EAST TORONTO

LEO SENCZUK

z ponad 15-letnim doświadczeniem udziela fachowej i zycziwej pomocy w sprawach kupna i sprzedaży nieruchomości

- używa podręczny komputer z bezpośrednim połączeniem do Toronto Real Estate Board w celu podania Klientom najaktualniejszych informacji o nieruchomościach na sprzedaż i niedawno sprzedanych w porządaney okolicy

TEL.: Biuro 465 - 2415 Dom 439 - 6130
431 - 7585
379 - 5417 - czynny całą dobę (pager)

JOHN WOLWOWICZ

CHOLHAN BIURO - 236 - 2666
DOM - 251 - 8161

JAN WOLWOWICZ

- 15 LAT DOSWIADCZENIA W "REAL ESTATE"

- Myślisz o sprzedaży domu?
- Teraz pora, by oszacować dom
- Zaczynaj planować dziś
- zamiast tylko marzyć i czekać
- Zadzwoń i poradz się fachowca
- Potem podejmiesz decyzję

● Południowe Etobicoke, po remoncie - Dom z cegły, dwupiętrowy Living room z kominkiem Osobna jadalnia Nowoczesna kuchnia z wyjściem do ogrodu Trzy sypialnie Nowa instalacja elektryczna, wodociągowa i kanalizacyjna Nowy bojler Wnętrze wykonane drewnem Klient żąda tylko \$199,900 Blisko sklepów, komunikacji i szkół Wyłącznie za pośrednictwem Johna Wolowicza

Century 21

PIOTR POBOJEWSKI

Tel biuro 743-7722,
dom 890-2145

MacDonell Garden 3 piętrowy murywany dom dochodowy z podwójnym garażem. Cena wyw. \$199 900

HIGH PARK wolno stojący dom z dużym dochodem podwójny garaż cena tylko \$181 900

ISLINGTON ELMHURST wolno stojący murywany 1½ piętrowy 3 sypialniowy dom na dużej parceli wykończony basement garaż prywatny zajazd cena \$178 900

POLUDNIOWE ETOBICOKE 3 sypialniowy bungalow możliwość zrobienia apartamentu w basemencie prywatny zajazd garaż TYLKO \$148 900

* OKAZJA! Dundas Tomken bardzo ładny 3 sypialniowy townhouse. Cena tylko \$99 900

* MISSISSAUGA 5 sypialniowy Townhouse Condo plus pokój gościnny jadalnia kuchnia pralka balkon 2 łazienki garaż sauna basen Właściciel zostawi 2 piece 2 lodówki pralkę suszarkę Cena \$129 900

HIGH PARK wolno stojący 5 apartamentowy budynek podwójny garaż roczny dochód \$32 100 Cena wyw. \$297 000

* Piękna duża parcela pod budowę domu lub cottage w GEORGIAN BAY Niska cena

Wróćłem z wakacji proszę dzwonic

ANNA KRYSIAK

Future I R E Ltd
130 Kennedy Ave
Bloor West Village

zapewnia solidną i zycziwą obsługę przy sprzedaży - kupnie nieruchomości, załatwienie hipotek na dogodnych warunkach oraz formalności prawnych

- 24-godzinny serwis
- Najaktualniejsze informacje poprzez komputerowe połączenie z Toronto Real Estate Board

WEST TORONTO - MISSISSAUGA - BRAMPTON
Biuro: 769 - 3300 Tel dom 858-0129

- Etobicoke piękny dwupiętrowy samodzielnie stojący dom z garażem 3 sypialnie par kiety Ładna działka z drzewami owocowymi Cena wywoławcza \$217 900
- Mississauga obszerny 4-sypialniowy bliźniak garaż duża działka cena \$142 900

Century 21

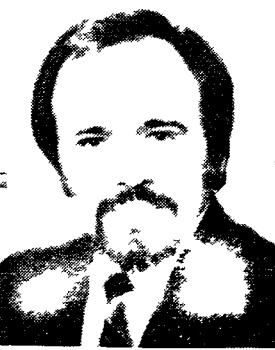
ALICJA (Alice) CZEREPOK

ALPACA REALTY LTD
2649 Islington Ave, Rexdale, Ont

udzieli fachowej i zycziwej pomocy przy sprzedaży - kupnie domu w dzielnicy Rexdale, Weston, Malton, Woodbridge, Brampton

Biuro 745 - 3360 Dom 743 - 7722

EAGLE REAL ESTATE LTD

Sprzedaz i kupno nieruchomości na dogodnych warunkach

komputerowa wycena domów
załatwienie formalności finansowych
fachowa i solidna obsługa

ALEKSANDER OKOŁO-KUŁAK

Biuro 259 - 9231
dom 621 - 3457

METRO TORONTO

Sprzedaz-kupno, wynajem domów, interesów i apartamentów
Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych

Roncesvalles Ave tryplex dochód roczny \$28 tys Ce na \$ 235 000

Lakeshore nowoczesny 2 sypialniowy (Penthouse) tylko \$151 tys wpłaty

Dundas/Scarlet wolno stojący legalny tryplex na działce 38 x 125 posiadający trzy garaże automatyczną pralnię w piwnicy cena \$ 225 000

U W A G A !
Potrzebne budynki apartamentowe do natychmiastowej sprzedaży!

KAMIL KOWALCZYK

Biuro 536 - 5000 Dom 690 - 4182
24 godzinny serwis

High Park
National REAL ESTATE LTD

Realtor

217 RONCESVALLE AVE
TORONTO ONT M6R 2L6

1000 sprzedanych domów
Istniejąca od 1972 r firma 40 agentów poleca Państwu wszelkiego rodzaju domy i interesy, 3-dniowe, komputerowe wyprzedzenie w informacji gwarantuje najlepsze okazje

Proszę dzwonić całą dobę
532 - 4441

RE/MAX®
M Sc. Mech Eng. Sales representative

Bohdan (Bob) SZEWCZYK

res . 247 - 4437

4195 dundas street west
toronto ontario M8X 1Y4
bus 231 0600

- Queen St W (między Baturst i Spadina) delikatesy z wyposażeniem do produkcji wędlin Tyko interes
- Etobicoke odnowiony dom 3 sypialniowy z urządzonej basementem oraz 2 sypialniowy dom na ładnej działce nowo budowany dom dla klienta
- Parkdale dochodowy dom roczny dochód 25 000 (7 pokoi 3 kuchnie 2 łazienki)

Century 21 MARQUIS

2820 Markham Road, Scarborough, Ontario M1S 2B2
Bus (416) 298 - 3113

ANDREW MARCZAK

Res 266 - 9365

UDZIAŁI WSZELKIEJ POMOCY PRZY KUPNIE-SPRZEDAŻY DOMU W Wschodniej części miasta

Century 21

CAMDEC REAL ESTATE LTD Member Broker
4072 Sheppard Avenue East

Pragniesz kupic dom? Masz rączę!
STAĆ CIĘ NA WIĘCEJ NIŻ MYŚLISZ!
Chcesz się upewnić? - Zadzwoń dzis!

PAWEŁ ZIOMECKI Dom 445-6810
GABRIELA MIROWSKA Dom 445-0317
TADEUSZ HUBERT Dom 443-9825

Scarborough ● Markham ● Ajax ● Pickering

EAGLE REAL ESTATE LTD

JULIA KORPAŁA

biuro 259-9231 dom 255-5954

Queen/Bathurst 3 piętrowy murywany dom sklep 6 pokoi doskonała lokalizacja Cena 475 tys dol

Fern Soraren dom murywany dwupiętrowy odnowiony dochodowy 3 samodzielne mieszkania Cena \$276 900

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży kupna i wynajmu posiadłości w Burlington Hamilton i okolicach

Prosimy dzwonic
Alec Murray Real Estate Co Ltd
(416) 639 - 8004 - czynny całą dobę

TEL domowy (416) 332 - 8119

ADVANCE REAL ESTATE LTD

Danuta Kotapka

UDZIELI FACHOWEJ I ZYCZLIWEJ POMOCY W SPRAWACH KUPNA I SPRZEDAŻY NIERUCHOMOSCI

Biuro: 534-9246 Dom: 769-5394

DO SPRZEDANIA

Etobicoke Burnhamthorpe/The West Mall wolnostojący murywany bungalow 3 sypialnie ładnie wykończony basement z oddzielnym wejściem nadaje się na wygodny duży apartament do wynajmowania Garaż i prywatny zajazd Bardzo dobrze utrzymany czysty dom Parę kroków do komunikacji cicha ulica porządana dzielnica Cena \$219 000

Windsorere blisko Bloor 2 sypialniowy duży apartament w budynku co-op Idealny stan Podziemny garaż Świetna lokalizacja Wolne po kupnie cena \$99 000

Zachodnia Mississauga nowy wolno stojący murywany dom w budowie Do oddania w grudniu 4 sypialnie pokój rodzinny z kominkiem podwójny garaż i zajazd duża działka blisko szkół i komunikacji oraz zajazd cena \$187 000

Royal York/Lakeshore wolno stojący murywany duplex 2 sypialniowe oddzielne mieszkania Basement z oddzielnym wejściem nadaje się po wykończeniu na trzech apartament Ładna działka Podwójny garaż i zajazd Wygodna lokalizacja blisko komunikacji szkół i sklepów

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL Addison of Bay Limited

Oprócz maksymalnej zniżki
DODATKOWY RABAT
\$ 750 z fabryki

**NAJLEPSZA
GWARANCJA
NA ŚWIECIE**

Gwarancja 6 letni lub na 100 tysięcy kilometrów (power train)

Gwarancja antykorozyjna 6 letni lub na 160 tysięcy kilometrów

• Wielki wybór i zniżki samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu • Szeroki wybór nowych i używanych samochodów • Używane samochody mają do nich więcej niż 10 lat

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów - załatwia na poczekaniu sprzedaż pożyczkę. Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i szacunkiem wśród Polaków - a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym - trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako SENIOR MASTER SALESMAN. Czy jeszcze ktoś może to z oferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu - sprawdźcie u PENKA.

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964 3211 lub do domu o każdej porze 731 0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont (przy College Str.)

CHCĘ I MOGĘ

POMÓC TOBIE W WYBORZE, ZAKUPIE I EKSPLOATACJI NOWEGO LUB UŻYWANEGO SAMOCHODU

MAGIC WAGON! • SHADOW! • EXPO!
LE BARON! • LANCER! • ARIES!
DAYTONA! • DAKOTA! VANS and TRUCKS!

7 LAT GWARANCJI!

Załatwiam pożyczki na najbardziej dogodnych warunkach zwroty do \$3000 na wybrane modele

MAM SAMOCHÓD DLA KAŻDEGO

POLSKI PRZEDSTAWICIEL

MACIEJ KARŁOWSKI

ACTIVE CHRYSLER DODGE

3400 LAKESHORE BLVD WEST

(przy 29 ulicy niedaleko Kościoła św. Teresy)

tel. 259-4605

tel domowy 239-5691

WYNAJEM - KUPNO - SPRZEDAŻ

Mississauga - okazja, back split (dla 2 rodzin), 10 pok., 5 sypial., 3 łazienki, kominek. Blisko do wszystkiego

Bloor - 3-sypialniowy townhouse od zaraz

Garden - murowany, dochodowy dom (\$12,000 rocznie) plus mieszkanie dla właściciela

Etobicoke - 1 i 2-sypialniowy apartament z widokiem na jezioro

Mississauga - wolno stojące 3-sypialniowe murowane domy, do \$140,000

JACEK

GOGOLA

Biurowo 259-9231 Dom 826-0747

EURO-AMERICAN ELECTRICIAN Inc

Instalacje elektryczne Residential, Commercial Industrial
TEL (514) 334-2966

SZUKASZ TANIEGO, ELEGANCKIEGO SAMOCHODU? WSTĄP DO

OLD MILL PONTIAC • BUICK LTD.

2500 Bloor St W - Bloor / Jane

DAREK ZIELINSKI - nasz polski przedstawiciel pomoże Wam kupić nowy lub używany samochód

DOSKONAŁY PROCENT BANKOWY
3,9% - 2 lata 7,9% - 4 lata

WYPRZEDAŻ SAMOCHODÓW • Pontiac Firebird - \$1400 taniej • Pontiac 6000 - klimatyzacja za darmo • Pontiac Firefly - 5 l benzyny na 100 km

D Z W O N DAREK ZIELINSKI

766-2443

Pomogę załatwić tanie ubezpieczenie

POLSKI ZŁOTNIK
Zawiadamiam o otwarciu nowego sklepu złotniczego przy 87 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2K6
TEL (416) 532-6439
WYKONUJEMY USŁUGI ZŁOTNICZE JAK
• grawerowanie
• naprawa i bizuterii złotych i srebrnych
• wykonywanie wyrobów z powłoką z czystego materiału według życzenia klienta
• naprawa zegarków

CRANKSHAFT SERVICE AND SUPPLIES LTD.

ROK GWARANCJI NA CZĘŚCI I PRACĘ

Wykonujemy remonty kapitalne wszystkich typów silników wraz z zamontowaniem i serwisem. Wszelkie inne naprawy. Posiadamy na wymianę wały korbowe, głowice oraz części do silników

537-2529

537-5857

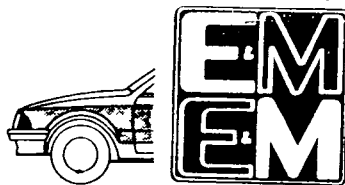
483 DUPONT (NEAR BATHURST) S IGNAKIEWICZ

QUEEN ELECTRONICS SERVICE

1604 Queen St W
Inż. Zbigniew TARASIUŁ
ZAWIADAMIA o otwarciu nowego zakładu Radiowo-telewizyjnego
NAPRAWIAMY TV, VCR, stereo, komputery
Naprawy u klienta
• KUPNO-SPRZEDAŻ sprzętu elektronicznego • Najniższe ceny • Pełna gwarancja
TEL (416) 531-5765

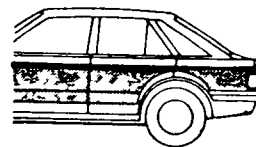
256-267

E & M AUTOMOTIVE MACHINE SHOP

Quality Engine Rebuilding
763-4106

Edward Kanas Marek Sitarz
3581 DUNDAS ST WEST TORONTO

- kapitalne remonty silników wszystkich typów (import oraz krajowe)
- podwyższamy moc silnika
- borowanie bloków
- szlifowanie kół zamachowych, głowic i wałów
- sprzedaż części zamiennych 10% zniżki

POLSKIE CENTRUM SAMOCHODOWE "TEN AUTO CENTRE"

Wykonuje usługi w zakresie blacharstwa, lakiernictwa i inne naprawy różnych samochodów na rynku kanadyjskim

Specjalnością zakładu jest załatwianie wszelkich spraw związanych z wypadkiem samochodu
Cholowanie samochodu po wypadku - BEZPŁATNIE

- Zabezpieczanie antykorozyjne z gwarancją
- Przedłużanie żywotności silnika
- Kupno i sprzedaż samochodów używanych

Tel.: (416) 259-2391

144 16th Street, Toronto, Ont M8V 3K1

ELŻBIETA (ELIZABETH) KORZYCKA
PRZEDSTAWICIEL
COOKVILLE DODGE CHRYSLER

290 DUNDAS ST E Miss (pomiędzy Cawthra i # 10)
TEL bus (416) 279 3031
Res 625 1961

ZNIŻKA PIENIĘŻNA do \$3000

na wybrane modele. Olbrzymi wybór

PICKUP TRUCKS i VANOW

Model 1987 - rodzinny samochód Shadow

- Nowe samochody mają gwarancję 3 lata lub 80 tys km

AUTO DRIVING SCHOOL "THE HELPFUL PROFESSIONALS" WOJTEK ANTCZAK

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat "G")

TEL (416) 259-9965 res, 536-5454 bus
1651 Bloor Str W, Toronto, Ont M6P 1A6

276

DOUBLE R TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH CIĘŻAROWYCH

KATEGORIA A i D

• Ocena umiejętności i szkolenia dla kierowców

• Szkolenie pod tym względem w zgodnych z przepisami

• Kwalifikacja

• Licencja

2095 WESTON RD (St 401)

244-2725

RENOVATION HOUSE

TEL 438 3943

Wykarczanie basmentów
renowacja kuchni i łazienek
instalacje elektryczne i malowanie
nie kafelki szanki działowe
renovation

CARCARE Co Gasoline Service Station

Fachowa pomoc we wszelkich sprawach związanych z problemami samochodowymi
560 Evans Ave
TEL 255 3245

SAFETY

AUTO REPAIRS

WIEŁAW SOKOŁOWSKI
3005 Bloor St W - Etobicoke
TEL 231-6996

Szybki i solidny

SZYBKO I SOLIDNIE

VAC MECHANICAL CONTRACTING

SPECIALIZING IN INSTALLATIONS
• AIR CONDITIONING
• HEATING
• VENTILATIONS
• HUMIDIFIERS

TEL. 493-5786

Uprzejmie zawiadamiamy o otwarciu nowego kosmetyczno-fryzjerskiego salonu

COSMETIC DREAMS

at KARINIS HAIR SALON

1625 Queen Str W
przez Roncesvalles
TEL 588-8543

Specjalizujemy się w pielęgnacji twarzy i ciała kontynuując najlepsze tradycje europejskiej kosmetyki
Oczyszczanie twarzy (facials)
usuwanie włosów przy pomocy wosku (waxing)
farbowanie brwi i rzęs (eyelash and brow tinting)
make up manicure pedicure wraz z masażem stop

SPORT

SPORT

SPORT

SPORT

SPORT

Kolejna wygrana biało-czerwonych

Po zwycięstwie nad NRD (2:0) polska reprezentacja piłkarska pokonała w kolejnym towarzyskim meczu reprezentację Rumunii 3:1. Początek meczu na stadionie w Bydgoszczy nie zapowiadał sukcesu biało-czerwonych. Rumuni grali dobrze, gorącując nad naszą reprezentacją. Złuszczając w środku pola, gdzie traciliśmy zbyt wiele piłek. Akcje gości były także składniejsze i ciekawsze. Rumuni dużo strzelali, lecz na szczęście dla Józefa Wandzika robili to niecelnie, a gdy strzali szły na światło ramion. To zawsze na posterunku był dobrze broniony tego dnia Wandzik. Rumuni mieli więcej z gry i częściej atakowali polską bramkę, bo słabo spisywali się boźni obrońcy M. Ługowski i W. Cisek. Polacy jednak nie zdeprymowali się taką sytuacją, tylko groźnie kontratakowali. Pierwszą bramkę zdobył M. Lesniak, który dobił piłkę wypuszczoną przez bramkarza Lungę po strzale Urbana, napastnik Pogoni

Duńscy olimpijczycy faworytami gr. A

W ostatnią środę odbyły się kolejne mecze eliminacyjne o prawo startu w Olimpiada 88. Bardzo ważny mecz dla układu polskiej grupy odbył się w Rumunii, gdzie gospodarze przegrali z Danią 1:2. Duńscy olimpijczycy prezentują doskonałą formę i w 3 meczach zdobyli komplet punktów, stając się niespodziewanym faworytem grupy A, która po tym meczu przedstawia się następująco:

1 Dania	3	6:0	15:1
2 Rumunia	4	3:5	2:10
3 Polska	1	1:1	0:0
4 RFN	1	0:2	0:1
5 Grecja	1	0:2	0:5

W innych meczach eliminacji olimpijskich padły następujące wyniki:

GRUPA B

Islandia NRD 2:0

W grupie tej prowadzi Włosi (4-2 pkt) przed Islandią (4-2)

GRUPA E

Jugosławia Finlandia 5:0

W grupie E prowadzi Jugosławia (6-0 pkt) przed CSRR (4-2)

Także w ubiegłą środę odbyło się kilka spotkań eliminacyjnych do mistrzostw Europy.

GRUPA 3

Islandia Norwegia 2:1

W grupie tej prowadzi ZSRR (9-1 pkt) przed NRD (6-4)

GRUPA 6

Finlandia Czechosłowacja 3:0

Walia Dania 1:0

Liderem tej grupy została Walia (6-2 pkt) przed Danią (6-2)

GRUPA 7

Irlandia Luksemburg 2:1

W tej grupie prowadzi Irlandia (9-5 pkt) przed Bułgarią (8-2)

Z OSTATNIEJ CHWILI

Wyniki siódmej kolejki I ligi

Olimpia Poznań	Zagłębie Lubin	2:1
Pogon Szczecin	Legia W wa	1:1
Bałtyk Gdynia	GKS Katowice	0:0
Gornik Zabrze	Lechia Gdansk	2:0
ŁKS Łódź	Lech Poznań	2:2
Śląsk Wrocław	Jagiellonia Białystok	2:1
Gornik Wałb	Widzew Łódź	0:1
Stal St Wola	Szombierki Bytom	1:1

UWAGA!

Wszystkie panie, które zainteresowane są treningami w nowo powstałej drużynie siatkówki, proszone są o kontakt z Mackiem Kaminskim, tel 923-3529

Odgłosy IV' kolejki ekstraklasy

Legia W wa Górnik Zabrze 0:1 (0:1) Bramka Urban 19. Widzów 18 tys. Minęły już czasy, kiedy mecze Legii z Górnikiem elektryzowały kibiców w całej Polsce. Zabrzanie mimo że zagrali na przeciętnym poziomie, odnieśli za słuzone zwycięstwo nad Legią, która zademonstrowała katastrofalną formę.

Lech Poznań Jagiellonia Białystok 1:0 (1:0) Bramka Miłoszewicz 4. Widzów 22 tys.

Był to pojedynek na przeciętnym poziomie, w którym jedynym jasnieszszym punktem była bramka Miłoszewicza strzelona z wolnego. Była to 50 bramka tego zawodnika w I lidze.

GKS Katowice Stal St Wola 4:1 (2:0) Bramki GKS Furtok 61 i 66, Wijas 18, Koniarek 31. Stal Nieradka 5:3. Widzów 8 tys.

Stal mimo ambitnej gry przegrała wysoko z GKS, który dał jej lekcję gry ofensywnej i skutecznej. Katowiczanie zasłużyli na wygranej, ale chyba trochę za wysoko, w czym zasługa słabo bronionego bramkarza Stali Rogozińskiego.

Lechia Gdansk Śląsk Wrocław 1:0 (1:0) Bramka Nowicki 31. Widzów 15 tys.

Śląsk rozpoczął grę od przewagi w polu, ale niespodziewana bramka Lechii zmieniła obraz gry i dodała skrzydeł coraz lepiej grającym gdanszczanom. Druga połowa należała do Śląska, ale wynik nie uległ zmianie.

Zagłębie Lubin Bałtyk Gdynia 1:1 (0:0) Bramki Zagłębie Zejer 66, Bałtyk Błaszczak 80. Widzów 6 tys.

Zagłębie mimo przewagi i wielu sytuacji podbramkowych nie potrafiło wygrać z Bałtykiem, którego kontra w 80 min przyniosła im wyrównanie i 1 pkt.

Widzew Łódź ŁKS Łódź 1:0 (0:0) Bramka Putek 50. Widzów 25 tys. Derby Łodzi wywołały wielkie zainteresowanie i stadion Widzewa pękał w szwach. Rewelacyjnie spisujący się piłkarze ŁKS tym razem musieli zejść z boiska pokonani po meczu wyrównanym, ale na przeciętnym poziomie.

Szombierki Bytom Olimpia Poznań 1:0 (0:0) Bramka Lissek 71. Widzów 5 tys.

Dobra seria Szombierek w ekstraklasie nadal trwa. Piłkarze bytomscy odnieśli zasłużone zwycięstwo nad Olimpią, która przyczyniła już wszystkich do słabej gry.

Pogon Szczecin Gornik Wałbrzych 1:0 (0:0) Bramka Lesniak 76. Widzów 13 tys.

Wałbrzysianie od pierwszych minut obrali taktykę obrony. Częstochowcy Pogon natomiast atakowała, środkiem pola i jej poczynania przypominały bicie głową w mur. Portowcy przestrzeliłi nawet karne (w 66 min Miązek trafił w słupek) i dopiero bramka Lesniaka w 76 min dała Pogoni 2 pkt.

ZUZEL

W. ZABIAŁOWICZ mistrzem Polski

W Toruniu po raz pierwszy w 42 letniej historii mistrzostw Polski przez dwa dni rozgrywano finał o tytuł najlepszego zuzłowca kraju. Dwa turnieje (sobota-niedziela) łącznie 40 biegów przy pełnych trybunach przyniosły wiele emocji. Mistrzem Polski został Wojciech Zabiałowicz, który wykorzystat atut własnego toru i nie dał rywalom większych szans. Wyniki:

1 W Zabiałowicz (Apator Toruń)	29 pkt
2 Z Kasprzak (Unia Leszno)	24
3 R Jankowski (Unia Leszno)	23
4 P Swist (Stal Gorzów)	22
5 A Husza (Falubaz Z Góra)	21
6 R Dołomiszewicz (Polonia Bydż)	19

Iwan Lendl po raz trzeci wygrał US Open

BRAWO TOBI!

W ostatni weekend odbył się pierwszy z czterech tenisowych turniejów dla juniorów U 12. Pro Kennex Junior Circuit nr 1, który zakończył się sukcesem naszej Tobi Rakic. Ostatni okres jest bardzo udany dla tej zawodniczki, która w przeciągu kilku tygodni wygrała trzy turnieje.

Finałową przeciwniczką Tobi jest córka lekarza i mimo że ma prywatny kort i trenera, nie dała rady ambitnej Tobi, która jest nadal w trakcie poszukiwania w miarę taniej hali, gdzie mogłaby po trenować w zimie. Może ktos z naszych Czytelników wie coś o takiej sali sportowej? Oto droga do zwycięstwa Tobi Rakic (grano do 10 wygranych gemów):

z L Belfie 10-0
S Lam 10-2
W Webb 10-2
i w finale z S Sliffacoff 10-8

CANADA CUP DLA KANADY

W pierwszym finałowym meczu Rosjanie pokonali Kanadę 6:5 (po dogrywce). Drugi mecz wygrali Kanadyjczycy, także 6:5 (również po dogrywce).

W trzecim decydującym spotkaniu zwycięstwo odniosła Kanada 6:5 (tym razem obsesło się bez dogrywki).

PIŁKA RĘCZNA

I liga kobiet

Wystartowała już ekstraklasa piłki ręcznej kobiet. Oto wyniki pierwszej i drugiej kolejki:

AZS AWF Katowice	Start Gdansk	20:23
AZS AWF Katowice	Pogon Szczecin	19:25
Ruch Ch	Cracovia	21:22
Ruch Ch	AKS Chorzów	16:18
Otmęt Krapkowie	AKS Ch	23:24
Otmęt Krapkowie	Cracovia	20:27
Piotrcovia	Pogon Szczecin	26:24
Piotrcovia	Start Gniezno	29:25
AZS AWF Wroc	Śleza Wroc	21:24

1 Cracovia	4:0	49:41
2 Piotrcovia	4:0	55:49
3 AKS	4:0	42:39
4 Pogon	2:2	49:45
5 Śleza	2:0	24:21
6 Start	2:2	48:49
7 Ruch	0:4	37:40
8 AZS Wrocław	0:2	21:24
9 Otmęt	0:4	43:51
10 AZS Katowice	0:4	39:48

TENISOWY MARATON

4 godz i 47 minut trwał finał gry pojedynczej w US Open pomiędzy I Lendlem a M Wilanderem. Był to prawdziwy tenisowy maraton i jest to nowy rekord długości meczu finałowego w 106 letniej historii US Open. Ten wspaniały pełen emocji do ostatniej sekundy mecz wygrał I Lendl 6-7 6-0 7-6 6-4. Jest to już trzecie kolejne zwycięstwo finałowe tego zawodnika na kortach Flushing Meadows. W półfinale I Lendl pokonał wielkiego rycerza tenisa J Connorsa 6-4 6-2 6-2, a M Wilander swojego rodaka S Edberga 6-4 3-6 6-3 6-4. Grę podwojną wygrała para szwedzka S Edberg/A Jarryd po zwycięstwie nad amerykańską K Flach/R Seguso 7-6 6-2 4-6 5-7 7-6.

Grę pojedynczą kobiet wygrała M Nawratilowa, która nie dała szans przeciwnicy S Graf i wygrała 7-6 6-1.

Także grę podwojną wygrała M Nawratilowa w parze z p Shriver. Pokonały E Smylie i K Jordan 5-7 6-4 6-2.

Gra mieszana zakończyła się sukcesem Nawratilowej (grała w parze z Hiszpanem Sanchezem). Po raz ostatni w 1973 r B J King wygrała trzy tytuły w US Open, teraz wyczyn ten powtórzyła M Nawratilowa. Radosc gwiazdy M Nawratilowa.

Rubrykę sportową zredagował Adam POLAŃSKI